

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odpote strani

Berta Golob

Nobeden njive več ne zaseje

9 stran

10 stran

Edvard Kardelj

Razvoj slovenskega narodnega vprašanja

Peter Colnar

Grenki čar demokracije

11 stran

12 stran

Zvezno priznanje KS Tenetiše

Kranj, 5. februarja — Občinska konferenca Socialistične zveze Kranj je iz Beograda dobila obvestilo s čestitko, da je Zvezna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije podelila plakete samoupravljanja krajevni skupnosti Tenetiše v kranjski občini. Priznanje so krajevni skupnosti podelili za dosežke pri uresničevanju srednjoročnega razvojnega programa med leti 1981 in 1985.

V tem obdobju so se v krajevni skupnosti na referendumu odločili za samoprispevek in z denarjem ter prostovoljnimi delom zgradili Dom krajevne skupnosti in v njem trgovino. Dom, v katerem je zdaj tudi bife, je zdaj tudi sicer postal središče življenga ter dela društva in organizacij. Prostori so zasedeni vsak dan. A. Ž.

Elan v Crans Montani

Kdor vlaga, dobiva

Crans Montana, 3. februarja — Elan iz Begunj je na letošnjem svetovnem prvenstvu uradni dobavitelj smuči in tudi njegove pravice. Zato ima edini že v času svetovnega prvenstva pravico uporabljati znak prvenstva na vseh svojih izdelkih in na reklamnem gradivu. Na petih krajih v Crans Montani ima pravico izobesiti en večji transparent in štiri manjše ter postaviti tri reklamne tablice.

Elan je za dobaviteljstvo smuči in pokroviteljstvo plačal okrog 200 tisoč švicarskih frankov in tej vsoči primerne so tudi njegove pravice. Fila in Subaru, dva glavna pokrovitelja, imata večje pravice, pač glede na vložek denarja. Ker so takšna pokroviteljstva pomemben element Elanove uveljavitve, se že pogovarjajo o takšnem sodelovanju tudi na prihodnjem svetovnem prvenstvu v Vailu v Colorado. Z Mc Cormakom iz Velike Britanije, ki v imenu organizatorjev prvenstev organizira sponzorstva, s tem razbremeniti organizatorje in sprejme tveganje ali dobiček (ta ponavadi je), je Elan že navezel prve stike, je povedal Miran Lakota, vodja oddelka Elanove ekonomske propagande. Elan je v Crans Montani predstavil novinarjem in poslovnim sodelavcem nove smuči Elan compreks, ki so jih testirali dve leti, med njimi tudi Stenmark in Križaj. Smuči, tako tekmovalna kot rekreacijska, je lažja, lažje vodljiva, bolj disciplinirana in manj občutljiva za tresljaje. Na predstavitev sta bila tudi Ingeniar Stenmark in njegov trener Herman Nogler. Elan pa ima svoj paviljon tudi v dvorani darsališča, kjer se predstavljajo najbolj znani proizvajalci smučarske opreme. Elanova željo je večja uveljavitev tudi v Švici, saj je sedanja prodaja smuči v tej državi prekromna. Elan je že član švicarskega smučarskega sklada.

J. Košnjek

Smučarski tekači in sankaci za državne naslove

Kranj, Dolenja vas, 12. februarja — Športni društvi, tekaška sekcija Kokrice in športno društvo Iskra iz Železnikov, bosta v soboto in nedeljo organizirali državno prvenstvo v smučarskih tekih za starejše in mlajše pionirje ter državno prvenstvo v sankanju na naravnih progah za vse kategorije, od pionirjev do starejših članov.

Na Kokrici 260 tekmovalk in tekmovalcev že trenira na novih progah. Drevi ob 18. uri bo slovenska otvoritev, prvenstvo bo odprt predsednik kranjske občine Ivan Torkar. Jutri ob 9. uri bo start posamičnih tekov za starejše pionirke in pionirje na 5 km, mlajši pionirji in pionirke pa bodo imeli 3 km dolgo smučino. V nedeljo ob 9. uri bo start štafet za starejše pionirje na 3 krat 5 km in nato še mlajših pionirjev na 3 krat 3 km.

V Dolenji vasi že trenirajo sankaci iz Bosne in Hercegovine in iz Slovenije. Prvenstvo na naravnih sankasih progah se začne v soboto ob 8. uri. Na sporednu bosta dve vožnji. V nedeljo ob 8. uri bo start voženj enosedov in dvosedov. Prepričani smo, da bosta obe športni društvi dobra organizatorja.

D. H.

Po Prešernovih stopinjah

Danes ob 10. uri bo v renesančni dvorani Mestne hiše v Kranju srečanje s Črtomirjem Zorecem ob izidu njegove knjige Po Prešernovih stopinjah.

Jesenji bo minilo 40 let, kar je izšla prva velika Gorenjskega glasa in tedaj bo pravilno visok živiljenjski jubilej — 80. letnico rojstva Črtomira Zoreca. Ker bo naš jubilej tudi 40. letnica njegovega sodelovanja z nami, saj nam je pomagal pri prvih korakih in nam ostal zvest vsa štiri desetletja.

tja, smo se mu skušali ob letosnjem kulturnem prazniku skromno oddolžiti. Založili smo in izdali v drobni knjižici del njegovih zapisov o Prešernu.

Za vse, ki bi se radi sponzali z avtorjem, smo skupaj z kranjsko Osrednjo knjižnico pripravili danes ob 10. uri srečanje z njim. Spregoril bo o Prešernovih stopinjah v mestu, predvsem pa o dolgu, ki ga imamo Kranjčani do velikega pesnika. Velja mu prisluhniti.

L. Bogataj

Ob koncu februarja 500 metrov vrtine — Gradnja karavanškega predora poteka po načrtih. Zdaj nimajo več toliko problemov, saj so v skalnatih hribini. Še vedno pa je kar precej vode, vendar kljub temu napredujejo po šest metrov na dan. Do zdaj so delavci Slovenija ceste in Pollensky — Zöllnerja izkopali že 404 metre predora, predvidoma ob koncu februarja jih bodo že približno 500 metrov. — Foto: F. Perdan

MATEJA SVET SREBRNA

Crans Montana, 5. februarja — Vreni Schneider, Mateja Svet, Maria Walliser, tak je vrstni red četrtekovega ženskega veleslalomu za svetovno prvenstvo.

Naša Mateja Svet je tudi v drugem nastopu na svetovnem prvenstvu dokazala, da je odlična smučarka. Bronasti kolajni v superveleslalomu je dodala še srebrno v veleslalomu.

D. H.

Kranj, Jesenice — Sinoči so v Gledališču Tone Čufar na Jesenicah podeliili letošnje gorenjske Prešernove nagrade. Prejeli so jih: Slava Maroševič, Berta Golob, Alenka Kham-Pičmar, Miha Dalla Valle, Klemen Ramovš in Franc Štupek. Slovesnost je bila tudi v Kranju, kjer so podelili velike in male Prešernove plakete. Na sliki: Alojz Žibert prejema veliko Prešernovo plaketo iz rok predsednika kranjske kulturne skupnosti Andreja Bitanca. — L. M. — Foto: F. Perdan

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Naša šola je šola povprečij

Ljubljana, 3. februarja — Predsedstvo republiške konference SZDL je razpravljalo o poročilu o preobrazbi vzgoje in izobraževanja.

Za naš proizvodni sistem je značilno, da ima nizko izobrazbeno sestavo, saj je kar 42,4 odstotka delavcev brez slike strokovne izobrazbe, le 5,8 odstotka pa jih ima višjo ali visoko izobrazbo. Tako so poudarili na seji predsedstva RK SZDL in opozorili na številne slabosti našega šolskega sistema in na nujno preobrazbo vzgoje in izobraževanja.

Razpravljalci, ki so bili zelo kritični in so dali le malo predlogov za spremembe šolskega sistema, so se dotaknili tudi univerze. Nekateri se zavzemajo za njeno večjo samostojnost, za poseben zakon o univerzi, ki naj ne bi bila formalnost, ampak zgodovinska nujnost. Drugi pa zakonu in tudi večji avtonomnosti v samoupravnih organiziranih univerzah oporekajo s tem, da univerza ne more biti zunaj družbe, pač pa trdno vpeta v njo in odprta v svet. V njej se mora odražati pretok znanja in raziskovanja, omogočiti pa ji je treba večjo selektivnost, ki jo je zdaj premalo.

Naša šola — so poudarili na seji številni razpravljalci — je šola povprečij, v kateri se manj bistrije morejo uveljaviti, bolj nadarjeni pa se izgubijo, ker v šoli nimajo podpore in ustreznih spodbud. Še spomladi.

Dopolnitev vsakega četrtega člena ustave

Predsedstvo SFRJ je pripravilo predlog o začetku dela za spremembe ustave, kar pomeni, da se je proces sprememb že začel. Predlog bo te dni dobila skupščina SFRJ, kjer bodo o predlogu temeljito in dolgo razpravljali.

Zvezni zbor naj bi na svoji seji 11. februarja obravnaval predlog za spremembo ustave. Delegati naj bi poslušali obrazložitev, na predlogu se bodo izrekale republiške in pokrajinske skupščine. Po odgovoru republik in pokrajin naj bi zvezni zbor odločil, ali predlagane spremembe sprejemata ali ne.

Če ne bo nasprotovanj, potem bo skupščinska komisija za ustavna vprašanja dobita nalogo, naj do jeseni pripravi spremembe in osnutek dopolnil. Osnutek bo izoblikoval zvezni zbor, ga poslal v republiške in pokrajinske skupščine in ga dal v javno razpravo.

Predlog za ustavne spremembe naj bi pripravili do letosnjega jeseni, saj bosta javna razprava in razprava v skupščini trajali tri ali štiri mesece. Za predlog morata glasovati dve tretjini delegatov zveznega zborna. Če ne bodo glasovali, bodo morali predlog preložiti, prav tako tudi v primeru, če zanj ne bo glasovala tudi samo ena od republiških skupščin.

Ko bodo predlog ustavnih sprememb sprejele republiške in pokrajinske skupščine, bo zveznemu zboru ostalo le to, da jih razglasiti. To se ne bo zgodilo prej kot pred koncem leta 1988. Delo je zelo zahtevno, saj napovedujejo dopolnitev skoraj vsakega četrtega člena.

Žalna slovesnost za Kamnitnikom

Škofja Loka — Družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Stara Loka-Podlubnik pripravljajo za ponedeljek, 9. februarja, žalno slovesnost v spomin 50 ustreljenim talcem. Slovesnost bo ob 16. uri pri spomeniku za Kamnitnikom.

Komemorativni sprevod bo krenil z Mestnega trga ob 15.30.

Organizatorji vabijo svojice in druge ljudi, zlasti pa mladino, da se slovesnosti udeležijo v čimvečjem številu.

GORENJSKIGLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljica, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, stavek Gorenjski tisk, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik izdajateljskega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraj), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Lea Mencinger (kulturna), Darinka Seidej (Jesenice), Helena Jelovčan (Škofja Loka, kronika), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Dušan Humer (sport), Danica Dolenc (za dom in družino, Tržič), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan (fotografija).

Časopis je poltednik, izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročina za I. polletje 1987 je 4.500 din.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73 odstotka.

Načrti se že izdelujejo in bo letos zgrajeno 73

V kroparskem Plamenu

Naložbe za boljšo kakovost

Kropa, februarja — »Tudi v tem srednjoročnem obdobju bomo predelovali jeklo in se naprej bomo ostali v sozdu Slovenske železarne, čeprav se tehnološka povezanost s članicami ni okrepila, kot smo pričakovali,« je v soboto na letni konferenci komunistov Plamena, na kateri so obravnavali tudi dolgoročne usmeritve delovne organizacije, tehnološki razvoj in nagrajevanje po delu, dejal direktor Franc Mlakar.

Plamen je v prvih devetih mesecih minulega leta dosegel zelo dobre poslovne razultate, ki pa so se, kot ocenjujejo še pred zaključnim računom, zaradi težav pri uveljavljanju novih prodajnih cen, hitrega naraščanja izdatkov in zastojev pri prodaji na domačem trgu precej poslabšali, tako da je v poslovnom skladu ostalo le približno sto milijonov dinarjev. V Plamenu kljub temu niso nezadovoljni. Po večletnem upadanju industrijske proizvodnje so lani naredili več, kot so načrtovali (8000 ton izdelkov).

Resda je k temu nekaj prispeval večji delež težjih izdelkov, vendar so izračuni pokazali, da je bila storilnost lani ne glede na to večja kot predlani. Do tričetrletja so prodali na Zahod za 180 milijonov dinarjev, s čimer so letni načrt konvertibilnega izvoza izpolnili 68 odstotkov. Minulo leto je bilo za Plamen prelomno tudi pri naložbah, saj so zagotovili poddrugo milijardo dinarjev za zamenjavo izrabljene strojne opreme, za podvojitev zmogljivosti toplotne obdelave izdelkov in za posodobitev tehnologije.

Zdravo jedro mizarjev je kljub vsemu ostalo

Pravilnik o nagrajevanju je zastarel

V Plamenu ugotavljajo poleg splošnih, jugoslovenskih težav, kot sta slaba izraba strojev in delovnega časa, tudi nekaj problemov pri nagrajevanju po delu, pri vodenju delovne organizacije in v medsebojnih odnosih, kar tudi posredno vpliva na gospodarjenje in na gospodarske rezultate. Že več let opozarjajo, da je deset let stari pravilnik o nagrajevanju zastarel, zato ga bodo sedaj le spremenili. Ker jim primanjkuje delavcev v neposredni proizvodnji, predvsem za določena dela, bo delavski svet dobil z novim pravilnikom možnost, da za nekatera delovna mesta lahko dodatno plačilo. V novi pravilnik bodo vnesli tudi merila za napredovanje pri delu in osebno oceno dela, ki jo bo dal nadrejeni. Komisijo ocenjevanje se je namreč zaradi pravila »jaz tebi — ti meni« izjaviloval.

Za naložbe okrog tri milijarde

Za Plamen je v sedanjem petletnem obdobju (1986-90) značilno obsežno investicijsko vlaganje. Predvidevajo, da bodo po cenah iz minulega leta v tem času vložili za posodobitev proizvodnje okrog tri milijarde dinarjev. Zamenjali bodo nekatere dotrajane in stare stroje z novimi in tehnološko sodobnejšimi, podvijili zmogljivosti toplotne obdelave vijakov in povečali proizvodnjo vijakov iz barvnih kovin in nerjavečih jekel, posebnih odgovkov in toplotno obdelanih veznih elementov.

Naložbe bodo Plamenu omogočile, da bo z enakim številom zaposlenih (500 delavcev) povečal delež zahtevnejših in kakovostnih izdelkov s 33 odstotkov leta 1986 na 47 odstotkov ob koncu srednjoročnega obdobja (leta 1990) in da bo z njimi tudi več iztržil. Eden od njihovih ciljev je tudi zmanjšati odvisnost od trgovine in se bolj usmeriti v proizvodnjo za znanega kupca.

Še preveč odvisni od uvoza

»Preskrba z reproduksijskim materialom je zadovoljiva, ven-

dar smo preveč odvisni od uvoza iz Češkoslovaške in deloma tudi iz Zahoda. Predvidevamo, da bo takšno stanje še do leta 1990, potem pa že racunamo na večjo oskrbo z materiali iz železarn na Jesenicah in v Storah,« pravi direktor Franc Mlakar. »Sedanja priprava materiala za proizvodnjo ustrezajo nižji kakovosti izdelkov, vendar jo morajo v dolgoročnem obdobju, do leta 2000, na vsak način izboljšati. V Kropi nismo možnosti za naložbo, za nas pa bi bila tudi preveč zajeten zalogaj, zato se bomo morali o tem dogovoriti z jeseniško Železarno. Odperto ostaja tudi vprašanje površinske zaščite končnih izdelkov. Pred petimi leti smo se že dogovarjali z Verigo, da bi zgradili obrat v Podnartu, vendar je ostalo le pri zamisli. To delo nam za zdaj opravljajo kooperanti, toda z njihovo kakovostjo nismo vedno najbolj zadovoljni. Problem bomo dolgoročno rešili še tedaj, ko bomo lahko v Kropi zgradili obrat s tehnologijo, ki bo čista in ne bo onesnaževala okolja.«

C. Zaplotnik

Gorenjsko gospodarstvo lani

Izvoz za tri, uvoz za sedem

Kranj, 5. februarja — Gorenjsko gospodarstvo je lani izvozilo za dobrih 87 milijard dinarjev blaga, od tega na konvertibilni trž za skoraj 5 milijard (58 odstotkov celotnega izvoza) in na klirinško področje za več kot 36 milijard dinarjev ali 42 odstotkov.

Več kot dobro polovico od celotnega gorenjskega izvoza je izvozilo kranjsko gospodarstvo, in sicer za 48 milijard dinarjev. Na drugem mestu po vrednosti je gospodarstvo Škofje Loke, ki je izvozilo za 14,8 milijarde dinarjev, na tretjem Radovljice, dobrih 10 milijard dinarjev. Jeseniško gospodarstvo je izvozilo za 9 milijard, tržiško pa za 5,5 milijarde dinarjev.

Najbolj se je povečal izvoz v primerjavi z letom 1985 v jeseniški občini, in sicer na konvertibilno področje za 5 odstotkov in na klirinško za 36 odstotkov. Izvoz kranjskega gospodarstva na konvertibilno področje je bil lani enak kot leta prej, na klirinško pa se je povečal za 32 odstotkov. Na tretjem mestu je gospodarstvo radovljščice občine, kjer se je izvoz na konvertibilno področje lani zmanjšal za 1 odstotek, na klirinško pa povečal za 19 odstotkov. V škofjeloški občini je bil izvoz na konvertibilno področje za 9 odstotkov manjši, na klirinško pa za 2 in v tržiški občini na konvertibilno področje za 21 odstotkov manjši in na klirinško za 48 odstotkov. Večji skupni izvoz pa so zabeležili lani kot leta prej v jeseniški občini (za 16 odstotkov), v kranjski za 12 in v radovljščici občini za 4 odstotke. V škofjeloški občini je bil izvoz manjši za 6 odstotkov, v tržiški pa za 37 odstotkov kot leta prej. Sicer pa je bil gorenjski skupni izvoz za 3 odstotke večji in za odstotek višji od republiškega povečanja.

Podataki o uvozu gorenjskega gospodarstva za minilo leto kažejo, da je znašal ta 74 milijard dinarjev in sicer s konvertibilnega področja skoraj 60 milijard in s klirinškega dobrih 14 milijard. Po uvozu je na prvem mestu kranjsko gospodarstvo, ki je izvozilo za 30 milijard dinarjev blaga, od tega za skoraj 36 milijard iz konvertibilnega področja. Na drugem mestu je jeseniško gospodarstvo s skupnim uvozom 18,5 milijarde dinarjev (za 12,5 konvertibilnega področja). Sledijo pa škofjeloško z 11,7 milijardami skupnega uvoza (10,4 konvertibilni), radovljščiko 8,1 milijarde (6,6) in tržiško 5,2 milijarde celotnega uvoza (4,2 s konvertibilnega področja).

Najbolj se je povečal uvoz v jeseniški občini, in sicer za 53 odstotkov. Sledijo pa radovljščica (22), tržiška (9) in škofjeloška za 1 odstotek. V kranjski občini pa je bil skupni uvoz manjši za 11 odstotkov kot leta prej, 79 odstotkov celotnega uvoza, ki je bil večji za 7 odstotkov gorenjskega gospodarstva, predstavlja repromaterial, 20 odstotkov oprema, 1 odstotek pa blago za široko potrošnjo.

V celoti je gorenjsko gospodarstvo izvozilo več kot uvozilo (za 18 odstotkov) in tako pokrilo stroške, vendar predvsem na račun izvoza na klirinško področje, razen Kranja in Radovljice, kjer je bil konvertibilni uvoz enak izvozu, v radovljščici občini pa za 16 odstotkov večji od uvoza. Za Slovenijo pa podatki kažejo, da je bil skupni izvoz za odstotek manjši od uvoza.

A. Ž.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Nov zaščitni znak

Združena lesna industrija Tržič p.o.

Združena lesna industrija Tržič je razpisala natečaj za nov zaščitni znak. Na razpis so prejeli 86 del iz vseh krajev Slovenije od Murske Sobote do Nove Gorice. Eno od del komisije ni upoštevala, ker ni bilo anonimno, kot je terjal razpis. Komisija je podelila tri nagrade, in sicer prvo Ivano Dvoršku, grafičnemu oblikovalcu iz Maribora, drugo nagrado Silviji Kovič, študentki arhitekture iz Ljubljane in tretjo nagrado Silvi Sever, grafični oblikovalki iz Škofje Loke. Deset del, ki so prišli v ozemlje izbor, je zdaj razstavljenih v Salonu pohištva Deteljica na Bistrici pri Tržiču. Na ogled bodo do konca februarja.

Na delovnem mestu

Iskanje ravnotežja v prostoru

Kranj, 5. februarja — Mislim, da bi aranžer moral imeti akademsko izobrazbo, saj je poleg komercialne pomembna v izložbi tudi vzgojna plat tega prostora,« pravi vodja aranžerske službe v kranjski Eliti in hrkrati tudi aranžer Janez Košnik. Pred novim letom, ko so ocenjevali kranjske izložbe, so tudi tokrat Elite zelo izstopale od ostalih.

Tokrat se je Janez Košnik s sodelavci odločil za etnografski navdih in zvidel z njim v kranjskih Elitinih izložbah, tako kot že večkrat, precejšnje zanimanje. »Starši z otroki so se ustavljali pred izložbami in jim razlagali posamezne detajle. To je bilo najlepše potrdilo zame,« pravi.

Sicer pa je Janez Košnik nedvomno ni zaradi vrednotenja in priznanja tega dela odločil za poklic aranžera. V tujini je ta poklic cenjen in tudi lepo nagradjen. Pri nas pa ima največkrat aranžer manjšo plačo kot poslovodja. Pa vendar je Janezu že od 1951. leta naprej to osnovno delo.

»1948. leta sem se šel učiti za trgovca in takoj me je začela nekako privlačiti izložba. Takratni direktor Preskrbe Starc je to opazil in mi svetoval, naj grem v šolo za oblikovanje. Kmalu po tem sem šel v Kokro, kjer sem bil deset let, zdaj pa sem že 20 let pri Eliti. Na Ivo Šefico in takratnega pravnika nimam najbolj lepih spominov. Če kje, tam to delo niso cenili. Odgovor, ki sem ga nekoc dobil za prizadevanje, je bil: »če boš delal noč in dan, ne boš dosegel polovico moje plače, ker nimaš fakultete.«

Za aranžerja je najbolj pomembno, da zna občutiti prostor, ne da se znajde v njem, marveč da dela, ga oblikuje, združuje v njem kiparstvo, slikarstvo, barve, in da vse to podredi komercialnemu in vzgojnemu navduhu. To je neke vrste javno kreativno delo.

»Na šoli mi je največ dal inž. Gajšek. Moraš pa tudi v tujino, slediti sejmom. Veliko sem k temu prispeval sam in tudi delovna organizacija. Zdaj zelo dobro sodelujem z Gorenjskim muzejem in posamezni umetniki. Hvalezen sem jim za to.«

40 izložb ima Elita v Kranju, Kamniku in na Jesenicah. Po eno do dve na dan je treba narediti, da se obnovijo v treh tednih do mesec dni. V tujini se obnavljajo na teden dni. Nasprotno je pris premalo posluha in pripravljenosti za to. Namesto dveh se marsplih popoč odrečijo enemu aranžerju.

»Najslabše so izložbe ob razprodajah,« ugotavlja Janez. »Najvajeni smo, da hočemo v izložbi videti vse. Ko so v Münchnu predstavljali spomladansko modo, so bili v izložbi modeli formule 1, ki jih v tujini sploh ni bilo. Pri nas pa to niti ni pripomembkov. Če pa bi vseeno lahko naredili kaj takega, bi rekli, da se mi je zmešalo...«

A. Žalar

Ludvik Jug izdeluje naprave za sušenje sena

Vsi moji delavci so iz Prnjavorja

Ludvik Jug izdeluje naprave za sušenje sena. Delavnicu ima v Mengšu. Zelo skrbi za izobraževanje delavcev. Zanimivo pa je, da so vsi njegovi delavci iz Bosne.

Dipl. inž. Ludvik Jug je obrtnik od 1975. leta. Štiri leta kasneje je odprl delavnico za izdelovanje naprav za sušenje sena v Sp. Bitnjah 7/a. Ker je bil tam le najemnik, si je dolgo želel, da bi dobil svoje prostore. Lani 1.

kranjskem obrtnem združenju in sklad: obiskovali so tečaj o varjenju z ogljikovim dioksidom, iz varstva pri delu in dva med njimi tudi tečaj nemškega jezika. Zaradi selitve se niso mogli udeležiti seminarja o pnevmatiki v industriji. Redno se udeležujejo tudi poučnih izložb, na primer v mariborski TAM, na sejem obdelovalnih strojev BIAM v Zagreb, na celjski mednarodni obrtni sejem...

Zakaj spodbujate delavce, da bogatijo strokovna in splošna znanja?

»Če obrtnik usmerja delavce v dodatno izobraževanje, se radi odzovejo njegovemu vplivu. Ménim, da sme biti obrtnik tudi nekakšen vzgojitelj svojih delavcev, ker je solanje osnova za kakovostno delo in razvoj delavnice in obrtništva. In še tole! Delavcu morda nuditi možnost za strokovni razvoj, čeprav veš, da bo nekoč verjetno odšel.«

Kako sprejmete delavčeve odločitev, da vas bo zapustil?

»To je vendar normalno. Izučil sem devet fantov. Štirje so še pri meni, dva sta odšla v Irak, drugi so se odselili zaradi poroke. Doživel sem že, da je delavec odšel drugam, pa se je čez čas vrnil. Tudi to njevo odločitev sem sprejel kot normalno dejanje, saj so delavci v moji delavnici zelo solidna ekipa, izredno vestni in se zavedajo svoje odgovornosti. Če gredo domov, pa raje vidim, da ostanejo nekaj dni

več in potem nadoknadijo proizvodni izpad.«

Zakaj so vsi delavci iz Prnjavorja?

»Med domaćimi fanti ni bilo mogoče dobiti vajence za obrtno delavnico. Po uvedbi usmerjenega izobraževanja, prizna, še nisem iskal učencev. Razmišljam pa, da bi sprejel na proizvodnjo delo fanta, da bi lahko objektivno spoznal znanje in strokovno vrednost sedanjih srednješolcev kovinske stroke.«

Kot obrtnik ste opravljali in še opravljate številne strokovne — v združenju in skladu — in delegatske funkcije. Z vašo strokovnostjo, razgledanostjo in razsodnostjo opredelite, koliko naša družba resnično ceni zasebni del drobnega gospodarstva.

»Sedaj sem tudi delegat Obrtnega združenja Kranj v skupščini kranjske raziskovalne skupnosti. V njenem programu dela oziroma v njenem letnem planu drobno gospodarstvo ni omenjeno niti z besedo.« Ta pa je skoraj resničen odzra naše družbe do zasebnega dela drobnega gospodarstva, kljub temu da pogosto pravimo, da lahko prav to skupaj z družbenim delom drobnega gospodarstva, zaradi svojih specifičnih oblik postane zagnana reševalka naših gospodarskih zapletov.«

Stane Jesenovec

*Prvega sem spoznal kot štoparja pri Senčurju. Iskal je delo. Vprašal sem ga, če bi se izucil za kovinarja. Prirabil je. Sledilo mu je še osem njegovih rojakov iz Prnjavorja. Redžo, Husan, Suad, Tihomir in Senad so naredili solo za ključavnictvo v Kranju. S tem ni bilo konec njihovega izobraževanja. Redno se udeležujejo tečajev, ki jih organizirata sekcijska kovinarjev pri

KRATKE PO GORENJSKI

Precej obsežen delovni program — V krajevni skupnosti Kokra imajo letos v programu precej del. Ugotavljajo, da bi bilo treba najprej popraviti Neškarjev graben in urediti prepust. Na Fužinah bodo zgradili še eno pokrito avtobusno postajališče, v naselju Podjebelca pa jih čaka popravilo okrog 140 metrov cest. Navabili so tudi že cevi za vodovod do Pestotnika in nekaj za Robljeka. Radi pa bi obnovili tudi vodovod pri Šoli in neposredni okolici. Letos bodo prepleksali vsa pred dvema letoma zgrajena avtobusna postajališča. V programu pa imajo tudi popravilo mrliske vežice pri cerkvici. Upajo, da bodo dopolnili javno razsvetljavo s štirimi lučmi, in sicer pri šolskem mostu, pri Slugovih in po eno v Podjebelci in na Fužinah. — A. Ž.

Danes bodo odprli pivnico

Kranj — Kot smo že pisali, so se v Živilih odločili, da bivšo restavracijo Evropa v Kranju temeljito preuređijo. Odločili so se za pivnico Evropa, novi lokal pa je projektiral Projektnivo podjetje Kranj. Pivnico bodo odprli danes (6. februarja) ob 11. uri. Obljubljajo, da bodo v prenovljenem lokalnu na voljo kranjske klobase, konjski zrezki, golaž in podobno. Postregli pa bodo tudi z vsemi vrstami piva, ki jih ima na voljo Union.

A. Ž.

Smučarsko tekmovanje

Poletja — V ponedeljek, 26. januarja, so šolarji na Poletji sami pripravili smučarsko tekmovanje. Pomerili so se v smuku, slalomu in skokih. Nastopilo jih je petnajst, prvi trije v kombinaciji pa so dobili pokale, ki jih je izdelal Janez Pretnar v očetovi mizarski delavnici. Na tekmovanju sta bila najuspešnejša Klemen Ambrožič in Primož Pretnar.

J. A.

Občni zbor Čebelarskega društva

Kranj — Na rednem letnem občnem zboru se bodo v nedeljo lopoldne v Kranju, v prostorih Delavskega doma, sestali delegati z čebelarskih družin Čebelarskega društva Kranj. Pregledali bo delo društva in se dogovorili za letošnji program. Najzaslužnejšim članom društva bodo podelili odlikovanja Antona Janše.

A. Ž.

Zborovanje gasilcev iz Save

Kranj — Danes, v petek, se bodo v prostorih doma krajevne skupnosti Stražišče sestali na zborovanju gasilci industrijskega gasilskega društva Sava Kranj. Pogovorili se bodo o delu in raljah društva, ki ima prek tristo članov. Najprizadenejšim pa bodo podelili tudi priznanja in nagrade.

I. P.

Najstarejša gasilska društva

Zanimivo je, da so najstarejša gasilska društva nastala praviloma po večjih ali manjših požarih v kraju. Najstarejše gasilsko društvo v Sloveniji je v Metliki, ki je bilo ustanovljeno 18. septembra 1869. leta. Na Gorenjskem pa so bila v prejšnjem stoletju ustanovljena naslednja društva: Ško, a Loka (1883), Radovljica (1883), Tržič (1883), Kranjska gora (1892), Mojsstrana (1893), Jesenice (1893), Cerknje (1892), Begunje (1882), Šenčur (1889), Bled (1885), Dovje (1889), Koroška Bela (1898), Zabreznica (1896), Predvor (1896), Bohinjska Bela (1894), Gorje (1894), Primskovo (1879), Bohinjska Bistrica (1884), Mošnje (1898), Selca (1897), IGD BPT Tržič (1894), Kropa (1895) in Kamna gorica (1899).

I. P.

Za rože je treba imeti roko

Orhideje cveto v Šenčurju

Diplomirana inženirka Anka Bernard je v Kranju in na Gorenjskem poznano ime. Je načrtovalka javnega zelenja pri KŽK Kranj in zelo dejavna v kranjskem Hortikulturnem društvu. Rože so njen posebno veselje, malokdo pa ve, da poleg številnih običajnih lončnic doma, v Šenčurju, goji tudi eksote, kot so mandarine, lime, kiviji, vanilije, kamelijske, kavovci, gardenije in podobno. Njena posebnost pa so orhideje. Zdaj jih ima 14 vrst. Orhideje so pravzaprav sorodniki naših lepih čeveljcev, ki so zaščiteni, pa tudi kukavice, ki rastejo po močvirnih travnikih, so iz rodu orhidej, ter rdeča in rožnata murka, vimenjaki, čmrjeljike in pajkoliko mačje uho.

Orhideje uspevajo v tropih, v naravi rastejo v drevesnih krošnjah, hranijo pa se z dežjem, ki polzi po njih. Anka jih goji v cvetličnjaku, kjer imajo dovolj vlage. Zdaj cveteta rdeč-rjavo — zelena in še rdeča drobnocvetna orhideja, popke pa poganjajo tudi vse druge. Do marca bodo že skoraj vse v popkilih cvetovih. Anka je orhideje posadila kar v lesene košarice, takšne, v kakovih imamo ponavadi ikejane za grobove, iz leskovih palic. Vanje da le šotni mah, nanj pa, položi gomolje. Če jih da v lončko, bu vanje le šoto, sese klonko, bu kavko listje, korenje

kraljevske praproti in rebrenače. Vsake tri dni moči z deževnico le liste. Poleti obesi košarice ven pod napušč, da jih ne oklesti močan dež, sicer pa so lahko tudi na soncu. Odpornejše so, če so čez poletje zunaj. Goji le tiste vrste, ki ne zahtevajo visokih temperatur, torej z manj mesnatimi listi, take, ki vzdržijo zimo pri 5 stopinjam C. Posebnost v njeni zbirki sta orhideje iz Mehike, ki diši kot čokolada, in stanohope, ki vzvreti z mesnatimi cvetovi.

Orhideje presaja le vsaka tri leta. Kljub suhoti ob njihovih koreninah neverjetno presenečajo, razvijajo brstiče, popke. Ko že misli, da z rozo ne bo nič, se lepega dne pokažejo popki in nato cvetovi, ki obstanejo tudi po tri mesece. Hkrati so imele orhideje največ 44 cvetov.

Orhideje presaja le vsaka tri leta. Kljub suhoti ob njihovih koreninah neverjetno presenečajo, razvijajo brstiče, popke. Ko že misli, da z rozo ne bo nič, se lepega dne pokažejo popki in nato cvetovi, ki obstanejo tudi po tri mesece. Hkrati so imele orhideje največ 44 cvetov.

D. Dolenc

Območna vodna skupnost Gorenjske

Za nova dela in varstvo poldruge milijardo

Kranj, 5. februarja — Tik pred koncem minulega leta je skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske obravnavala popravilo poškodb po avgustovskih visokih vodah. Z dopolnitvijo plana je zagotovila denar za prenovo, ki bo bodo nadaljevali v strugah in na vodnogospodarskih objektih tudi letos. Sicer pa letošnji plan temelji na osnovi srednjeletnih usmeritev. Zagotovljen je denar za osnovno dejavnost in nekatera nova dela.

V Prašah, na desnem bregu Kranjskega jezera, naj bi letos začeli graditi intervencijsko postajo

• Kje in kaj bodo delali

Tudi letos je predvidena nadaljnja regulacija Sore v Žireh in pritoka Rakulka. Z regulacijo slednjega naj bi omogočili razširitev industrijske cone v Žireh. V programu je tudi regulacija vodotoka hudournika Osojnica, ki zdaj povzroča poplave na tem območju Žirov. Posegi na hudourniku Osojnica pa bodo možni le, če bodo pravočasno urejena nekatera premožensko — pravna vprašanja.

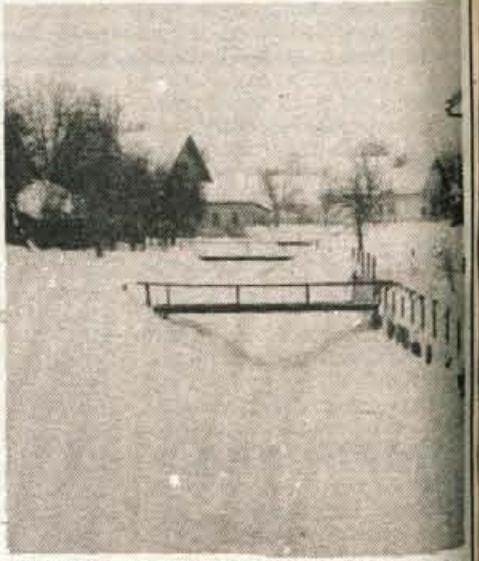
Precej velika dela so predvidena tudi na območju od Žabnice proti Bitnjam v kranjski občini. Če bodo pravočasno rešeni posamezni upravljeni postopki, bi podobno kot pred leti, spet regulirali Žabnico proti Bitnjam.

V programu so tudi nekatera dela v tržiški občini. Najpomembnejša investicija bo vsekakor nadaljevanje regulacije Tržiške Bistrice, in sicer tako imenovane druge etape. Povezana je z zagotovitvijo osnovnih pogojev za gradnjo industrijske cone v tem delu Tržiča.

Na območju radovljške občine je v programu večje delo na Koprivniškem potoku. Letos naj bi ga dokončno uredili in s tem v tem delu na Pokljuki preprečili poplave. Predvideno pa je tudi sofinanciranje pri urejanju vodnih razmer v bližini regatnega centra na Bledu.

Najpomembnejši del iz tako imenovanega »zelenega plana« Območne vodne skupnosti Gorenjske pa se letos nanaša na nadaljevanje regulacije Parovnice in pritokov ter gradnjo manjših odvodnikov v okviru hidromelioracij v kranjski občini. V Škofjeloški občini je v program »zelenega plana« s takšno izvedbo vključeno območje Gosteč, v jeseniški območje Blejske Dobrave, v radovljški pa Srednja vas v Bohinju in na levem bregu Save pod Radovljico.

Območna regulacijska dela so letos v programu Območne vodne skupnosti Gorenjske predvidena na območju Žirov. Če bodo pravočasno rešeni posamezni upravljeni postopki, bodo med drugim nadaljevali tudi že pred leti začeto regulacijo Žabnice proti Bitnjam.

Območna regulacijska dela so letos v programu Območne vodne skupnosti Gorenjske predvidena na območju Žirov. Če bodo pravočasno rešeni posamezni upravljeni postopki, bodo med drugim nadaljevali tudi že pred leti začeto regulacijo Žabnice proti Bitnjam.

vodne struge. Ze letos naj bi začeli graditi intervencijske postaje na desnem bregu Kranjskega jezera v Prašah. Denar za opremo, ki bo letos še precej izpopolnjena, je zagotovljen.

• Večja povračila, nespremenjene stopnje

Skupščina pa je sprejela tudi plan prihodkov za uresničitev letošnjih programov. Tarife povračil vodnega prispevka od količinskih osnov so na seji povečali za 100 odstotkov, stopnje od takoj imenovanih vrednostnih osnov pa so ostale še na prej nespremenjene. Upoštevali so namreč enaka inflacijska gibanja, kot so bila lani.

Po programu bo imela skupščina Območne vodne skupnosti letos 4,26 milijard dinarjev prihodkov. Za osnovno dejavnost je predviden 1,8 milijarde dinarjev, za investicije 0,7 milijarde, za »zeleni plan« 0,10 milijarde, za varstvo kakovosti voda 0,71 milijarde in za obvezno združevanje 0,71 milijarde dinarjev.

Seveda pa bo vsa v programih sprejeta dejavnost odvisna predvsem od letošnjih gospodarskih gibanj.

A. Žalar

Člani Turističnega društva Kranj so tudi letos ocenjevali novoletne izložbe

ELITA BREZ KONKURENCE

Kranj, januarja — Novoletne izložbe ocenjujejo zato, pravijo v Turističnem društvu Kranj, da bi spodbudili trgovce. Njihove izložbe naj bi bile iz leta v leto lepše, bolj domislene, igreve, praznične. Toda vsi ugotovijo, da se tisti, ki ga eno leto pohvalijo, prihodnje zagotovo skvari. Razen Elite, seveda. Njena odlidna aranžerska skupina prikaže izložbe, ki so lahko samo za vzor.

Blagovnica Globus je sicer kmalu okrasila izložbe, ena od njih pa je bila vse do konca prazna. Pohvaliti pa jo je treba zaradi okrasitve fasade z lučkami.

Lani smo hvalili Merkur, letos pa je kar pozabil na novoletno praznovanje, sicer mu niti ne moremo zameriti, ker so prav takrat začeli prenajljati prodajalne v mestu, lahko pa bi malo lepše prekrili izložbenia okna.

Zivila so svoje izložbe okrasila povsod enako, prikupna pa je bila le tista v Bonbonieri. Med lepše urejenimi lokalni je bila tudi cvetličarna Rožmarin, a kaj, ko iz izložbe prodanih lončnic niso sproti nadomeščali z novimi.

Planika in Peko sta bila preveč »klasična«, pravi komisija, sram pa je lahko Ljubljansko banko, prav vse njene lokale po Kranju, Astro, Jugoplastiko, Obučo, Alpino, Borovo, Steklo in tudi Kokro. Prav nič se niso potrudili za praznični videz mesta. Mestna hiša je sicer do praznikov že snela zidarske odre, ni pa bilo roke, ki bi odprala malto z oken, okna galerij Gorenjskega muzeja so vse praznike kazala svojo malarijo.

Bolje so se odrezali zasebniki, čeprav imajo manjše izložbe. Med lepše urejenimi so bile izložbe Česalnice Kunstelj, drogerije Drogesan, zlatarja Živka Levičnika, prodajalne modnih dodatkov Rakar, kava barja Okršljarja, kava barja Kavka. Kot najboljšo od vseh

pa je komisija ocenila izložbo optičarke Nevenke Vervega.

Elita je bila, kot smo spet prej pred vsemi. Nekateri člani komisije so celo menili, da bi Elite sploh ne ocenjevali. Toda na koncu so vendarle spoznali, da je lahko vsako leto prva in pohvaljena, ker to pa pošteno zaslubi. D. Dolenc

PRITOŽBO KNJIGO, PROSIM
V Radovljici nič drugače

Najbrž je bilo opozorilo, da je ledena sveča v Ljubljani terjala žrtve, premalo. V Cankarjevi ulici, kjer so nove trgovine, je bil 28. januarja pločnik zelo ledeni. S streh pa so visele gromozanske ledene sveče. Ne vem, kdo je odgovoren za vse to? Če bi se kaj zgodilo, bi bil najbrž vsak posameznik. Pa tudi luči od Isospana proti Lescam 27. januarja zvečer niso gorele.

M. G.

Neupravičena hvala

Po objavi članka, da je kranjska komunalna dobila novo stroj za pluženje snega, se je po telefonu oglašil F. P. iz Kranja in se precej ježil nad hvalo v članku. Povedel je, da komunalci le ne delači tako dobro, kot je pisalo. Svetoval je, naj si ogledamo cesto od Tekstilindusa do Planike, Delavški most, Jezersko cesto od Jaka proti Britofu... O zametenih

Rateški turisti bežijo pred komarij

Rateče — Med najhujšimi problemi, ki jih imajo v Ratečah, so nedvomno Ledine, kar 20 hektarov veliko zamočvirjeno področje pod cesto blizu nekdajne zeleznike postaje. Sem se stekeljajo vse rateške vode. Površina bi bila, če bi jo kdaj izsušili, velika pridobitev za Rateče, saj mrzlo rateško podnebje kmetom ni naklonjeno, vsaka dodatna kmetijska površina pa bi bila koristna.

Ratečani si zato že vrsto let prizadevajo, da bi njihove neprijetne Ledine našle ustrezno mesto v občinskih planih in da bi jih nekoč vendarle izsušili. Morata bi ostalo le majhno idilično jezero, drugače pa naj bi področje namenili kmetijstvu. Kmetijsko-zemljiška skupnost ima sanacijo Ledin v planu vendar bi bila investicija zelo draga, zato je rešitev še vedno vprašljiva.

Ratečani si zato že vrsto let prizadevajo, da bi njihove neprijetne Ledine našle ustrezno mesto v občinskih planih in da bi jih nekoč vendarle izsušili. Morata bi ostalo le majhno idilično jezero, drugače pa naj bi področje namenili kmetijstvu. Kmetijsko-zemljiška skupnost ima sanacijo Ledin v planu vendar bi bila investicija zelo draga, zato je rešitev še vedno vprašljiva.

Tudi jaz že 25 let delam pri takšnem projektu in sem sodeloval tudi pri pripravi načrta. Sprašujem se, ali odkupovalci in nakladalci imajo te električne prigraje in ali jih sploh poznavajo. Zakon tudi pravilno za mučenje živali, ko mora na silo zapustiti topli domači hlev, smo siščali tudi iz pripovedovanja dokaj mladi

Kulture skupnosti gorenjskih občin

GORENJSKE PREŠERNOVE NAGRADE

Jesenice — Sinoči so v Gledališču Tone Čufar gorenjske kulturne skupnosti podelile Prešernove nagrade. Slavnostni govornik na prireditvi je bil Jakob Medja, predsednik skupščine občine Jesenice, v kulturnem programu pa so nastopili igralci Gledališča Tone Čufar in Ženski pevski zbor Milko Škoberne

Slava Maroševič

na strokovna in leposlovna besedila, objavljena v časopisih, strokovnih in mladinskih revijah, na radiu in televiziji ter v zadnjih desetih letih tudi v knjigah. Velik del svojega življenja je posvetil vzgoji otrok in pouku slovenskega jezika, zato so tudi njene knjige namenjene otrokom in mladini: take so črtice iz življenja »domskih« otrok Sovražin, zgodbice iz otroških let Drobne zgodbe in narodopisne zgodbe Skrinja iz babičine bale. Za popestitev in poglobitev pouka slovenskega jezika je napisala knjige: Žive besede, Sporočanje, Znani obrazy in Srce ustvarja, roka piše. Za svoje delo je prejela Levstikovo nagrado ter Trubarjevo plaketo, priznanje ZKO Slovenije.

Alenka Kham-Pičman

Akademska slikarka Alenka Kham-Pičman iz Kranja je dosegla 18 samostojnih razstav, sodelovala pa je na 62 skupinskih likovnih prireditvah. Lani oktobra je v Cité Internationale des Arts v Parizu pripravila samostojno razstavo, ki je zbudila pri tamkajšnjem zahtevnem občinstvu velik odmev in nedeljiva priznanja. Dela, razstavljena v Parizu, so bila predstavljena tudi pri nas, na Gorenjskem, ter drugje po Jugoslaviji pa tudi v tujini.

Osnovno izhodišče likovnega raziskovanja Alenka Kham-Pičman je realna podoba sveta, ki pod vplivom močno osebne interpretacije neprestano spreminja podobo in prvotni značaj. Najnovejša dela, grafike, akvareli in oljne slike, sicer pomenijo odmik od prejšnjega, s predmetnostjo povezanega sveta, kljub temu pa krajina ostaja poglavito področje slikarskega zanimanja.

Pisateljica Berta Golob je doma iz Struževskega pri Kranju. Ustvarja že več kot petindvajset let. V tem času so nastala številne

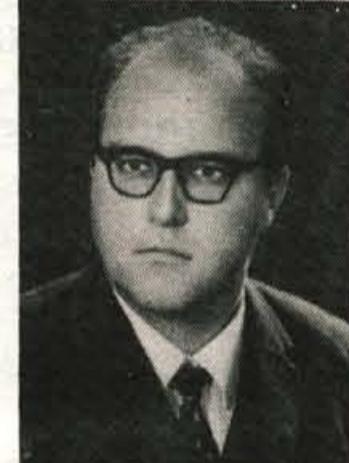
Klemen Ramovš

Flavtist, učitelj in organizator glasbenega življenja Klemen Ramovš se je v baročni glasbi specializiral za igranje avtentičnih lesenihi pihal — kljunastih flavt. Od sodobnih del, ki so bila posebej napisana za njega, je vse po vrsti prvi izvedel in posnel. Na njegovo pobudo so nastali številni komorni ansamblji, tako pri nas kot na Madžarskem je vodil mojstrske tečaje za kljunasto flauto. Razen tega je Klemen Ramovš zelo uspešen učitelj kljunastih flavt v Glasbeni šoli Radovljica. Je pobudnik in vodja Akademije za staro glasbo v Radovljici ter Festivala Radovljica. Prireditvi sta skupaj s Tednom baročne glasbe na Blejskem otoku v Rhodovščini pričevanje v Mariboru. Nič manj nadpovprečne, že kar profesionalne, pa so bile tudi mnoge druge igralske stvaritve v njeni dolgi karieri.

Miha Dalla Valle

Akademska slikarka Miha Dalla Valle iz Radovljice je diplomirala iz slikarstva v Milanu, podiplomski študij pa je opravil na

Akademiji likovne umetnosti v Ljubljani. Med leti 1980 in 1983 je bil kot študent na akademiji za likovno umetnost v Ciudad Meksico. Lani se je v Šicvehi hiši v Radovljici in v Mestni hiši Gorenjskega muzeja v Kranju predstavil s ciklusom figurálnih del, ki kažejo njegovo izjemno družbeno aganžiranost. Miha Dalla Valle se ukvarja s slikarstvom in grafiko. Njegov likovni jezik je poln simbolov, njegov celoten slikarski in grafični opus pa se odlikuje po kompozicijski in barvni pretehanosti. Likovna strogost, psihološka pogojenost slikarjevih potez ter intutivno izbrani simboli označujejo njegova starejša abstraktna kot tudi novejša figuralna dela.

France Štukl

Magister France Štukl iz Škofje Loke je s strokovnostjo in bogatim znanjem predstavil domačinom in svetu neprečenljivo kulturno dediščino tisočletnega mesta Škofje Loke. Naj gre za preučevanje zapisnikov občinske uprave ali za raziskovanje gospodarskih dogajanj na področju denarništva v mestu ob koncu 19. in v prvi polovici 20. stoletja, v obeh primerih gre za resno zgodovinsko raziskavo. Z natančnostjo in vztrajnostjo se je lotil tudi zemljiskih knjig in njihove spremne dokumentacije za območje Škofje Loke. Svoja preučevanja je zbral v knjigah in publikacijah: Zapisniki in drugi zbrani dokumenti iz arhiva občine Škofje Loke 1861 in 1918, Knjiga hiš v Škofji Luki I. in II. Znana je tudi njegova razprava Hranilništvo v Škofji Luki. Štuklova preučevanja dokazujo, da so dela, ki se lotevajo neposrednega dogajanja in življenja na ožjih geografskih območjih, zelo pomembna tako za prebivalce same kot za poglobljen študij krajevne zgodovine.

Kulturna skupnost Kranj

VELIKE IN MALE PREŠERNOVE PLAKETE

Kranj — Na slovesnosti v Delavskem domu so v sredo zvečer podelili tri velike Prešernove plakete za kulturno dejavnost v preteklem letu in osmih Prešernovih plaket

Veliko Prešernovo plaketo za kulturno dejavnost je Kulturna skupnost Kranj podelila Janezu Erženu za dosežene uspehe pri organizaciji ljubiteljske kulturne dejavnosti, še posebej gledališke, folklorne in organizacije kulturnih izmenjav. Je član KUD Janez Papler v Besnici, kjer se je izkazal kot scenograf, igralec in recitator, mlajši pa je bil mentor. Na njegovo pobudo so v Besnici ustanovili lutkovno sekcijsko, ki je s svojimi predstavami osvojila srca otrok in kritike po Sloveniji in tudi v tujini. Brane Žerjal je prejel veliko Prešernovo plaketo za pozrtvalno in strokovno delo pri razvoju instrumentalnih skupin pri folkloristi. V folklorni skupini Sava Kranj deluje že dvajset let kot harmonikar in strokovni vodja instrumentalnih skupin. Še posebej se je izkazal s priejanjem plesnih točk za primorske, dolenjske, šumadijske, gorenjske in belokranjske plese. Svoje bogate izkušnje je prenesel tudi na druge folklorne skupine pri nas in tudi v zamejstvu.

Za živiljenjsko delo pri razvoju fotografiske dejavnosti in za uspehe na področju umetniške fotografije je veliko Prešernovo plaketo prejel Alojz Žibert. Je med ustanovitelji Foto kino kluba A. Puharja in že prek 30 let član izvravnega odbora. Spodbujal je tudi ustvarjanje tehničnih krožkov v šolah, v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti. Posebno pozornost pa je namenjal mladini v foto krožkih v šolah, v počitniških koloni-

jah, na številnih tečajih in predavanjih. Alojz Žibert sodi med začetnike barvne fotografije pri nas, ukvarja pa se tudi z umetniško fotografijo. Za svoje delo je že prejel številna priznanja, med drugim tudi red dela s srebrnim vencem.

Male Prešernove plakete pa so prejeli: Vinko Čebulj za pozrtvalno organizacijsko delo pri Akademskem pevskem zboru France Prešeren Kranj.

Marija Jurgele za pozrtvalno delo v pionirskem kulturnem društvu v osnovni šoli Bratstvo in enotnost in v krajevni skupnosti.

Jože Kočevar, član folklorne skupine Sava Kranj, za delo pri ohranjanju izvirne ljudske glasbe.

Andrej Kraječ za ustvarjalno delo v Gledališču čez cesto Kranj.

Janez Plantarič, član folklorne skupine Sava Kranj, za uspehe pri ohranjanju izvirnih glasbenih spremjav ljudske glasbe.

Metka Rancigaj, članica DPD Svoboda Stražišče, za uspešno delovanje na plesnem področju.

Marjan Senjak, član folklorne skupine Sava, za dolgoletno aktivno sodelovanje v folklorni skupini in za organizacijsko delo.

Slavka Zaplotnik za dolgoletno sodelovanje v folklorni skupini Sava Kranj.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava *Prešernovi nagrabiči 1971-1973*. V Mali galeriji in v stebriščni dvorani pa razstavljajo likovniki *Grupe 676 iz Murske Sobote*.

V *Prešernovem gledališču* bodo za Teden slovenske drame (25. februar do 8. marec) prodajali vstopnice od ponedeljka, 9. februarja, do 18. februarja, vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure v upravi Prešernovega gledališča.

JESENICE — V galeriji Kosove graščine je odprta razstava *Arheološko najdišče Ajdna*.

V razstavnem salonu *Dolik* odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo slik *akad. slikarja Petra Adamiča*. Na otvoritvi bo imel krajši koncert Vokalni oktet DPD Svoboda F. Prešeren iz Žirovnice.

ŠKOFJA LOKA — V petek, 6. februarja, ob 19.30 bo v *dvorani Loškega odra* na Spodnjem trgu nastopil KUD Matija Valjavec Preddvor s komedijo Fadila Hadžića *Clovek na položaju* v režiji Mihe Kršija. Vstopnice so naprodaj uro pred predstavo.

PREDDVOR — KUD Besnica gostuje z lutkovno predstavo *Čarodej Fičik* v nedeljo, 8. februarja, ob 9. uri v Domu DPO Predvor.

KROPA — Jutri, v soboto, 7. februarja, ob 17. uri nastopa v Kropi *Mešani pevski zbor iz Zabreznice*.

TRŽIČ — V osnovni šoli heroja Bračiča nastopa danes, v petek, ob 17. uri *Moški pevski zbor KUD Stane Žagar iz Krop*.

BOH. BISTRICA — V nedeljo, 8. februarja, ob 16.30 bosta v domu Joža Ažmara nastopila Ženski pevski zbor *Almire Radovljica* in *Moški pevski zbor KUD Stane Žagar iz Krop*. Ob 19.30 pa bo koncert tudi v Stari Fužini.

TRŽIČ — Danes, v petek, odpirajo v likovnem paviljonu NOB razstavo *slikarja Vinka Hlebša*.

DOMŽALE — V domžalski knjižnici na Ljubljanski cesti danes, v petek, ob 17. uri odpirajo razstavo *Plečnikovih vinjet v lesorih Matjaža Brojana*.

MEDVODE — Danes, v petek, ob 18. uri odpirajo v prenovljeni galeriji doma Svobode razstavo del slikarja in kiparja *Maria L. Vilharja*.

RADOVLJICA — Danes, v petek, ob 14. uri v zgornji avli občine *Radovljica* odpirajo razstavo članov likovne skupine *Veriga iz Lesc*. Ob otvoritvi bo še krajši kulturni program v počastitev praznika.

PRIREDITVE OB PRAZNIKU

KRANJ — Jutri, v soboto, ob 10. uri dopoldne se bo začel *tek od Kranja do Vrbe izpred Prešernove hiše* v Kranju. Tradicionalna slovesnost na predvečer praznika se začne ob 17.45 ob pesnikovem grobu v Prešernem gaju.

VRBA — V Prešernovi rojstni hiši bo v nedeljo, 8. februarja, ob 18. uri spominska proslava. V kulturnem programu sodeluje Linhartov oder iz Radovljice z odломki spominov na Prešerena.

VISOKO — Nagelj rdeč raz oken se lije je naslov prireditve na Visokem, ki bo noč ob 19.30 v dvorani Zadružnega doma. V programu, ki ga je pripravilo KUD Valentin Kokalj, sodelujejo Moški pevski zbor iz Preddvora pod vodstvom Marjance Reberger, Mešani pevski zbor KUD, V. Kolaj z Visoka pod vodstvom Marije Kos in dramski igralec Jože Logar.

PODART — Jutri, v soboto, 7. februarja, ob 19. uri bo v Domu kulture v Podnartu prireditve, na katerih sodeluje *Moški komorni zbor DPD Svoboda iz Podnarta* pod vodstvom Egija Gašperšica, recitatorji DPD Svoboda Podnart in pionirji pionirskega odreda Alojz Rakovec iz *osnovne šole Ovsišje*. Na prireditvi bo predstavljeno delo in življenje arhitekta Jožeta Plečnika.

POLJANE — Jutri, v soboto, 7. februarja, je KUD Ivan Tavčar iz Poljan pripravilo proslavo: ob 18. uri bodo nastopili *onet Blegoš* in domači godci na vasi, ob 18.30 bodo v osnovni šoli odprli razstavo del Božidarja Jakca, ob 19. uri pa bo v osnovni šoli arhitekt Tone Mlakar predstavil *barvne diazitive* z motivi iz Poljanske doline.

ŠKOFJA LOKA — V kapeli Puščalskega gradu bo danes, v petek, ob 18. uri *literarno-glasbeni večer* v počastitev praznika, združen z otvoritvijo razstave likovnih del slikarja *Lojzeta Tarfile* iz Železnikov.

DOMŽALE — V novi kinodvorani bodo danes, v petek, ob 18. slovesno podeliли *Kersnikove plakete*, priznanja Kulturne skupnosti Domžale. V kulturnem programu sodelujejo: Stobljanski oktet, oktet bratov Pirnat in dramski igralec Aleš Valič.

LJUBLJANA — V kulturno-informacijskem centru *Križanke*, Trg francoške revolucije, bo v nedeljo, 8. februarja, ob 19. uri literarni večer z naslovom Prosto srce. Ob tem bodo predstavili tudi *kaseto s posnetki Prešernovih pesmi*, ki jih bere igralec Aleš Valič, glasbena spremjava je delo Lada Jakše.

PREDDVOR — V osnovni šoli M. Valjaveca imajo danes, v petek, *kulturni dan*, na katerega so povabilni Petra Jovanoviča, Francija Gučka, Milojka Klajiča, Janka Bruna ter Franca Šenka in Staneta Niča. Učenci pa bodo prikazali tudi folklorno dejavnost.

ZIRI — V osnovni šoli Padlih prvoborcev bo danes, v petek, ob 18. uri osrednja proslava ob kulturnem prazniku. Nastopajo: *onet Kresnje*, recitacijski krožek *osnovne šole*, sopranička Alenka Mezek ob spremjavi pianistke Irene Rakovec Poljanšek ter violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfitsch. Program povezuje Helena Žakelj.

NOVI SLIKANICI PREŠERNOVIH VERZOV

Ljubljana — Prešernova družba nadaljuje izdajanje pred leti uvedene zbirke Poezije dr. Franceta Prešerna. V dneh pred slovenskim kulturnim praznikom sta namreč izšli knjižice *Sonetni venec* z barvnimi ilustracijami akademiske slikarke Dunje Kofler in *Zmerom svojo goni slavček* z barvnimi ilustracijami akademiske slikarke Irene Majcen. Knjižice, ki jih za Prešernovo družbo ilustrirajo priznani slovenski akademski slikarji, predstavljajo z upodobitvami Prešernovih stihov novo, drugačno videnie te poezije. Za vsakega umetnika so takšne ilustracije svojstven izviv, za knjižni trg vsekakor obogatitev. Takšna oblika predstavljanja Prešernovih pesmi je zelo sprejemljiva tudi za mlade, ki se privz srečujejo s Prešernovo poezijo, saj jim govori ne le v besedi, temveč tudi v sliki. Morda zato letos se že izstopajo ilustracije v knjižici *Zmerom svojo goni slavček*, kjer je slikarka Irene Majcen svoje delo opravila izrazito slikarsko. Zato knjižica, v kateri so zbrane tri pesmi Franceta Prešerna, deluje skoraj kot neke vrste monografija z reprodukcijami slik. Knjižici sta izšli v visoki nakladi — *Sonetni venec* v 20 tisoč izvodih, druga knjižica v 15 tisoč izvodih. Pri prvi je izdajo gmotno podprla Lesnina Ljubljana.

L. M.

O GOSPODU KIMBALU

Prav je, da vemo

Ricinovo olje za lepe lase in trepalnice

V kozici segrejemo dve do tri žlice ricinovega olja in ga s kosom vate natiramo v lasišče. Z oljem natremo tudi lasne konice, zlasti še, če se cepijo in če so lasje slabii in brez leska. Olje pestimo na lasišču vsaj pol ure, še bolje je, če deluje nekajko dlje. Nato si lase umijemo kot ponavadi.

Ricinovo olje krepi tudi trepalnice. Če si dvakrat na dan kratimo trepalnice s krtičko, ki jo namočimo v ricinovo olje, bodo trepalnice postale daljše in se bodo svetile.

OKRASNE RASTLINE V STANOVAJU POZIMI

Vse okenske in balkanske cretice, večje posodorke za dvorišča in terase ter tudi večina kaktusov in klivij naj v tem času počiva. Za to so potrebne nižke temperature od 5 do 10 stopinj. Tedaj ne rastejo in hčajo seveda temu primerno skromno zalivanje. Na ta način zadržujemo tudi širjenje bolezni in škodljivcev, ki se najraje naselijo na mehke pretegnjene poganske rastline in zaradi preoblike mokrote, ki je rastline ne izkoristijo, povzročajo koreninsko gnilobo.

Tudi listnate rastline, kot je fikus, monstera, fatshedera, bršljan, praprot, palma, drevež živiljenja in druge lončnice z dekorativnim listjem, zalihamo le toliko, da ne venejo. Vendar v ogrevanih prostorih rasti ne moremo povsem prepričati. Z manj zaliwanja in s tem, da jih ne dognojujemo, jih zadržujemo v rasti. Pozimi rastlinam primanjkuje svetlobe, zato morajo čim bolj mirovati.

Suh zrak centralno ogrevanih prostorov ugaja posebno krvavim in moknatim usem. Prvi skropiva težko pridejo do živega, ker so zaščitene z voščeno voňavo preveko. Z rastlin jih odstranjujemo z vato, namočeno v alkohol, ali jih enostavno izpalamo. Njihovo širjenje zelo omejimo, če rastline pogosto rosimo, ker usem posebno ugaja topel suh zrak.

Ob začetku stanovanja mislimo tudi na sobne rastline, ki ne prenesejo velikih temperaturnih sprememb. Marsikatera lončnica prav radi tege pozimi propada ali odvrže liste. Okna odpirajmo le za krajišča zgoraj in še to le, ko je zunaj topleje, to je v popoldanskem času. Upozoravamo, da je večina lončnic iz toplejših in tropskih krajev, da ne prenese dalj časa trajajočih nižjih temperatur pod 16 ali 18 stopinj Celzija.

Pozitivne obilježje zalihamo in tudi dognojujemo cvetoče lončnice, kot so razne primule, azaleje, ciklamne siljene čebulnice, kalceolarije in cinerarie, ki potrebujejo za daljše cvetjenje nižje temperature, 10 do 12 stopinj Celzija, zato se pri običajni sobni temperaturi slabo počutijo, hitro venijo, prej odcvetijo in so mnogo bolj podvržene napadom bolezni in škodljivcev. Za zalihanje uporabljamo vedno mlačno in mehko vodo, po možnosti deževnico, vodo iz bojlerja ali pa s šoto omehčano vodo. Omejimo jo tako, da namočimo v zalihalki malo šote, zavite v redko tkanino, ki naj stoji v vodi nekaj ur. Sota veže apnenec iz vode.

Voda naj tudi nikoli ne stoji v podstavku, ker se zemlja v lončku rada zakisa, v taki zemlji pa korenine gniejo.

Anka Bernad

Domači zdravnik

Otrobnjak

Najugodnejši raziskovalci moderne prehrane se vedno znotrobituju nad slabo biološko vrednostjo, celo škodljivostjo kruha, ki je zaradi modernih mlevenih postopkov skoraj brez vitamincov, beljakovin, rudinskih snovi in snovi, ki urejujejo in pospešujejo dobro prebavo. Njihova svarila niso bila zaman. Mlečni pšenični otrobi se spet dobijo v trgovinah.

Eden izmed prvih zagovornikov naravnih in pravilnih prehran je bil Sebastian Kneipp, ki je že pred več kot 100 leti zapisal: »Mnogi ljudje so prepričani, da je v drobni, slepeče beli umetno pripravljeni mokri mnogo redilnih snovi. Tega ne verjamem. V njej vidim samo moki podoben prah, ki mu ne pripisujem nobenega pomena. Nekoč, ko še nismo poznali umetnih mlinov, smo se dobili pravo moko, ki ni bila tako izlužena, čeprav ni bila tako snežno bela.«

Zmerom priporočam otrobnjak, čeprav mi očitajo, da tako imenovani kruh z visoko biološko vrednostjo draži črevo. Če je aleuronska plasti pregrobo mleta, bi res dejal, da pride do draženja črevesa. Nekaj drugega pa je pravilno mleta moka z visoko biološko vrednostjo. Celo pri najbolj občutljivem črevesju nisem opazil, da bi prišlo do driske: nasprotno, pri trdovratnem zaprtju je prišlo po uživanju tega kruha z visoko biološko vrednostjo vsak dan do rednega iztrebljanja. Menim celo, da tak kruh obvraje cloveka pred zaprtjem in zlati žilo.«

In še Kneippov recept za otrobnjak: »Vzamemo 1, 2, 3 ali 4 kg mletih pšeničnih otrobov, glede na to, da koliko oseb želimo pripraviti kruh, jih stresemo v skledo in pripravimo z vročo vodo testo, ki naj ostane čez noč na toplem. Testu ne smemo dodajati ne kislega testa, ne soli, ne začimb. Naslednji dan oblikujemo iz testa manjše podolgovate hlebčke ali štruke in jih denemo v pečico, segreto za peko načudnega kruha, ter pustimo, naj se pečejo 1/4 do 1 1/2 ure. Takoj, ko vzamemo pečeni kruh iz pečice, ga potopimo za 3 do 4 sekunde v vročo vodo, nato pa spet denemo za nekaj časa v pečico, da se posuši.«

Pečeni kruh hraniemo na hladnem in če je skorja le pretrda, ga zavijemo v vlažno krpo. Poznam mnogo ljudi, ki so zelo radi jedli tak kruh in ga še zmerom jedo. Pravijo, da je odličen in da se zlasti dobro obnese pri prebavnih težavah in zlati žili (hemeroidih).

Poznam sem tudi druge ljudi, ki so prvič pokusili ta kruh brez okusa in začimb in se jim je zdel nenavadan, pa so ga potem, lahko rečem, strastno jedli.«

Kuhamo, pokušamo

Pikanten nadovan krompir

Z 4 osebe potrebujemo 8 debelih krompirjev, 200 g skute, 70 g masla, 50 g sardelnih filetov, 1 rumenjak, 40 g drobtini, muškatni orešek, sol, paper.

Krompir skuhamo v oblicah, nato ga po dolgem prerežemo in izdolbemo sredico. Sredico pretlačimo ali zmiksamo, primešamo skuto, zmečkamo sardelne filete, 25 g masla, muškatni orešek, sol in paper. Dodamo še rumenjak in temeljito razmešamo.

Izdolbene krompirjeve polovičke kopasto naložimo z nadom, potresemo z drobtinicami, pokapljamamo s preostalim stopljenim maslom, naložimo na ploščo in postavimo za 10 mi-

Moda

Klobuki so postali pravi modni hit — V škofjeloškem Šeširju komajda sledijo povpraševanju. Klobuki so vse bolj ženski. Na sejmi mode v Ljubljani je Šešir prikazal tudi modele s ejetjem in drugimi okraski, nad kakršnimi so se včasih navduševala naše babice. Torej se leperi stari klobuk vrača. Še vedno pa velja, da mora biti pričeska pod klobukom brezhibna, klobuk ne prenesete štrlečih, mastnih las pod seboj. Zato ne mislite, da bo prav klobuk skril neurejene lase; nasprotno, še bolj jih bo poudaril.

Foto: F. Perdan

Vrtnarski sejem v Padovi

Članom hortikulturnih društv na Gorenjskem, vrtnarjem in drugim ljubiteljem ejetja priporočamo ogled svetovno znanega vrtnarskega sejma FLORMART v Padovi, ki si ga bomo ogledali v soboto, 21. februarja. Sejem je prava paša za oči novosti žejnih gojiteljev cvetja in sadja ter prikazuje vse potrebne pripomočke in dosežke naj sodobnejše vrtnarske tehnike, potrebne za sodobno vrtnarjenje.

Cena ekskurzije z vstopnino je 11.500 dinarjev na osebo. Prijave sprejema poslovnična Kompas v Kranju.

nut v pečico, ki smo jo razgreli na 200°C. Pečen krompir takoj postrežemo.

Rdeč radič s hrenovko

Z 4 osebe potrebujemo 250 g rdečega radiča, 4 hrenovke, 1 čebulico, 1 strok česna, 1 žlico gorčice, 6 žlic olja, 2 žlice kisa, ščepec mlete paprike in sol.

Radič očistimo in temeljito operemo. Dodamo skuhane in narezane hrenovke, tanko narezano čebulico in seselekjan česen. Solato posolimo in zabelimo z omako, ki jo zmešamo iz olja, kisa, gorčice in ščepca paprike. Dobro premešamo in postavimo do uporabe v hladilnik.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Babica

Moja babica je stara 85 let. Je majhne in suhe postave, ima sive lase in modre oči. Rada jo imam zato, ker me je včasih pazila in se z menoj tudi igrala. Velikokrat sem ji nagajala in me je natepla. Ampak tega ji nisem nikoli zamerila. Zdaj, ko je že stara, se ne moreva več igrati, zato se samo pogovarjava. Kakšno stvar ji moram povedati tudi desetkrat, ker rada pozablja. Želim ji, da bi bila še dolgo let zdrava in vesela.

Marjana Rozman, 4. b r. OŠ Josipa Broza Tita Predoslie

Slab začetek...

To leto smo začeli slabo. Atu se je zastrupil prst. Morali so mu ga rezati. Mamica pa je dobila gripo.

Misljam, da bo leto 1987 uspešno in zdravo. Pričakujem poroko strica. To bo veselo! Mamica želi, da bi postala teta. Ati pa želi boljšo plačo, tako kot mami. Jaz z veseljem pričakujem telefon in nova garažna vrata.

Alenka Pintar, 4.b r. OŠ Lucijana Seljaka Krani

GASILSKI IZLET

Lepo soboto zjutraj smo šli na pionirski gasilski izlet. Udeležili smo se ga sami zmagovalci, drugo — in tretjevrseni kvizovci. Bilo nas je za cel avtobus — iz vse občine. Odpeljali smo se z avtobusne postaje v Kranju. Pot je bila dolga in naporna. Posebno za šofarja našega avtobusa. Ustavili smo se šele, ko smo bili že v Trebnjem. Tam smo se najedli sendvičev in šli naprej v Metliko, ki leži skoraj na meji med Slovenijo in Hrvaško. Ogledali smo si gasilski muzej starih gasilskih naprav in predmetov. Po muzeju nas je vodil vodič. Razstavljeni predmeti so zbrani iz vse Slovenije. Ogledali smo si tudi pokrajinski muzej Bele krajine. Domov smo se vračali v smeri Dolenjskih toplic. Najprej smo šli v gostišče na kosiško. Sledilo je prijetno kopanje v Dolenjskih toplicah. Za mnoge je bila to glavna točka izleta. Ze v mraku smo odhajali iz Dolenjskih toplic. Pot nas je vodila skozi Suho krajino, Grosuplje, Ljubljano in po avtocesti do Kranja. Že ob trdi temi smo prispevali v Kranj. Z osebnim avtomobilom našega mentorja smo se odpeljali domov na Zag. Brnik.

Bil je res lep celodnevni izlet, pa vendar za nas prekratek.

Mateja Jenko, 6. d OŠ Davorina Jenka Cerkle

TORBICE

Z AFRISKE

ŠOLARJE

Tiste izvirne platne torbice so sešili in okrasili kranjski pionirji, ki so sodelovali v solidarnosti akciji za pomoč otrokom na jugu Afrike. Podobne torbice so delali tudi pionirji drugod po Gorenjskem.

V osnovni šoli Petri Kavčič v Škofjolskem Šeširju je mentorica pionirskega odreda Urška Bizjak povedala, da so iz sivega in oranžnega platna, ki so ga zastonj dobili iz tovarne Induplasti, člani šiviljskega kroška z mentorico Damjanjo Šink sešili deset torbic in peresnic. Tako lepo so jih okrasili, da jih bodo afriški vrtnarji gotovi veseli, in tetudi loskega grba na njih ne bodo poznavali, bodo začutili, da nekje na svobodni zemlji oltoci sočustvujejo z njimi, držijo pest za zmago njihovega osvobodilnega gibanja. Člani pionirskega odbora so nato torbice napolnili z vezki, barvicami, trikotniki in šestili, za kar so odsteli okrog dvajset tisoččinkov. Denarji niso zbirali po razredih, ampak so ga zaslužili s prodajo noveletnih voščilnic.

In kaj trenutno delajo škofjeloški pionirji? Do sredine februarja bodo poslali dve raziskovalni nalogi: prvo, o Josipu Ribičiču, so izdelali člani dopisniško-novinarskega kroška z mentorjem Bogdanom Košakom, drugo, oblikujemo za svoje okolje, pa člani likovnega kroška z mentorico Jasno Dolenc.

H. J.

Ko mačke ni doma

Vsak dan, ko se z bratom Urošem vrneva iz šole, narediva domači nalogi. Do treh po polne sva sama doma. V tem času se navadno ne igra. Uroš rad brskata po omarah, predvsem tam, kjer ima mamica shranjeno kozmetiko. Nato se namaže s kakšno krema ali šminko. Jaz ga opozarjam, da bo mamica huda, hkrati pa se mu smejem, saj je tak kot klovni v cirkusu. Potem vzame čistilno mleko in se očisti. Ko pride mami domov, naju vpraša, kdo tako diši. Uroš pa se noče izdati.

Sabina Potočnik, 2. r. OŠ Jezersko

Skrita želja

Naša hiša stoji ob robu gozda. Če ob mraku pogledaš skozi okno, vidiš polje, na katerega se pridejo past srne. Najprej pride srnjak. Plašno pogleda na vse strani, če ni nobene nevarnosti. Potem pride še srna s srnjačkom. Zelo rada bi imela takega majhnega, živega bambija doma, da bi skrbela za njim in ga pobožala. Toda v knjigah sem brala in tudi bratec mi je pričovedoval, da je bambi najbolj srečen v gozdu. Če pa ga poboža človek, ga zapusti srna, ker ima duh po človeku in se ga boji.

Ker želje ne morem uresničiti, sem zadovoljna, če lahko gledam srne skozi okno in vidi dim, kako so veseli v naravi.

Katja Žepič, 5. a r. OŠ Matije Valjavega Preddvor

Nagajivi sneg

»Joj, prejobj, že spet tudi sneg, le kako naj zvzem v breg?« oče zdaj že vzdihuje, jezen avto pogleduje

Avtobusa ni in ni, čakajo nestrpno vsi. Nekaj se jih veseli, da jim v službo treba niti.

Bratec v šolo že ni, a v tem snegu mu drsi, pade, zlomi si roko, revček mora v bolnico.

Sola — učenosti kraj — danes tu je direndaj. Tovarišev od nikdar na mar so kar vsi zmrznili?

Katja Žepič, 5. a r. OŠ Matije Valjavega Preddvor

TV SPORED**SOBOTA**

7. februarja

- 8.05 Poročila
8.10 Ne daj se Floki, 4. del nanizanke TV Zagreb
8.40 Tedenski zabavnik, I. del oddaja TV Sarajevo
9.40 Propagandna oddaja Crans Montana: SP v smučanju — slalom (ž), prenos I. teka
11.00 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije: Pokrajinski muzej Koper
11.45 Mir in razočitev — Mostovi miru (Irska)
12.15 Propagandna oddaja Crans Montana: SP v smučanju — slalom (ž), prenos II. teka
13.15 Človek in glasba: Glasba na dvorcu kralja Ludvika IV.
14.15 Rezerviran čas
14.55 Poročila
15.00 Perinbaba, nemško-českoslovaški film
16.30 Spoznavajmo naše morje: Življenje na mehkem dnu DP v košarki (m) — Partizan: Cibona, prenos 18.25 Na zvezni Risanka
18.45 Propagandna oddaja 19.00 Danes: Knjiga Vreme
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja 20.00 M. Krieža — I. Štivičič: Potovanje v Vučjak, 2. del nadaljevanje TV Zagreb
20.55 Propagandna oddaja 21.00 Športni pregled
21.45 Jazz na ekranu. Dave Holland, 2. oddaja
22.15 Poročila
Oddajniki II. TV mreže:
8.40 Poročila
8.45 Danes za jutri: Obzrama in samozačita v slovenski film Dobri stari pianino
13.45 Anglunisce, oddaja v romščini
14.00 Mir in razočitev, dokumentarna serija OZN
14.20 Boks — zmagovalec Beograda
16.00 Sarajevo: EP v umetnostrem drsanju, revija, prenos DPV rokomantu (m) Medveščak infosistem: Metaloplastika
18.45 Dedičina za prihodnost 19.30 TV dnevnik
20.00 Moja domovina, dokumentarna serija
20.50 Včeraj, danes, jutri
21.05 Narodna glasba
21.55 Goya, španska nadaljevanja, 6. — zadnji del
22.55 TV galerija

PONEDELJEK

9. februarja

- 9.00 Zrcalo tedna
9.20 Dokumentarna oddaja
16.35 TV mozaik — ponovitev
17.25 Poročila
17.30 Papir
17.45 Ne daj se, Floki
18.15 Slovenski ljudski plesi: Kozjančko
18.45 Risanka
18.55 Propagandna oddaja
19.00 Danes: obzornik
19.26 Vreme
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 P. Scott: Dragulj v kroni, 7. del angleške nadaljevanje
20.50 Propagandna oddaja
20.55 Omizje: Naša tretja univerza

Oddajniki II. TV mreže:

- 16.00 Dobar dan, šport
17.10 TV dnevnik
17.30 Nekaj pomembnega ti imam povedati, otroška oddaja
17.45 Vukov kotiček, otroška serija
18.00 Beograjski TV program
18.55 Premor
19.00 Indirekt, oddaja o športu
19.30 TV dnevnik
20.00 Znanost
20.45 Včeraj, danes, jutri
21.00 Mali koncert
21.15 Paralele, zunanjopolitična oddaja
21.50 Barleyevi z Broadwayja, ameriški film

NEDELJA

8. februarja

- 8.05 Poročila
8.10 Živ živ
9.10 Lutke in lutki
9.15 Snežaki, ponovitev českoslovaškega filma
9.40 Propagandna oddaja Crans Montana: SP v smučanju — slalom (m), prenos I. teka
11.00 Dempsey in Maščepac, ponovitev 4. dela angleške nanizanke
11.45 Večer slovenske narodnozabavne glasbe na Bleedu
12.20 Propagandna oddaja Crans Montana: SP v smučanju — slalom (m), prenos II. teka
13.15 Poročila
13.20 Svatba po Peco, ponovitev

TOREK

10. februarja

- 9.00 Poklici v gostinstvu in turizmu
9.30 Poklici v papirni industriji Jezikovni utrinki
16.30 Poročila
17.25 Poročila
17.30 Nora Čankana
17.45 Ex Libris, ponovitev I. oddaja
18.45 Risanka
18.55 Propagandna oddaja
19.00 Danes: Obzornik
19.26 Vreme
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 F. Milčinski — A. Gogala — I. Prah: Zločinci, drama
21.40 Propagandna oddaja
22.00 TV dnevnik
Oddajniki II. TV mreže:

- 17.10 TV dnevnik
17.30 Otroška oddaja
18.00 Mostovi — Hidak
18.30 Premor
18.40 Številke in črke — kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 Glasbeni večer: Dogodki iz sveta glasbe

ČETRTEK

12. februarja

- 9.00 Filmska vzgoja: Kaj je film — uvod v filmsko ustvarjalnost
9.30 Jugoslovanski kratki film
15.35 TV mozaik — ponovitev
16.30 Propagandna oddaja SP v smučanju — klasične discipline — tek na 30 km (m), posnetek iz Oberstdorfa

- 17.35 Poročila
17.40 Zbis — A. Matič: Punčka
17.55 Bilo je...
18.25 Potrošniška porota
18.45 Risanka
18.55 Propagandna oddaja
19.00 Danes: Obzornik
19.26 Vreme
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Film tedna: 1984, angleški film
21.00 Propagandna oddaja
21.55 TV dnevnik
22.10 Svet na zaslonu
Oddajniki II. TV mreže:

- 17.10 TV dnevnik
17.30 Blenta in Bucko, otroška oddaja
18.00 Mostovi — Hidak
18.30 Premor
18.40 Številke in črke — kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Politični magazin
20.55 Izbrani trenutek
21.05 Koncert Big band RTV Ljubljana
22.05 TV dnevnik
22.25 Vira satelit
22.50 Poročila

PETEK

13. februarja

- 8.50 Tednik
9.50 Propagandna oddaja
9.55 Megeve: Svetovni pokal v smučanju — veleslalom (ž), prenos I. teka
10.50 Svet na zaslonu
12.20 Propagandna oddaja
12.25 Megeve: Svetovni pokal v smučanju — veleslalom (ž) prenos II. teka (do 13.30)
16.15 Propagandna oddaja
16.20 SP v smučanju — klasične discipline — tek na 10 km (ž), posnetek iz Oberstdorfa
16.50 Propagandna oddaja
16.55 Svetovni pokal v smučanju — veleslalom (ž), posnetek iz Megeve
17.25 Poročila

RADIO

PETEK, 6. februarja

- Prvi program
4.30—8.00 Jutranji program — glasba — 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 8.35 Glasbena pravilica — 9.05 Glasbena matineja — 9.35 Napotki za naše goste iz Tujine — 10.05 Rezervirano za 11.15 Ali poznate? — 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji — 12.10 Vredni zvoki — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz glasbenih tradicij jugoslovenskih narodov in narodnosti — 13.00 Danes do 13.00 — ih — Iz naših krajev — 13.20 Osmrtnice, obvestila in zavabna glasba — 13.30 Od melodije do melodije — 14.05 Žirski palček — suita iz baleta Bohuslava Martinuha št. 2 — 14.30 Človek in zdravje — 14.40—15.25 Popoldanski mozaik — 16.00 Vrtljak in EP — 16.40 Lojtrica domaća — 17.00 Studio od 17.00 — 18.00 Škatlica z godbo — 18.30 Mlađi mladim — 20.00—23.00 Slovencum po svetu — 23.05 Od tod do polnoči — 00.05—5.00 Nočni program — glasba

NEDELJA, 8. februarja

- Prvi program
5.00—8.00 Jutranji program — 8.07 Radijska igra za otroke — 8.35 Še pomnite tovariši — 10.05 Nedeljska matineja — 11.00—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.10 Obvestila in zavabna glasba — 13.20 Za naše kmetovalce — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in

- pozdravljajo — 15.00 Nedeljska reportaža — 16.05 Humoreska tega tečna — 16.30 Pogovor s poslušalci — 17.05 Priljubljene operne melodije — 17.50 Zavorna radijska igra — 20.00—22.00 V nedeljo zvezcer — 22.20—23.00 Glasba za prijeten konec tedna — 23.00—4.30 Nočni program — glasba

PONEDELJEK, 9. februarja

- Prvi program
4.30—8.00 Jutranji program — glasba — 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 8.35 Iz glasbenih šol — 9.05 Glasbena matineja — 10.05 Rezervirano za 11.00—ih — 18.00 Sotocja — 19.45 Glasbena mediga — 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.05 Radijska igra — 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini — 22.30 Slovenski pevci zabavne glasbe — 00.05—4.30 Nočni program — glasba

SREDA, 11. februarja

- Prvi program
4.30—8.00 Jutranji program — glasba — 8.05 Začetniki na 18. uri — 8.30 Govorimo angleško —

9.05 Glasbena matineja — 10.05 Rezervirano za — 11.05 Ali poznate? — 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji — 12.10 Veliki zabavni orkestri — 13.30 Od melodije do melodije — 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo — 16.00 Vrtljak želja in EP — 22.30 Zimzelene melodi — 00.05—4.30 Nočni program — glasba

ČETRTEK, 12. februarja

- Prvi program
4.30—8.00 Jutranji program — glasba — 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 8.35 Iz glasbenih šol — 9.05 Glasbena matineja — 10.05 Rezervirano za 11.00—ih — 18.00 Sotocja — 19.45 Glasbena mediga — 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.05 Radijska igra — 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini — 22.30 Slovenski pevci zabavne glasbe — 00.05—4.30 Nočni program — glasba

SREDA, 11. februarja

- Prvi program
4.30—8.00 Jutranji program — glasba — 8.05 Začetniki na 18. uri — 8.30 Govorimo angleško —

9.05 Glasbena matineja — 10.05 Rezervirano za — 11.05 Ali poznate? — 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji — 12.10 Veliki zabavni orkestri — 13.30 Od melodije do melodije — 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo — 16.00 Vrtljak želja in EP — 22.30 Zimzelene melodi — 00.05—4.30 Nočni program — glasba

F/X — UMOR S TRIKOM ob 20. uri**BOHINJ**

7. februarja: amer. zabavni film MICKI IN MAUDE ob 20. uri, 8.

februarja: amer. film F/X — UMOR S TRIKOM ob 18. in 20. uri, 12. februarja: amer. film COTTON CLUB ob 20. uri

SKOFJA LOKA

6. februarja: amer. komedija POLICIJSKA PATROLA ob 18. in 20. ur, 7. in 8. februarja: amer. komedija NORA INVAZIJA NA KALIFORNIJO ob 18. in 20. ur, 10.

in 11. februarja: amer. glasb. film NAJSTNICE ob 18. in 20. ur, 12. februarja: amer. mlad. film UPORNIK IZ MOJE ŠOLE ob 19. ur

ZLEZNIKI

6. februarja: amer. komedija NORA INVAZIJA NA KALIFORNIJO ob 18. in 20. ur, 7. februarja: amer. malodrama JOLANDINA SKRIVNSTOB ob 19. ur, 8. februarja: amer. avant. film KALIDOR IN RDEČELASA BOJEVNICA ob 17. in 19. ur, 10. februarja: amer. mlad. film UPORNIK IZ NAŠE ŠOLE ob 19. ur

ZIRI

7. februarja: amer. krim. spektakel BILO JE NEKOČ V AMERIKI ob 20. ur, 8. februarja: amer. krim. PRVE IZKUŠNJE ob 20. ur, 9. februarja: avstral. pustolovski film ČETRTA NORA MISIJA ob 20. ur, 10. februarja: amer. pust. film COTTON CLUB ob 20. ur, 10. in 11. februarja: amer. film F/X — UMOR S TRIKOM ob 20. ur, 12. februarja: amer. zabavni film POLJUBI ME ZA SLOVO ob 20. ur

BLED

6. februarja: amer. zabavni film MICKI IN MAUDE ob 20. ur, 7. februarja: amer. film COTTON CLUB ob 18. ur, 8. februarja: amer. malodrama JOLANDINA SKRIVNSTOB ob 20. ur, 8. februarja: amer. komedija POLICIJSKA PATROLA ob 18. in 20. ur, 11. februarja: amer. avant. film PRVE IZKUŠNJE ob 18. ur, amer. film ČETRTA NORA MISIJA ob 20. ur, 9. februarja: amer. pustolovski film ČETRTA NORA MISIJA ob 20. ur, 10. februarja: amer. pust. film COTTON CLUB ob 20. ur, 10. in 11. februarja: amer. film F/X — UMOR S TRIKOM ob 20. ur, 12. februarja: amer. zabavni film POLJUBI ME ZA SLOVO ob 20. ur

KRISTI

7. februarja: amer. krim. spektakel BILO JE NEKOČ V AMERIKI ob 20. ur, 8. februarja: amer. krim. PRVE IZKUŠNJE ob 20. ur, 9. februarja: amer. krim. spektakel BILO JE NEKOČ V AMERIKI ob 17.10

KIND

KRANJ CENTER

6. februarja: amer. film MOJA LEPA ŠOFRKA ob 18. in 20. ur, jugos. film SREĆNO NOVO LETO 1949 ob 18. ur, 7. februarja: jugos. film SREĆNO NOVO LETO 1949 ob 16., 18. in 20. ur, prem. amer. spektakla MESO IN KRI ob 22. ur, 8. februarja: amer. belgijs. risani film PRIHAJAJO: SMRKCI ob 10. in 15. ur, amer. komedija DIRKA KEKEC ob 10. ur, amer. film MOJA LEPA ŠOFRKA ob 15. ur, jugos. film SREĆNO NOVO LETO 1949 ob 17. in 19. ur, prem. amer. akcij. krim. filma ZMAJEVNO LETO ob 17. in 19. ur, 9. februarja: amer. thriller film ANGEL ALI PROSTITUTKA ob 18. in 20. ur, 10. februarja: amer. thriller film ANGEL ALI PROSTITUTKA ob 18. in 20. ur, 11. februarja: amer. thriller film ANGEL ALI PROSTITUTKA ob 18. in 20. ur, 12. februarja: amer. thriller film ANGEL ALI PROSTITUTKA ob 18. in 20. ur, 13. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 14. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 15. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 16. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 17. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 18. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 19. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 20. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 21. februarja: amer. akcij. film VZMAJEVNO LETO ob 18. in 20. ur, 2

DAVČA — velika kot Dunaj in večja od Ljubljane

SNEGA ZA POLOVICO ZIME, PLAZOV ZA EN TEDEN

Davča, 3. februarja — V Davči, eni najmanjših krajevnih skupnosti v škofjeloški občini po številu prebivalcev in po razsežnosti med največjimi, če ne kar največji v Sloveniji, smo v začetku tega tedna med obiskom zvedeli precej stvari. Domačini pravijo, da nekaj nad 250 krajanov živi na okrog 5000 hektarjih, pri Vrhovcu v Davči 17, kjer smo brskali po Loških razgledih, pa smo zasledili podatek o 2262 hektarjih površine. Zelo zanimiv je podatek (znan med domačini), da je Davča »velika kot Dunaj in večja od Ljubljane« in da »zima traja v teh krajih, dokler ne pade snega najmanj štiri in pol metra.«

Trideset let stara rolba je potem, ko so jo popravili, delala neprekjeno 26 ur — da zaradi mraza ne bi zmrznilo gorivo. Ustavila se je šele, ko je zmanjkalo nafta.

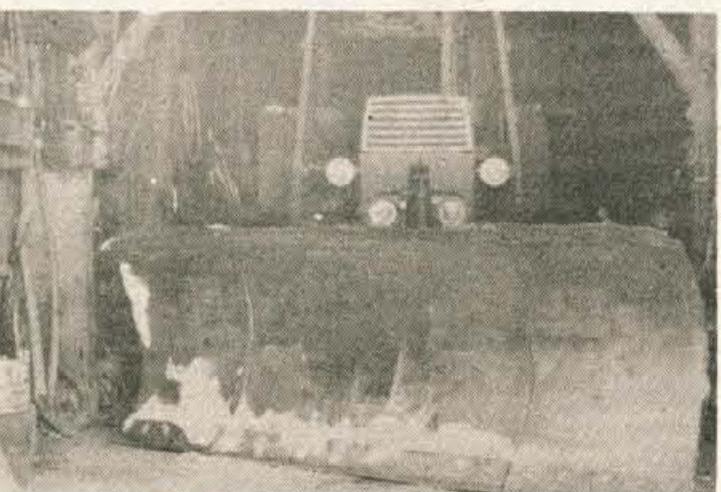
● Odkopavanje na polovici zime

Če drži tista o snegu, potem so zdaj v Davči nekako na polovici zime. Do zdaj je že zapadlo skupaj dobra dva metra snega. Verjetno pa gre tudi napovedi, da ga mora še najmanj toliko. Danes, sneg dol, pravi pregovor. V Davči pa tudi mladi pomnijo, da je že 27. aprila zapadlo 70 centimetrov snega.

Dogajanje, ki smo mu v naslovu rekli odkopavanje na polovici zime, je vzrok, da smo se podali v Davčo. Začelo se je 10. januar-

● Skozi 72 plazov

Ker je ves čas snežilo, rolba pa je bila pokvarjena, je bila glavna cesta od Davškega mostu do Davče v torek popoldne že tako rekoč neprevozna. Lojze Jelenc se je z novo polosovino še komaj prebil nazaj. Zato so morali v akcijo še drugi. Ob normalnih zimah skrbi za ceste Franc Peternej, Jurežev iz Davče 9, ki je bil do lani predsednik sveta krajevne skupnosti. Zdaj pa sta se podala s traktorjem in dvema plugom (enim spredaj, enim zadaj) odpirat glavno cesta iz Davče proti Davškemu mostu

Plazovi so vkleščili traktor s plugoma ter Primoža in Gregorja, ko sta se vračala v Davčo

Lojze Jelenc, predsednik sveta krajevne skupnosti: »V akciji, ki je trajala kar teden dni, smo so delovali vsi.«

Primož Peternej: »Nisva mogla ne naprej ne nazaj. Potem pa nama je zmanjkalo goriva.«

Franc Kejžar: »Ko sva z rolbo prišla na Davški most, sva morela naprej proti Sorici.«

ja. Zvečer je začel naletavati sneg. V nedeljo je medlo ves dan. Če bi za ceste v Davči, ki jih je kar dobrih šestdeset kilometrov oziroma desetina vseh v škofjeloški občini, skrbeli cestarji in komunalci, bi jih Davčari najbrž še danes nosili po rokah. Vendar morajo vse te ceste krajani oziroma krajevna skupnost poleti in pozimi vzdrevati sami.

Z rolbo, last krajevne skupnosti, ki je stara že 30 let, sta šla Ivo Prezelj iz Davče 51 in Franc Kejžar iz Davče 17 v akcijo že v ponedeljek, 12. januarja. Ko sta po celodnevnom delu ocistila sneg do šoferja avtobusa pri Urhu v Davči, sta bila okrog 11. ure ponoči namenjena še proti Vrhovcu. Pri odcepju z glavne ceste pa jima je počila polosovina na kolesu. Snežilo je in bilo je 19 stopinj mraza. Vso noč sta se ukvarjala z zlomljeno polosovino, zjutraj pa jo je Lojze Jelenc, predsednik sveta krajevne skupnosti, sam odpeljal v Hrastje pri Kranju k obrtniku, Davčarju Francu Peterneju. Se isti dan je bila narejena nova in še ena noč (s torka na sredo) je šla, preden sta Ivo in Franc rolbo spet usporabila.

V snežni akciji, ki je trajala skoraj teden dni, je traktor s plugom delal prek 100 ur. Rolba je bila na delu 130 ur, 87 ur pa so jo popravljali. Z buldožerjem so naredili 50 ur. Sneg je čistilo 13 traktorjev, domačini pa so samo pri večjih akcijah naredili prek 320 ur.

Jani Primožič iz Davče 50: »Na ledeneh odsekih sem s plugom porival rolbo. Približno 60 ur pa sem odpiral stranske ceste v Davči. Kar 'debelo polovico zime' je bila to...«

Najdlje se je »odkopaval kmet Božo Prezelj, po domače Majdele. 64 ur je trajalo nekaj kilometrov dolgo prebijanje skozi sneg do prvega soseda v Davči.«

19-letni Jurežev Primož in sosedov 17-letni Gregor Koder.

»Neprekjeno je snežilo,« je med obiskom pripovedoval Primož. Pred nama in za nama so se prožili plazovi. Kadar je dovolj snega, se na 18 kilometrov dolgi cesti iz Davče do Davškega mostu sproži 72 plazov. Tudi tokrat je bilo tako. Ob petih popoldne sva šla in ob polneči sva bila na Davškem mostu. Ko sva se vračala, sta naju na sredini poti vkleščila dva plazova. Skupa sva se prebiti, vendar nama je ob 4.30 zmanjkalo goriva.

Traktor s plugom sva pustila na cesti in se začela peš prebijati do prve domačije po gorivo.«

Bila je sreda proti jutru, ko sta Ivo in France še vedno popravljala rolbo. Franca Peternejja pa je ob polnoči zaskrbelo in se je odpravil v dolino. Fanta bi se moralna že vrnil, je menil. Prebil se je do njiju, ko sta prisluži z gorivom nazaj do traktorja.

● Namesto nazaj v Davčo še v Sorico

Zjutraj pa so bili tudi drugi krajani na nogah in delal je tudi

štab civilne zaščite. Očistiti je bilo treba šestdeset kilometrov cest in poskrbeti za štiri do pet domačij, kjer so starejši ljudje. Ko sta v sredo zjutraj popravili rolbo, sta si Franc in Ivo prezelila utrujenja najprej malo odpočila. »Izgubljena Gregor in Primož pa sta se do takrat še srečno prebila nazaj v Davčo. V akciji proti Davškemu mostu pa je šla potem spet rolba.«

»Hodil sem pred rolbo in ves čas kazal pot, da ne bi zgrešila ceste in šla po bregu,« je razlagal, 25-letni Franc Kejžar, Vrhovčev iz Davče, ki je zdaj tudi predsednik skupščine krajevne skupnosti. »Do polnoči sva se najprej prebila do nas, zjutraj ob štirih pa sva šla na glavno cesto proti Davškemu mostu v dolino. Plazovi so še vedno grmeli na cesto in jo zasipali. Do Davškega mostu sva se prebila ob petih popoldne. Malo-sva si oddahnila in ko sva že nameravala spet čistiti drugo stran cestišča nazaj proti Davči, so prišli na most gorski reševalci in povedali, da morava v Sorico, kjer je menda ženska tik pred porodom. Do Sorice sva se potem prekopalokrog polnoči, ob 6. uri zjutraj pa nama je na cesti proti Davči pod Ocvirkom zmanjkalo goriva. In še pod cesto sva zdrknila. Pa so naju potem zvleklvi ven in se je vse srečno končalo.«

● Za teden dni plazov

»Povedati moram, da so se vsi Davčarji, ki so kolikor toliko pri močeh, tisti teden odkopavali in ukvarjali s snegom. Težko je si cer vse to opisati in še težje dou-

meti, vendor je bila to ena največjih in tudi najtežjih akcij v krajevni skupnosti. Ni ga denarja, ki bi lahko poplačal trud, največja nagrada nam je bila, da se je vse srečno iztekel in da smo naredili tisto, za kar moramo skrbiti sami. Odkopali smo si pot od soseda do soseda in cesto v dolino,« je povedal Lojze Jelenc, predsednik sveta krajevne skupnosti.

Civilna zaščita v krajevni skupnosti, ki je bila ves čas aktivirana, je imela tudi zvezo z občinskim štabom, ki jim je na pomoci poslal tudi velik nakladač. Ni jim kaj prida pomagal; bila pa je to zanje vseeno moralna pomoč, da jih niso pozabili. Vseeno pa je bila Davča od 11. do 17. januarja zvečer tako rekoč odrezana. Podružnična triazredna šola je bila zaprta v ponedeljek in v četrtek. Avtobusi niso vozili tri dni. Prek sto Davčarjev ni moglo redno na delo v Železniki. Pa so se vseeno nekateri tudi pes prebili v dolino.

»Rešila nas je rolba. Še dobro, da smo jo jeseni usposobili, čeprav je stara že trideset let. In kot kaže, bo morala služiti še nekaj časa. Hvaležni smo občinski samoupravnemu komunalnemu skupnosti in občinski skupnosti za ceste za pomoč, ki jo dobivamo, da vzdružujemo ceste. Letos je na programu ureditev ceste od Vrhovčevega mlina do Podgrivarja v dolžini pet in pol kilometra. Lani pa smo se odločili tudi za samoprispevki. Tako bomo še naprej delali cesto proti Davškemu mostu in se lotili telefonije. Ne skrbi me, da vsega tega ne bi naredili, saj smo kardoli, tudi kadar je najtežje, pripravljeni prijeti za delo,« je z nasmeškom povedal Lojze Jelenc.

● V Davčo in po cestah v njej se zdaj kljub ponekod precej ledu pride s snežnimi verigami. Med obiskom smo se oglasili na več domačijah. Povsod so nas prijazno, veselo, domače sprejeli. Bili smo dobrodošli gostje iz doline. In ko smo se pozno v noč srečno vrnili iz Davče, sem nchote pomislil: »Če bi nekje v dolini morali toliko narediti, da bi se teden dni odkopavali in tudi odkopali iz snega, bi najbrž komunalce in cestarje javno raztrgali. Morda bc tudi davške ceste, ko bodo bolje urejene (široke), kdo prevzel v varstvo.«

meti, vendor je bila to ena največjih in tudi najtežjih akcij v krajevni skupnosti. Ni ga denarja, ki bi lahko poplačal trud, največja nagrada nam je bila, da se je vse srečno iztekel in da smo naredili tisto, za kar moramo skrbiti sami. Odkopali smo si pot od soseda do soseda in cesto v dolino,« je povedal Lojze Jelenc, predsednik sveta krajevne skupnosti.

Civilna zaščita v krajevni skupnosti, ki je bila ves čas aktivirana, je imela tudi zvezo z občinskim štabom, ki jim je na pomoci poslal tudi velik nakladač. Ni jim kaj prida pomagal; bila pa je to zanje vseeno moralna pomoč, da jih niso pozabili. Vseeno pa je bila Davča od 11. do 17. januarja zvečer tako rekoč odrezana. Podružnična triazredna šola je bila zaprta v ponedeljek in v četrtek. Avtobusi niso vozili tri dni. Prek sto Davčarjev ni moglo redno na delo v Železniki. Pa so se vseeno nekateri tudi pes prebili v dolino.

»Rešila nas je rolba. Še dobro,

da se je vseeno moralna pomoč, da jih niso pozabili. Vseeno pa je bila Davča od 11. do 17. januarja zvečer tako rekoč odrezana. Podružnična triazredna šola je bila zaprta v ponedeljek in v četrtek. Avtobusi niso vozili tri dni. Prek sto Davčarjev ni moglo redno na delo v Železniki. Pa so se vseeno nekateri tudi pes prebili v dolino.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Pretekelost ima Neža do podrobnosti v spominu, še posebej pa hude čase obveznosti.

Kako smo v Crans Montani doživljaj

ŠVICARSKI SE JE MAJA

Crans Montana, 3. februarja — Ponos razvitih smučarskih dežel čestitajo. Takoj je Mateja Svet, 16. avgusta bo stara

Crans Montana, 3. februarja — Ponosno je biti Jugoslov, ki ti ljudje iz mnogo bolj razvitetih smučarskih dežel čestitajo. Tako je bilo v torek po ženskem superveleslalomu, ko je Mateja Svet, 16. avgusta bo stara 19 let, osvojila bronasto kolajno.

Odprte strani

Urednikova beseda

Za iztočnico glavne teme Odprtih strani nam je služilo pismo koroškega rojaka, ki so ga pred nedavnim prebrali na ljubljanskem radiu. Glasilo se je približno takole! V Sloveniji ste z velikim navdušenjem poročali in pisali o slovenski zaprisegi poslanca zelenih, našega rojaka Karla Smolleta, v dunajskem parlamentu. Poudarjali ste, da se po 70 letih slovenščina spet sliši v dunajskem parlamentu. Sprašujem, ob vsem tem navdušenju, kdaj se bo slišala v jugoslovanskem.

Kakšen je torej odnos do materinščine v Sloveniji? Ali se dovolj trudimo, da bi se je v mladosti dobro naučili? Kako se sporazumevamo med seboj? Kakšen jezik slišimo in beremo? Pa tudi o tem smo žeeli pisati, kako je z enakopravnostjo jezikov v organih federacije.

Na kratko: žeeli smo spodbuditi razmišljanje o slovenščini v šolah, na ulici, v javnosti, v skupščini. Pisali smo številnim uglednim javnim in kulturnim delavcem, vendar je bil odziv pičel.

V drugi številki Odprtih strani se spominjam še 77-letnice rojstva Edvarda Kardelja in objavljam njegov predgovor k prvi izdaji knjige Razvoj slovenskega narodnega vprašanja. Zadnja stran pa je namenjena odmevom. Napisali oziroma narisali so jih Peter Colnar, Stane Boštjančič in Branko Sosič.

LEOPOLDINA BOGATAJ

DR. BREDA POGORELEC

Prazne fraze nimajo učinka in jim nihče več ne verjame

DR. MATJAŽ KMECL

To so vprašanja, s katimi se ubadajo vse federalivne večjezične države

STANE BOŠTJANČIČ

Pogled iz žabje perspektive

PETER COLNAR

Grenki čar demokracije

EDVARD KARDELJ

Razvoj slovenskega narodnega vprašanja
(predgovor h knjigi, ki je izšla leta 1938)

Nobeden njive več ne zaseje

Z govorno razvitim človekom je jezik neločljivo povezan. Pregovor sicer pravi, da je molk zlato, a za izražanje odnosov med ljudmi imamo na voljo predvsem jezik.

Kako ravnamo s to občo, vsečloveško, in ožjo, nacionalno vrednoto? So-deč po nekaterih znamenjih, se jezika kot vrednote premalo zavedamo.

kot vrednote premalo zavedamo.

Kdor misli, da se jezikovna vzgoja začne v tej ali oni šoli, se moti približno tako, kot če bi menil, da se plavjanje najlaže naučimo tedaj, ko se že potapljam. Temeljni vir jezikovne vzgoje je namreč družina. Vsak otrok pride v

solo izrazno oblikovan, razlika pa je v stopnji te oblikovanosti.

Družinska govorna in jezikovna vzgoja sta odločilen dejavnik za navezovanje in razumevanje odnosov med ljudmi. Izrazna in vplivanska vloga jezika sta zelo pomembna oblikovalca sporoz-

čanskih stikov. Na videz zanesljive družinske ogovorne navade vplivajo na oblikovanje otrokove osebnosti. Ni vseeno, ali kličejo starši svoje otroke po imenu ali imajo zanje izraze, kot sta mule in pankrt. Prav tako ni vseeno, ali rečajo otroci staršem oče, očka, mama... ali fort, mat, ta star ipd. Kulturna raven ogovarjanja, poimenovanja, pozdravljanja, naslavljanja, izražanja odnosov z zahtevami, prepovedmi, prošnjami, priporočili, željami se zmeraj izrazi v jeziku. Banalno poučni način sporazumevanja, podkrepljen z izrazno robostjo, je najbrž sporočansko dejstvo v vseh jezikih sveta, toda povsod in zmeraj tudi izraz nizke kulturne ravni. Žal se čedalje opazujejo pomikamo prav na to raven, od koder ni daleč do grobega besednega nasilja. Slednje sproži tudi druge oblike nasilja in hočeš nočeš moramo ponovno ome-

niti jezikovno – kulturne navade v družini kot prvo klicko za razvijanje medčloveških odnosov v tako ali drugačno smer. Upoštevanja vredna je navada, da so še ne tako dolgo tegă ljudje svoje spore zglajevali z reklom: mir besedi. Dobro bi bilo oživiti tudi ta kulturnozgodovinski spomin.

Jezikovna vzgoja je ena od temeljnih nalog šole, pravzaprav pa že družbene predšolske vzgoje. Toda vsa prizadevanja vzgojno – izobraževalnih ustanov nimajo pravega haska, če mlad človek ustreznega odnosa do jezika ne pridobi doma, kjer preživi večino dneva, ali pa će namenja družbeno okolje jezikovnim vprašanjem le kampanjsko in deklarativeno skrb. Kako bo kdorkoli od nas izostril uho za izrazno jasnost, če melječa kmet in inženir agronomije isto jezikovno žlobodro? Nobeden

njive več ne zaseje. Ob pristopata k izvajaju zasejanja kmetijskih površin! Pisatelj Beno Zupančič je ob neki priložnosti dejal, da sploh ne poznamo več stola, ampak samo še problem stola. Podivljano razraščanje praznega besednika in goščava nerazvozljivih pomenov zapleta gore delegatskih gradiv do popolne nerazumljivosti.

Zakaj in čemu? Odgovor na prvo vprašanje je jasen. Kaj pa na drugo? Menda ni namen v tem, da bi se samoupravljalec v samoupravljanju čim teže znašel?

Jezikovna vprašanja so na srečo v vseh časih občutljiv zivec narodovega življenja. Brž ko se jih začnemo spet temeljiteje zavedati, se začne prebujati občutek za odgovornost. Tudi na tem področju naj nam ostane Prešernovo upanje, da vremena Kranjem bodo se zjasnila.

DR. BREDA POGORELEC:

Prazne fraze nimajo učinka in jih nihče več ne verjame

»Jezikovna kultura je izraz splošne kulture in kulturnega odnosa posameznika do sveta in družbe, v kateri živi in dela,«, pravi dr. Breda Pogorelec, redna profesorica za slovenski jezik in statistiko in predstojnica oddelka za slovenske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani.

— Dr. Pogorelčeva, slovenski kulturni praznik je dobra priložnost, da ocenimo tudi našo jezikovno kulturo. Na kakšni ravni je — visoki, nizki ali nekje vmes?

Jezikovna kultura je zelo različna; je kultura, ki jo v javnem življenju kažejo naše politične in oblastvene institucije, jezikovna kultura, kakor se je uveljavila na sodiščih, v delovnih organizacijah, šolah, potem je kultura posameznih skupin ljudi — študentov, delavcev, učencev, dijakov... Predvsem in zmeraj pa je to kultura posameznika, izraz njegovih misli in razmerij do sveta. Posamezni govorni položaji dovoljujejo ali terjajo različne govorne zvrsti; če jih kdo slabo obvladuje, se kmalu pokaže, da je njegov izraz neprimeren. Občutljivi in kulturni ljudje to čutijo in se posameznim položajem prilagajajo. Spominjam se, kako sem pred leti občudovala javno govorjenje Bojana Križaja. Če je pri govoru za televizijo ali radio občutil, da je povedal, kaj predomače, po gorenjsko, tako kot govoril v krogu prijateljev in znancev, se je vedno popravil. To pomeni, da je zelo jasno določil govorni položaj in da je skušal delovati na ravni, kakor ustreza vrhunskemu smučarju. Tako je ravnal samodejno, po izročilu, ki ga je podedo-

val, ker dobro obvlada položaje, v katerih nastopa, in ker je najbrž tudi v tujini spoznal, da posvečajo kulturi nastopanja veliko skrb. Marsikateri smučar pa jo ubere kar po domače — in v tem tudi drugače učinkuje. Mislim, da je določena kultura javnega nastopanja pri naših ljudeh živa in stara in da je do »kratkega stika« prišlo že pole veliki demokratizaciji izražanja, ko so se morali pojavit v javnosti tudi tisti, ki nekoliko slabše obvladajo posamezne jezikovne zvrsti in knjižni jezik, jezik javnosti nasploh. Zgodilo se je, da se je na odgovorno javno mesto prebil kdo, ki v svoji odgovorni vlogi jezikovne kulturi ni posvečal dovolj pozornosti, največkrat, ker je bil deležen in mu ni nihče razložil njenega smisla. V drugih družbah, s katerimi imamo stike, naj bo njih ureditev meščanska ali socialistična, izjemno pažijo na raven kulturnega izražanja in sporazumevanja. Kultura raven javnega sporocanja, kulturna ponučba in kulturno sporočilo so pri njih se stavina živiljenjske kakovosti, zato so vprašanja izrazne kulture zadeva njihove profesionalnosti. Pri nas je to še zmeraj nujno zlo, nekaj, kar naj bi zadevalo predvsem slaviste in lektorje, ne pa vsakogar. Največji vpliv imajo pri tem vodilni javni delavci,

saj se drugi po njih ravnavajo. Če je kdo za slab zgled, slabo vpliva na okolje, izrazni primanjkljaj je pogosto kazalec miselnih težav, pa te utegnejo imeti slabe posledice na področjih, ki so zunaj pri nas običajnega razumevanja kulture.«

— Rekli ste: imamo jezikovno kulturo delavcev, študentov, dijakov... Kakšna je kultura delavcev?

Če bi bili vsi ljudje deležni enake osnovne izobrazbe in če bi od šolanja enako odnesli, potem jezikovne kulture in jezikovnega izražanja ne bi mogli ločiti po posameznih slojih. Jasno je, da so razlike med izobraženci, ki morajo vsak dan spoznanja pisno in usno izražati, in delavci za stroj, ki delajo nekako nemo, saj jim tega, kar doživljajo, prenjujejo ali čutijo, ni treba zmeraj javno izražati. V strokovnih skupinah sodelavcev govorijo bolj ali manj po domače, v žargonu, tudi v narečju; s to govorico se povežejo v tovariske skupine. Ta govorica zunaj skupine učinkuje na videz neposredno, naravnost — vendar v nej ni mogoče izraziti vseh razmerij in tudi ni običajno tako govoriti v vseh položajih. Če delavec druge govorice kot svoje

ožje domače ne zna, si marsikader sposodi tudi kakšno manj učinkovito zvezo iz govorice, ki jo pogosto sliši, to pa je lahko tudi fraza. Seveda taka jezikovna mešanica ne učinkuje zmeraj prepričljivo.

Marsikateri delavec čuti potrebo, da se izraža s kulturnoumetniškim delovanjem. Pred leti so nam na Bledu imenitno peli delavci, ki so zvečer delovno obleko zamenjali s praznično; pri svojem petju so pokazali ne le visoko glasovno, ampak tudi izgovorno kulturo. Podobno vlogo imajo tudi gledališče, knjiga... Ne vem pa, da bi imeli pri izobraževanju kje kak tečaj slovenskega jezika in književnosti, prirejen za potrebe kulturnega bogatjenja. Drugod podobne tečaje imajo, posebej tečaje za izgovor, na primer v Angliji!

— Mladini posebno radi pripisujejo posebnost lastnosti. Velja to tudi za njeno jezikovno kulturo?

»Mladinci, ki se izobražujejo in kritično razmišljajo, znajo govoriti kultivirano, brez fraz. V jeziku nekaterih njihovih kulturnih predstavnikov pa je velika težnja ne le po intelektualnem izrazu, ampak kar po učenosti. Tudi marsikod mojega rodu se je v mladosti izražal strašno učeno, kar do nerazumljivosti — še posmili nismo na sogovornika ali na bralca, poznajmo smo vsaj poskušali najti razumljivejše izbrane vzorce. Ker je bila pri nas plast, ki je razvijala intelektualni izraz, zmeraj razmeroma tanke, spadata težnja mladine po zahtevnejšem izrazu zahtevnejših misli med dobre težnje. Toda tudi oni bodo nadzadne iskali in našli preprostejše vzorce tudi za zahtevnejšo misel.«

Kadar govorimo o jeziku mladine, imamo v mislih in besedi jezik zaprtega kroga, ki ga določa predvsem mladost in poseben položaj, ki ga ustvarja skupno izobraževanje v šoli. Toda žargon je jezik, ki je občilo mladih ali posameznih skupin mladih, deluje pa neprimerno zunaj teh krovov, posebej v stiku med mladimi in starejšimi. Se večdejuge nasilno, ker vdira z izrazom v izrazni svet starejšega rodu. Smešno je, če »starejši mladinci« posnemajo mladino, bodisi da bi se ji prikupili ali da bi pokazali, da niso še toliko stari, kot bi si kdo mislil. Pri tem me pogosto moti tudi izgovorna nekulturna, ki je pogosto lastna govorica mladih. Nerazločno momelanje in tež učinkovnost

do znamenja omenjenega nasijava z jezikom. Seveda se postavlja vprašanja, koliko temu ne botrujejo domače govorne navade staršev. Kultura vsakdanjega sporazumevanja med ljudmi, zlasti med spoloma, je namreč marsikje na zelo nizki ravni. Slavistka dr. Orožnova je pred leti ugotovila, kako se oziroma zaklad v krni govorica kmetov, ki so prihajali z zasavskih hribov v rudnik in tovarno. Narave in življenju ni bilo treba več opazovati kot prej, zato so se zožile tudi miselne podstave njegevega izraza.

Če bi, na primer, raziskovali jezik mladine s končano triletno srednjo šolo, bi pri mnogih odkrili skromen besedni zaklad, veliko število kletvic in njih pozbavnih izrazov. Mislim, da bi moralni tudi te spodbuditi k bogatejši misli in popolnejšemu izrazu.«

— Politiki in drugi vodilni delavci so pogosto na očeh kritične javnosti. Kakšna je kultura njihovega javnega nastopanja in izražanja?

»Vse je odvisno od njihove osebne kulture, nemalo tudi od izbrabe in od tega, kako poznajo področje, o katerem govorijo, kako poznajo sogovornike, kaj čutijo... Odlični so tisti govor, ki so tako neposredno oblikovani, da jih sprejemamo kot neposreden izraz premisljevanja in načrtovanja. Jezik naših vidnih politikov kaže zadnja leta znamenja upada značilnih praznih klišejev; ker pa so klišei marsikomu zamejili misel, bo zlasti na nižjih stopnjah našega družbenega življenja proces opuščanja klišejev trajal verjetno še zelo dolgo.«

Predstavnik skupine slovenskih delegatov v Beogradu je nedavno na seju sveta za jezik pri republiški konferenci SZDL povedal, da slovenski delegati na plenarnih sejah zvezne skupščine govorijo slovensko in jih simulatno prevajajo. Seveda se na sejah komisij, kjer prevajanja ni poskušajo sporazumeti srbohrvaščino, pač pa poskušajo zaradi tega, ker vsakdo srbohrvaščine ne obvlada tako dobro, kot slovensko materinščino.«

— Se vam ne zdi, da je za nekatere nesporazume v jugoslovanski družbi krivo tudi neznanje ali slabo znanje jugoslovanskih jezikov?

— Pred osmimi leti je ob kongresu jugoslovanskih slavistov na

Bledu tedanji predsednik slovenske vlade dr. Anton Vratislav v državici poudaril, da bo idealno takrat, kadar se bomo med seboj tako dobro razumeli, da bo vsakdo govoril svoj jezik in ga bo sogovorec, od koder koli je bo, dobro razumel. Toda te stopnje, ki bi pomenila velikanski kulturni vzpon, najbrž še dolgo ne bomo dosegli. Razen tega pa pomeni govoriti tudi poznati sogovornika, njegov način misljenja, njegovo kulturo... Mislim, da bi marsikateri nesporazum odpadel, če bi skušali to razumeati in če bi bili drug o drugem boj obveščeni, predvsem pa moralni drug drugega spoštovati. V tej zvezni je bilo na svetu za jezik pri republiški konferenci SZDL predlagano, da bi za mlaude iz drugih republik, ki služijo vojaški rok v Sloveniji, priedeli tečaje slovenskega jezika in slovenske kulture. Slovenci, ki služijo vojaščino zunaj Slovenije, naj bi se učili srbohrvaščine ali drugih jugoslovanskih jezikov. Mislim, da bi bilo tako organizirano medsebojno spoznavanje vsem koristno.«

— Dr. Pogorelčeva, za konec se besedo, dve o časopisnem jeziku. Kakšen je: dober, slab?

— Zgodi se, da poklicem urednika katerega od časopisov in in me tem: »Tole je pa zares nekulturo, takoj ne bi smeli, na primer, pomanjkljivim pravopisom, na pačno zvezit.« Po eni strani pa je le čutiti napredek, ki je povezan s splošnim razvojem novarstva. Jezik je seveda odvisen od novinarjeve izobraženosti in kulture. Dober novinar bo sam od sebe kultiviral svoj izraz, časopisu me najbolj motijo klišei, prazne besedne zvezze, predvsem trivalne pravopisne in slovične napake. Posebej morebitje, da naši novinarji marsikdane pomisijo, da ima Tanjug srbohrvaščini drugačna pravopisna pravila, kot so v slovenskem izrcilu. Ko sta se pred časom sešla Reagan in Gorbacov, kačkor so zapisali za Tanjugom, da so brali tuje jezične vire, so pisanovo zamenjali z pravilno Sausure. Kaj to pomeni? Prvič, da se ne zavedajo, da morajo pisave imen posebej preveriti in da im moralni od Tanjuga zahtevati informacijo, ki za nas ne bi bila nepopolna. Toda to je že zadela izobraženosti in osebne kulture, kaj ne?!

Z dr. Pogorelčevem se je pogovarjal Cvetko Zaplotnik.

DR. MATJAŽ KMECL

To so vprašanja, s katerimi se ubadajo vse federativne večjezične države

Nekakšen povod za problemsko usmeritev tele priloge Gorenjskega glasa naj bi bilo navduševanje nekega radijskega poslušalca ali poslušalke nad dejstvom, da je Karel Smolle, koroški Slovenec, poslanec v dunajskem parlamentu, smel tam zapriseči v slovenščini. Avstrijski državni parlament naj bi bil v tem za zgled naši jugoslovanski skupščini.

Mislim, da je takšna evforija in tudi primerjava že kar preveč pretirana, predvsem namreč slovenska prisega še ne napoveduje dovojničnega poslovanja v dunajskem parlamentu. Po zelo starem in smiselnem prepričanju je prisega globoko intimno in osebno dejanje, ki se ga je treba zavedati v vseh pomeniskih odtenkih in ga je zato treba opraviti v prisježnikovem najbližjem, materinem jeziku. Stara Avstroogrška je na primer že zelo daleč nazaj poznala vojaško zaprisečno v najrazličnejših (materinskih) jezikih svojih soldatov — in če bi se kdo iz tega lahko česa naučil, bi bila kvečjemu naša ljudska armada, ki obred

tako imenovane »zakletve« gojilenojezično z zgledno vztrajnostjo, ob tem pa se sploh ni mogoče znebiti vtisa, da jo marsikateri mladenič, ki mu srbohrvaški jezik ni materinščina, odzveba kot nerazumljeno kozjo molitvico. Takšna prisega je seveda nesmiselna. Karel Smolle odlično obvlada nemščino, saj je zaprisežen prevajalec z lastnim prevajalskim uradom, prav lahko bi zaprisegel tudi nemško, toda njegov materinski jezik je slovenščina, ta pa je v ujegovem zapriseženju odigrala pomembno simbolično vlogo — potrjevala je intimnost in ovedenost Smolletovega dejanja.

Primerjalno navdušenje pozabljajo še nekaj: da imamo sicer Slovenci kot država lastno skupščino, ki je po poslovalnem jeziku seveda skozinsko slovenščino, da pa v koroškem deželnem zboru že zelo zelo dolgo ni bilo slišati nič slovenskega, čeprav se predvsem tam obravnavajo vprašanja, ki so pomembna (tudi) za koroške Slovence. Že precej pred zadnjim vojno je tam prislo do skandala, ko so ob slovenskem nagovoru poslanca Kacianke črni Korošci protestno zapustili dvorano. Odtlej tam ni bilo ne duha ne slaha več o slovenščini, razen morda tik po vojni, ko so bili Avstrije iz strahu, da ne bi zgubili Koroške, pripravljeni na vsakršne popuste in svoboščine demokratičnega viča. Zagotovo ni mogoče dvakrat reči, da se ne bi tudi današnje koroško poslanstvo jadrno in hrupno pobralo iz svojih klopi, če bi v njih prostor vdrlo pohujšanje slovenske besede, vendar še ni nikje niti poskusil: v Trstu, kjer so poskusili, se je to zgodilo. — Zato torej se mi zdi povod manj rodoviten, pogovor o sicer realnem problemu pa vnaprej obremenjen z nesmotrnimi in neutemeljenimi čustvi ali sasaj vzklikanjem.

S tem pa seveda ni rečeno, da se lahko problemu izognemo, ali pa celo, da je idealno rešen. Niti to ne, da ga odpiramo na novo in izvirno in da o njem še ni bilo nič rečenega. Nasprotno: v bistvu gre za vprašanje, s katerim se na ta ali oni način ubadajo vse federativne večjezične države; skozenj se pogosto lepo reflekta realna stopnja federalnosti — pri nas je zdaj bržkone spet malo bolj v ospredju zato, ker je federalnost razvitejša, kot bi to bilo mogoče sklepati po jezikovnem poslovanju državnega in paradržavnega ustroja.

Smiselna rešitev se giblje nekje vmes med funkcionalnim in načelnim. Načelno pri tem je, da ustavna osnova SFRJ, bi moralno dosledno upoštevati enakopravnost jezikov vseh narodov in narodnosti v Jugoslaviji; funkcionalno pa predvsem učinkovitost, hitrost in razumljivost skupnega delovanja. Če si suvereni, enakopravni jeziki v skupni državi niso toliko blizu, da bi neposredno sporazumevanje lahko potekalo brez ovir (glede številčnosti narodov in narodnosti v SFRJ je treba za kaj takega

obvladovati poleg srbohrvaščine, makedonščine in slovenščine vsaj še madžarščino in albansko, kar pa že zahteva lep kos poliglota), se še naprej zdi smiselno, kar je bilo že nekajkrat povedano v javnosti:

1. Na vseh najvišjih zasedanjih, na primer skupnih kongresih in se posebej v skupščini, kjer se z delovanjem manifestira tudi ustavna osnova SFRJ, bi moralno dosledno upoštevati enakopravnost jezikov, s primo teh tehnično opremo pa poskrbeti, da ne bi utrpela funkcionalnost — parlament je prostor za dogovarjanje in ne tripi babilona. — Resnic na ljubo je treba ugotoviti, da je jugoslovanska skupščina že zelo dolgo opremljena s takšno (sinhrono prevajalsko) službo, le da je nikje ne uporablja: gre torej za subjektivni in ne objektivni faktor, kot bi se reklo v političnem kontekstu. Res je tudi, da v nekakšnem jezikovnem defetizmu slovenski delegati niso osamljeni in da se zato še toliko teže odločajo za nastopanje zaprevedesletne jezikovne navade/razvade — toda daje bo to kaj traže, tebo že — in ne kaže jih zato pretirano opravičevati. — Zlasti še, ker je nekaj zadnjih slovenskih kongresnih nastopov pokazalo, da vsi poslušajo in razumejo celo brez prevajanja, kadar jih govor v resnici zanima.

2. Kjer pa gre za nemanifestativno pragmatiko, za dogovarjanje v anonimnih odborih in v poldobnih telesih, je verjetno povsem smiselno in prav nič sramotno privoliti v tako imenovani servisni jezik, ponavadi tisti, ki ga v državi govorijo največ prebivalcev. Pri nas je to, kakorkoli da odločno bo treba se napredovoditi (tudi nam samim) da gre za temeljno ustavno pravico, za važno znamenje državne suverenosti in da bi bilo nesmiselno, če bi kdo hotel iz narediti jabolko spora — kot da danes kdo hitro tudi poskuša krvivo po drugih napravil kar najsej jugoslovanski republike.

Tako mislim, da najbrž tudi izidom te priloge vprašanje, ki ga načenjate, ne bo rešeno. Vztrajno, strpno, da se ne spomini na ene strani in z jasnim odnosom na drugi, lastne državnosti na drugi, da bomo moralni posvečati tudi državni vnaprej. Vztrajno, strpno, da odločno bo treba se napredovoditi (tudi nam samim) da gre za temeljno ustavno pravico, za važno znamenje državne suverenosti in da bi bilo nesmiselno, če bi kdo hitro tudi poskušal drugače napravil kar najsej jugoslovanski republike.

EDWARD KARDELJ

Razvoj slovenskega narodnega vprašanja

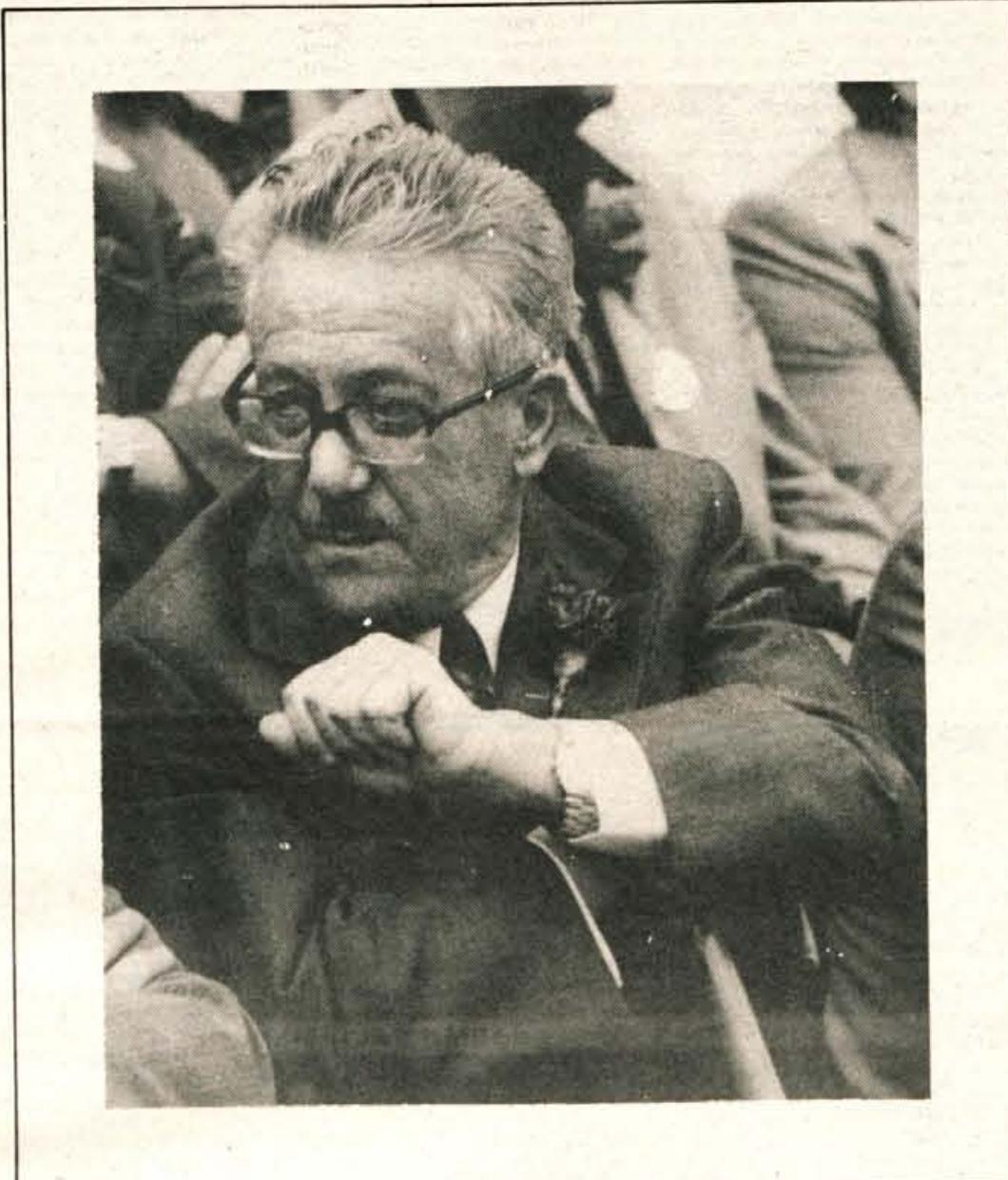
Predgovor h knjigi, ki je izšla leta 1938

Malo narodov je v Evropi, ki so morali prebiti tako trde zgodovinske preizkušnje, pred kakršnimi se je znašel slovenski narod v boju za svoj nacionalni obstanek. Ob zlomu avstro-ogrške monarhije 1918. leta se je zdebelo, da bo Slovencem uspeло realizirati svojo pravico do samoodločbe in svojo združitev. Zgodilo se je obratno: slovenski narod je bil ponovno in še usodenje razkosan. In še preden mu je uspeло vsaj znotraj Jugoslavije izbojeti položaj enakopravnega naroda, se znova in v vso ostrino postavlja v današnjih dneh vprašanje njegove nadaljnje usode, njegovega obstanka.

Narodno vprašanje stoji danes bolj kot kdaj koli prej v ospredju svetovne politike. Imperialistična sedanjost je po svinjem bistvu neogibno in globoko sovražna načelu narodne samoodločbe. Zlasti usoda manjših narodov je zelo problematična, pri čemer je treba pristevati v to kategorijo »manjših« tudi narode, ki so mnogo večji od Slovencev. Pojem »malega« naroda se je razširil, saj se danes boje in borijo za svojo neodvisnost Španci, Čehi in drugi, ki ne spadajo med najmanjše narode v Evropi, da ne govorimo o stomilijskih kolonialnih narodih, ki trpe pod imperialističnim pritiskom.

Problem malega naroda je bil nekoč problem tako imenovanih »nezgodovinskih narodov« znotraj posameznih držav. Toda že Lenin je pokazal na velike spremembe, ki so nastale v postavljanju nacionalnega vprašanja, ko se je pojavit imperializem kot posebna etapa kapitalizma. Danes, ko je ves svet pod direktorjem petih ali šestih velesil, ki kakor parazit žive od krvi mnogih majhnih in velikih narodov vsega sveta, je »problem malega naroda«, se pravi naš lastni narodni problem, sestavljen del splošnega vprašanja o imperializmu in sistemu narodnega zatiranja na svetu in s tem tudi vprašanja njegovega rušenja. Naš slovenski problem je treba potem takem danes obravnavati mnogo bolj v mednarodni povezosti, kakor je to bilo potrebeno nekdaj.

Narodno vprašanje postaja zaradi teh dejstev tem važnejše za splošni razvoj sodobne družbe. Korenine naroda tiče globoko v družbeno-gospodarski strukturi današnje družbe, da bi jih le težko mogel zlomiti zunanjji pritisk. Narod je trenutno mogoče poraziti in podjaviti, toda s svojim bojem za svobodo in neodvisnost narodno gibanje ne slabi le svojega gospodarja samega, marveč celoten sistem imperializma. In ni dvoma: kolikor bolj bo notranji mehanizem zanimal neke sodobne države k poligonalni vojaški agresivnosti, načini proti neodvisnosti družbi narodov, toliko večja in odločnejša bo vloga narodnega vprašanja v političnih bojih se danosti. Zgornovo dokazuje to etiopski, španski, kitajski in češki primer, kjer so se dejansko angažirale sile reakcije in napredka vsega sveta. Te sile so tako močno povezane med seboj, da jih vsak poskus, spremeni obstoječi položaj v katerem koli delu sveta, v večji ali manjši meri vse mobilizira.

Prav to dejstvo je za nas Slovensko vprašanje torej ni samo naše lokalno vprašanje, marveč je člen v verigi nasprotij, ki prepreči vse svet. Slovenski narod torej ni osamljen, marveč ima svoje zaveznike v celoti svetovnega družbenega dogajanja. Nati in nasloniti se na take zaveznike, znati pravilno oceniti vse posredne in neposredne rezerve, ki nam jih nudi današnje družbeno stanje, to bi moral biti osnovno načelo strategije in taktike slovenskega narodnega boja za popolno uresničevanje njegovih smotrov, ali bolje rečeno, strategije in taktike avantgarde delavskega razreda, ki nujno mora biti vodilna sila slovenskega narodnoosvobodilnega bivinskata.

Toda izvrševanje take naloge ni lahka stvar. Narod ni homogen, temveč ga na znotraj razdvajajo družbena nasprotja. Očitno je, da so ta nasprotja odločilnega pomena pri reševanju narodnega vprašanja. Posamezni razredni interesi pridejo često v nasprotje z interesi naroda kot celote. Razni socialni interesi reakcionarnih razredov izbirajo često narodu »zaveznika« med njegovimi dejanskimi sovražniki. Reakcionarni razredi in drugi interesi ne morejo, nočijo in ne znajo pravilno ocenjevati rezerv, ki jih ogrožene mu narodu nudi vsakokraten položaj v njegovem boju. O tem

nam govori nedavni češki primer, kjer je del domače reakcije izdal interes svojega lastnega naroda.

Kot posledica takih in podobnih dejstev se čestokrat pojavlja mnenje, da so »narodni interesi« žigljivo mesto v socialnem razvoju človeštva, ki se ne da niti nadomestiti niti obiti z nikakršnimi anacionalnimi frazami. Razen tega pa so avtorji gornjih »teorij« spregledali dejstvo, d. se narodno gibanje – prav zato, ker je torišče raznih, često nasprotujočih si družbenih sil – ne da merit enostransko zgolj po razmerju ene socialne skupine do nacionalnega vprašanja, marveč da je vselej poskušala z gesli o »narodni skupnosti« in »narodni enotnosti« prikriti dejanska razredna nasprotja in opraviti svoj razredni teror nad načinimi silami. Toda pri vsem tem je tako stališče vendarle ne samo nepravilno, ampak tudi nadvse škodljivo za same načinne sile, za samo delavsko gibanje.

Tako, rekel bi, »nihilično« razmerje do narodnega vprašanja je mehanična reakcija na nacionalistično in šovinistično demagogijo reakcionarne buržauzije, ki je vselej poskušala z gesli o »narodni skupnosti« in »narodni enotnosti« prikriti dejanska razredna nasprotja in opraviti svoj razredni teror nad načinimi silami. Toda pri vsem tem je tako stališče vendarle ne samo nepravilno, ampak tudi nadvse škodljivo za same načinne sile, za samo delavsko gibanje.

Predvsem je treba upoštevati, da ima narodno vprašanje svojo oblikovito vsebino ne glede na ta-

čnejsi in revolucionarnejši značaj in da so dosegala tem večje uspehe, čim tesneje so bila naslonjena na široke ljudske plasti, predvsem pa na kmete in delavce. Vsa velika revolucionarna narodna gibanja devetnajstega stoletja so bila hkrati naslonjena na revolucionarna gibanja proti fevdalizmu. In tudi danes se vsa velika, vseljudska narodnoosvobodilna gibanja tako ali drugače povezujejo z revolucionarno borbo proti imperializmu, se pravi proti osnovam sodobnega kapitalizma.

Ta dejstva nam razkrivajo veliko povezanost narodnega vprašanja z osnovnimi sodobnimi družbenimi nasprotji, s socialnimi procesi v današnji družbi. Kdor koli torej hoče osvetiliti te procese, kdor koli išče izhoda iz položaja, v katerem je sodobna družba, se ne more izogniti narodnemu vprašanju. Nimajo torej prav tisti »socialni reformatorji«, ki bi radi reformirali družbo mimo narodnega vprašanja in ne da bi se naslonili na tisto latentno energijo, ki počiva v narodnoosvobodilnih tendencah zatiranih ali ogroženih narodov. Na videz radikalistično podcenjevanje narodnega vprašanja se nam največkrat razodene bodisi kot direktna podpora imperialističnim tendencam bodisi kot oportunistična fraza, ki demobilizira ljudske množice in odbija narodnoosvobodilna gibanja od progresivnih sil.

Preučevanje teh dejstev nam bo odkrilo tudi, v čem so posebnosti našega narodnega gibanja in zakaj so nastale. Narodno vprašanje je bilo vselej osrednje vprašanje slovenske politike. Toda nikdar ni slovensko narodno gibanje kot tako dobitlo takih zmagovitih revolucionarnih oblik, kakršne so se uveljavile pri mnogih drugih narodih. Slovensko narodno gibanje je v glavnem ostalo pri najnižjih oblikah boja. Slovenska buržauzija, ki naj bi ta boj vodila, je stopila prepozno v zgodovinsko arenino, da bi še mogla prenesti revolucionarne oblike boja za njegovo rešitev. Pojavila se je tedaj, ko so njeni interesi že prisli v nasprotje z interesom slovenskega naroda kot celote, to se pravi tedaj, ko se je borba za nacionalno svobodo slovenskega naroda že začela povezovati z delavskim gibanjem in z dozorevajočo socialistično revolucijo. Trepetačoč za svoje neboljene ekonomske pozicije, ki jih je uspela primetiti v hlapčevski službi avstrijske reakcije, in večno pripravljena na nova meštanjenja na škodo slovenskih nacionalnih interesov, če je pri tem padla drobnica tudi v njeno naročje, je slovenska buržauzija storila vse, kar je mogla, da bi slovenskemu narodnemu gibanju otvorila revolucionarno ostrino, a predvsem: da bi preprečila in začudila sleherno revolucionarno gibanje ljudskih množic. Jasno je, da v takih okoliščinah ni bila mogoča nobena na daljšo perspektivo usmerjena in organizirana narodna akcija vse dotlej, dokler se ni razvila nov socialni faktor, ki je mogel organizirati in voditi slovenski narodni boj, se pravi samostojno delavsko gibanje. Vse dotlej pa se je slovenska politika mogla izživljati pretežno v razdrobljenih akcijah za neposredne, zelo omejene smotre.

Na slovensko narodno vprašanje je torej treba gledati z dveh stališč: v njegovi mednarodni povezanosti na eni in v razmerju s stopnjo razvoja njegovih notranjih gibalnih sil na drugi strani.

Kasneje bomo govorili o socialno-ekonomske vzroki posebnosti v slovenskem nacionalnem razvoju, toda že tu je treba ugotoviti, da je bila ena največjih slabosti našega narodnega gibanja, ki ga je zavirala v njegovem razvoju v globino in širino, njegova izredna ideološka plitvost in kratkoviden buržauzni praktizem, ki so mu naprednejši ljudje po pravici dali ime »boj za drobnice«. V našem narodnem boju zaman isčemo daljnosežnih političnih perspektiv. Izjema so le napredni posamezniki ali ožje

politične frakcije, ki zaradi splošne materialne in duhovne zaostalosti niso imeli odločajočega vpliva na gibanje množic. Demokratična opozicija – tudi kadar je v idejnem pogledu šla najdlje – je bila preslab, da bi mogla predeti močan reakcionarni in oportunistični oklep, ki so ga teme gibanju nadela buržauzna in drobnoburžauzna ter klerikalna vodstva tega gibanja. Ta nesrečna »tradicija« je dolgo časa bremlila slovensko narodno gibanje v Avstriji, a slovenska buržauzna politika jo je prenesla tudi v Jugoslavijo. In od tod v prvi vrsti neuspehi in porazi, ki so jih doslej doživljali Slovenci pri svojih narodnoosvobodilnih zahodah.

Toda v tem trenutku smo v položaju, ko pomenu breznačtnost in kratkovidnost v boju slovenskega naroda lahko njegov pogin. Problem slovenskega naroda je v današnjem mednarodnem položaju izredno komplikiran. Njegovi štirje deli v štirih raznih državah žive v presečišču evropskih nasprotij. Na njegovih mejah sta dva velika imperija – oba šele v začetku realizacije svojih velikih »imperialističnih načrtov, ki naj bi popolnoma spremeni podobo sveta – usmerjena proti jugu in jugovzhodu in očitno mera trpljenja slovenskega naroda še ni zvrha na. Zato je danes še zlasti treba znati odkrivati tiste osnovne tokove v današnjih družbi, od katerih bo odvisna bodočnost slovenskega naroda, in jih razlikovati od trenutnih mednarodnih konstelacij, katerih precenjevanje lahko zelo škodljivo vpliva na obstanek slovenskega naroda v današnjem svetu.

Slovenci nimamo svoje lastne države, toda to nikakor ne pomeni, da slovenski napredni politiki ni treba računati z istimi činitelji, s katerimi morajo računati narodi s svojo lastno državostjo. Narobe, prav zaradi tega dejstva je naš narodni obstoj tem občutljivejši ne le za spremembe v naši sosedstvini, temveč tudi za spremembe v mednarodno-politični arenai sploh.

Pri tem pa ne gre samo za tiste prehodne imperialistične konstelacije v mednarodnih odnosih, ki so le trenutnega pomena, kakor tudi v notranji politiki ne gre le za trenutne strankarske kombinacije, marveč v obvez pri merih za tiste objektivne, trajne družbenе procese, na osnovi katerih potekajo burni dogodki sedanosti. Z drugimi besedami, spričo nevarnosti, ki preti obstanку slovenskega naroda zaradi nemških in italijanskih agresivnih tendenc, se morajo Slovenci nasloniti na tiste napredne družbene sile v svetu, ki jim pripada nujna zgodovinska zmaga, se pravi na sile socialistične revolucije. V nasprotnem primeru se bodo znova znašli na repu zgodovine, kakor so se že tolkokrat v preteklosti.

Prav zato bi morali danes bolj kot kdaj koli prej kritično pregledat razvoj slovenskega narodnega vprašanja v posameznih fazah slovenske zgodovine ter si z izkušnjami, na katere nam kaže tako kritična analiza, pomagati pri določanju perspektiv politične borbe slovenskega naroda za sedanost in za bodočnost.

Pričujoče delo naj prispeva svoj delež k temu prizadevanju. Avtor nikakor nima pretenij, da bi bilo to delo izčrpana obravnavava našega narodnega vprašanja. Narobe, zaveda se, da je to delo samo nepopoln uvod v raziskovanje tega vprašanja, napravljeno na podlagi zelo omejenega gradiva, pri čemer je ostala cela vrsta problemov samo površno in hipotetično obdelanih. Toda če naj slovensko ljudstvo svoje politično prizadevanje gradi na globljih teoretičnih spoznanjih, ne pa zgolj na političkem empirizmu, tedaj bi bilo treba vse te komaj nakazane probleme izčrpnejše obravnavati, kar bi nam olajšalo delo pri določanju pravilne politične smeri v boju za narodnoosvobodilne smotre slovenskega ljudstva.

PETER COLNAR

Grenki čar demokracije

Če damo roko na srce in pošteno premislimo, moramo priznati, da nismo zreli za demokracijo.

To so besede, ki jih ne slišimo tako redko. Nekaj podobnega je pred novim letom povedal skupini kranjskih novinarjev dopisnikov eden od vodilnih gorenjskih gospodarstvenikov. Priznati moram, da so me besede tako osupnile — da sem močal. Molčal, kot sem molčal ob podobnih grenkih spoznajih oziroma izjavah nekaterih drugih, ki poskušajo krojiti usodo svojega ozkega okolja.

Molčal sem, vendar mi je žal, saj lahko ostaja ob molku samo gorenjak okus, medtem ko dobi sogovernik ob svojem monologu prepričanje o pravilnem sklepanju, saj ostaja povsem očitno brez ugovorov.

Misli o tem, da ljudstvo ni zrelo za demokracijo, sploh niso redke. Hodijo nekako v korak s tistim, že kar udomačenim primativnim prepričanjem, da so na primer naše ideje nekaj najboljšega v svetovni ideologiji, vendar žal ljudstvo ni na takih stopnjih, da bi jih razumelo, sprejemalo in koristno uporabljalo. Takšno sklepanje pomeni globoko podcenjevanje ljudi, slovenskega in tudi drugih jugoslovenskih narodov. Prepričan sem, da pri veliki večini tako govorčih ne gre za koristovstvo, ampak (slepo) zagovarjanje nečesa, kar tudi njim ni razumljivo. V bistvu gre za alibi slabega razuma.

Ob govoricah o izrednih idejah in slaboumnem ljudstvu bi kazalo narediti primerjavo s športom. Če ekipi ne gre, nikomur ne pride na kraj pameti, da bi jo menjal, ker to pač ni mogoče. Ponavadi zamenjajo trenerja. Pravzaprav pri stvari sploh ni pomembno, kako dober ali slab je trener, pomembnejše je, da ekipa ne dosega rezultatov. Nekaj podobnega smo konec minuleta leta doživelji v ženski smučarski reprezentanci...

Tudi (slovenskega) ljudstva ni mogoče zamenjati. Kot je simpatično pred dnevi zapisal Viktor Žakelj, se nismo naučili niti jodlati niti nas ni, oziroma nas ne sme, zavesti vablivo poskovanje ob frulici. Ostajamo Slovenci, pa če to nekateri moti ali ne.

Kot zamenjajo vodstvo v športu, je očitno treba zamenjati slabe ideje tudi v vsakdanjem družbenem dogajanju. Vodstvo in ideje. Vsaj tiste ideje, ki so se povsem očitno izkazale za neživljenske oziroma oživljajo po Bojanu Štihu za nas značilno triadno neznanja, nedela in nediscipline.

Ob razmišljanju o demokratičnosti življenja je razumljivo, da mora seči spomin k dogodkom ob zadnjih volitvah, ki naj bi bile nekakšen zunanj izraz demokratičnega stanja. Ceprav že možnost javnega opozarjanja na stranpotu govor o demokratizaciji obnašanja, napake še vedno ostajajo. Napake, ki so se toliko težje, ker ni ob njih nihče ukrepal.

V eni od kranjskih krajevnih skupnosti so na volišču kolegico novinarko tako prijazno sprejeli, da se spremeljevalc sploh ni mogla odkričati, ko je hotela opraviti svojo državljansko dolžnost in pravico. Dobesedno pod prste so ji gledali, kaj bo obkrožila. Umaknili so se šele, ko jima je glasno zagotovila, da so lahko brez skrb za njen duševni blagor, ker da je že po službeni dolžnosti dolžna voliti prave. Sedva bi bila stvar drugačna, če kolegica ne bi imela dovolj dolgega jezika...

V moji krajevni skupnosti smo volili nagneti v sobici. Človek sicer pokaže dobro voljo in pozre kritične besede ob poskusuvanju položaja, vendar mi žilica ni dala miru, da ne bi opomnil krajevni funkcionarjev, da smo pred dnevi gledali na televiziji, kako so v Švici na navadnem referendumu, kjer so, obkroževali lističe v povsem zaprtih kabinetih in da bi tudi pri nas ob vsej preproščini le lahko postavili vsaj zasilne kartonske zaslone. Mislim, da je odgovor, da so imeli denarja komaj dovolj za malico volilne komisije, nekako značilen za odnos do demokratičnosti in ljudi. Nisem

pristaš hvale dobrih starih časov, vendar se starejši spominjajo, da so imeli v tistih časih celo denar za brezplačen volilni golaž...

Morda je tretji primer (ne)uvejavljanja demokratičnega odnosa najznačilnejši. Zato, ker je vezan na kranjsko občinsko socialistično zvezo, ki je vsepraktično izvedla. Pravzaprav izgleda, kot bi bilo vse skupaj od začetka do konca zavito v nekakšne skrivnosti, čeprav pa mojem globokem prepričanju nihče nikoli ni imel namena karkoli skrivati, ampak gre »samo« za preprest odraz katastrofalnega podcenjevanja ljudi in s tem v zvezi tudi demokratičnosti postopka.

Kot novinar nisem uspel nikoli izvedeti, kdaj in kje bo katera od volilnih konferenc občinske socialistične zvez. Ker o tako zaprtih seansah nismo mogli obvestiti ljudi, me prav zares zanimala, koliko tistih, ki bi sicer želeli, je lahko nanje prišlo. Verjetno nihče drug kot delegati, ki so dobili vabilo osebno. Kako to, da nihče odgovarjal za takšno prikrivanje volilnih postopkov? Končno gre za najpomembnejše demokratično dejanje družbenega odločanja, ki daje pečat (ne)zaupanju za naprej.

Žal s tem kranjskih volilnih dogodivščin še ni bilo konec. Značilno se mi zdi malce sarkastično vprašanje ob kranjskem volilnem demokratičnem postopku enemu od izvajalcev ob prvi seji zborna SO Kranj. Na hodniku pred sejno dvoranu sem vprašal, kdo sploh zagotavlja, da so notri res izvoljeni predstavniki ljudstva, da gre res za zasedanje zborov SO Kranj.

Tako sem spraševal namenoma. Tako kot ob pripravah na volitve tudi o prvem sklicu sej zborov SO Kranj o tem novinarjev in javnosti ni nihče obvestil. Po-

vsem naključno sem telefoniral na občino (ker sem dobil vabilo z volilnimi rezultati iz sosednje občine) in vprašal, kdaj namevajo v Kranju izvoliti predsednika skupščine. Odgovorili so mi, da čez tri minute. Morda so na tako prikritih sejah v Kranju tudi objavili rezultate volitev. Morda...

Mislim, da kaže odnos posameznikov do demokratičnosti precej bedno sliko naših medsebojnih odnosov. Posledice tega so vidne v splošni nezainteresiranosti in apatičnosti, tako do razvoja družbenih kot tudi ekonomskih odnosov.

K sreči ljudstva ni mogoče zamenjati, ljudstvo mora zamenjati tiste, ki dvomijo o njem. Zamenjati, ker gre za ljudi, ki so očitno prepričani, da bo ljudstvo zrelo šele takrat, ko bo sposobno sprejeti nihova teoretična sklepanja. Pri stvari ne gre za nikakršno visokolečo filozofijo, ampak za povsem konkretno posameznike, ki jih srečujemo v svojih okoljih, z ljudi, ki misljijo, da imajo pravico sprejemati odločitve v imenu drugih in jih potem vsljevati. Če sodelavci, soljudje, ne sprejmejo tako ponujene odločitve, če zapadejo v apatičnost, sledijo razlage, da pač se nismo zreli za demokracijo. Se slabše je, če ljudje vztrajajo pri svojih rešitvah. Takrat je mogoče zelo hitro slišati tudi o protidružbenih škodljivih tipih, reakcionarnih silah in podobnem. Prazzaprav je zares neverjetno, da se takšni ljudje obdržijo na volilnih položajih. Gre pač za to, da pri nas izredno veliko ljudi zaseda delovna mesta in tudi položaje zaradi zvez in poznanstev. Takšni odnosi peljejo v (začasno) negibnost družbenega razvoja, ki omogočajo povzročiteljem očitno še vedno učinkovit alibi slabega razuma, ki žal vse prevečkrat še vedno kroji naš vsakdan.

Epigrami

Matej Bor

Cistun

V izpopolnитеv jezikovne vede naj pojasnim vam, kakšna je razlika med moljem in cistunom. Je velika molj knjige žre, on pa nam že besede.

Slovenski Parnas

Katera gora naj bo naš Parnas?

Glede na stotine pesmarskih čevk in coprnikov prideta pri nas v poštov samu dve: Jalovec in Klek.

Če je...

Če je Toporišču pretekli čas preteklik, bi se lahko dejalo kruhu tudi speklk, psu teklik in Toporišču kar Toporeklik.

Aforizem

Žarko Petan

*Govorite Slovensko?
Jeste!*

STANE BOŠTJANČIĆ

Pogled iz žabje perspektive

Centralni komite ZKS je leta 1980 razpravljal o zmanjševanju režije, tako v gospodarstvu kot v negospodarstvu. Režijo bi bilo treba zmanjšati tudi v državni upravi in družbenopolitičnih organizacijah. Sklepi so padli na plodna tla, saj so skoraj v vseh občinah ustanovili komisije (bodisi pri izvršnih svetih, bodisi kje drugje), katerih naloga je bila, izdelati predloge za zmanjševanje režije. Rezultati delovanja teh komisij sicer niso bili nikjer objavljeni, domnevam pa, da kakšnega posebnega haska ni bilo. Ne bi se spuščal v vzroke za takšne (slabe) rezultate, saj so brez dvoma kompleksni. Sele odpravljanje vzrokov bo morda spravilo voz naprej; za kar pa menim, da se večja truditi.

O zadevi je vredno pisati tudi zato, ker so bili v Kranju na eni izmed konferenc, to je na seji najvišjega foruma ZK v občini, dani konkretni predlogi, s katerimi ni nihče polemiziral, v sklep konference pa ravno tako niso prišli. Torej so predlogi v času, ko je bilo to vprašanje v središču politične pozornosti, bili, so pa kasneje poniknili neznanjam, kljub temu da bi lahko uveljavili načelo Qui tacet, consentire videtur in sklenili, da se predlog sprejme glede na to, da so se delegati z njim molče strinjali.

To kaže po eni strani, da so v naši družbi teme, o katerih se sicer govorji, vendar ni ustrezno sprejemati sklepov, po drugi strani pa tudi delegati niso dovolj prisluhnili sicer koristnemu predlogu do te mere, da bi izrecno zahvalili, naj se predlog spremeni v sklep konference, ustreznim organom pa naloži uresničitev sklepa.

Za kakšen predlog torej gre? Delegati občinske delegacije ZB Kranj so predlagali, naj se določene medobčinske funkcije profesionalizirajo. Kot argument so navedeli, da medobčin-

sko povezovanje ZB deluje dobro tudi brez poklicne na medobčinski ravni in da so tudi drugi pred profesionalizacijo delovali ravno tako dobro.

Menim, da je treba z začetim delom nadaljevati, saj je predlog še danes ravno tako smotrin in koristen, kot je bil takrat. Mogče bo koga zanimalo, zakaj sploh drezati v to vprašanje, saj je profesionalec na teh funkcijah, glede na celotno število zaposlenih v DPO, na Gorenjskem relativno malo. Odgovor je morebiti dati z več izhodišč. Če je že bilo sprejet politično (in po mojem mnenju pravilno) stališče o zmanjševanju vseh vrst režij, potem bi se moral ta proces najprej začeti v družbenopolitičnih organizacijah, če se hočemo izogniti izreku »Poslušajte nas, glejte pa ne«. Sele tako bi pristojni tovarisi z lastnim zgledom podkrepili tudi vse druge argumente, ki so jih navajali, vozi pa bi veliko bolj namazano, kot pa je tekel oziroma teče sedaj.

Druga stvar, nič manj pomembna, pa je ta, da bi tudi ob spremenjeni metodici delovanja ob-

činskih organizacij SZDL, sindikata ter občinskih skupščin, medobčinsko sodelovanje potekalo najmanj ravno tako dobro, kot poteka sedaj, le več družbenih sredstev bi se porabilo za druge, morda bolj upravičene zadeve, na primer za osnovno dejavnost. Tretja stvar, o kateri je vredno razmišljati, pa je naslednja: navedeni medobčinski organi, poklicno zasedeni, predstavljajo vmesno poklicno politično stopnjo, med osnovno dejavnostjo in dejavnostjo, ki se opravlja na ravnini republiških organov. S tem se politične poti daljšajo, odgovornost za uresničevanje dogovorjenih stališč pa zamegljuje. Poleg tega se tak profesionalec po logiki stvari spremeni v samostojen politični subjekt, ki lahko deluje samostojno zunaj okvira medobčinsko dogovorjenih stališč. Naravi stvari oziroma političnih odnosov bi veliko bolj ustrezala oblika, ki se je v preteklosti že uveljavila, vozi pa je še zmeraj v organizacijah ZB in ZMSM.

Nesporočeno je namesto, da je povezovanje med občinskim DPO glede problemov in stvari, ki za-

devajo gorenjsko regijo, koristno in nujno potrebno. Nujno je tudi, da to povezovanje poteka organizirano prek medobčinskih organov in tudi drugih oblik sodelovanja. Ni pa nujno, da to skrbijo poklicni aparati na ravnini medobčinskih organov. Kot usklajevalec lahko nastopa eden izmed predsednikov občinskih organizacij SZDL in sindikata, medtem ko v medobčinskem skupščinskem sodelovanju to že obstaja. Vse zadeve, kot so sklicevanje sej, priprava gradiv, skrb za uresničevanje dogovorjenih stališč in drugo, pa lahko brez kakšnih posebnih obremenitev opravijo že obstoječi aparati pri vsakokratnem predsednikom. Tudi sedež po-

sameznega medobčinskega organa naj bi bil v tisti občini, kjer je sedež vsakokratnega predsednika, saj nikjer ne piše, da bi moral biti ravno v Kranju. S takim načinom dela bi se prihranilo precej družbenih sredstev, komunikacije brez poklicnega posredovanja medobčinskih funkcionarjev bi bile kraje in bitreže, stališča pa bolj avtentična, saj so vsi, ki bi sodelovali pri njihovem nastajanju, v takšnem ali drugačnem neposrednem razmerju do občinskih organizacij.

Naj na koncu dodam le še tole. Članek ni namenjen takojšnjemu ukinjanju poklicnega dela v medobčinskih organizacij SZDL sindikata in sveta gorenjskih

SPOSOJENO IZ DELA

Branko Sosić - Pomlad

občin. Namenjen je bralcem članom SZDL, sindikata in sploh občinom, da razmislijo o predlogu, do njega zavzamejo stališče in to stališče povede v organizacijah ali organih, kjer delujejo. Ravnno tako ni to pobuda za ukinjanje medobčinskih organov, so le razmišljana, kako naš sistem napraviti učinkovitejši in ceneši.

P. S. Ni težko opaziti, da nisem med ostalimi navedel tudi medobčinskega sveta ZK. Razlog ni v oportunitizmu, pač pa v prepravljanju, da je glede na pomen in vlogo, zlasti pa glede na delovanje ZK, zaenkrat profesionalec

peh Mateje Svet v superveleslalomu

RESTOL

Jugoslovani, ko ti ljudje iz mnogo bolj
vilo v torek po ženskem superveleslalomu,
i, osvojila bronasto kolajno.

na svetloba, ker Mateja ne vi dobro in ima zato leče. Mateja je vzdržala, dosegla najvišji vmesni čas in tretjega za najboljšima smuarkama na svetu in dvakrat Marijo Walisser in dva srebrna Michelio Figini.

Na cilju smo nazdravili, od kjer je priomal liter, pa se den. Mateja je s kozarcem vili, s katerim je le simbolično nazdravila, saj jo je čakala še stoping kontrola, pošteno nocača Toneta Vogrinca in vojega dolgoletnega trenerja Milana Bernika. Tone Vogriec in Dušan Senčar sta jo vgnila na ramena. Boštjan Kaser je žarel od sreče, saj bo o Elanove smuči na stopnici za zmagovalce. Franci Perner, ki je z Gaserjem izgubil tavo glede naše kolajne, pa je redigal, da eno zapojemo, ot se Slovencem spodobi. Boško Ljubič, reporter ljubljanskega Radia, pa je govoril o tem med prenosom.

Superveleslalom smo že odšli, pa smo dobili kolajno, mo zbadali trenerje. Milan Kermik je bil kratek: »Ali smo nismo, sem jih rekel na štart. Smo, mi je odgovorila. Načela je v redu, dobro vzelova zavoj in ujela ritem. Maščivne možnosti še ne poznamo. Švicarji so nam že dejali, a bi iz nje naredili »superampionko«. Vogrinec: »Kolaj-

no smo planirali v Crans Montani in imamo jo. Upam, da ni zadnja. Če Mateja ne bi naredila tistih napak, bi bila najmanj srebrna.« Mateja je sproščena, razigrana, nasmejana govorila: »Težka proga je bila, že načeta. Jokala sem na progi, stiskala zobe, da bi vzdržala. Srečna sem, trikrat bi skoraj padla, v dveh vratah v ravni in pa sem zamudila. Če se mi je do včeraj veleslalom gnušil, ga sedaj ljubim. Vozila ga bom, smuka pa ne.«

V konferenčni dvorani je Mateja pred več sto novinarji sedela ob Mariji Walisser in

Micheli Figini. Smehljala se je in zaradi nezbranosti prosila Vogrinca, da bi ji njene odgovore prevajal. »Po vmesnem času sem naredila veliko napak. Vedela sem zanje, hotela sem nadoknadi, vendar mi je zaradi utrujenosti zmanjkalo moči. Doslej sem imela najrašči veleslalom, odslej pa imam rada tudi superveleslalom.« Mateja se je treba batiti in je ne podcenjevali, sta odgovarjali Walisserjeva in Figinijeva, »čeprav smo Švicarke v premoči.«

Matejo in nas je čakal še slovesen trenutek. Pred več tisoč gledalcem je ob pol štirih pooldne sred Crans Montane ob dvigovanju naše zastave kot prva Jugoslovanka prejela bronasto kolajno, ki pa se lesketa kot zlata. Med občinstvom je Zoran Rakić iz Donjege Lajkovec visoko dvignil našo zastavo. Na obisk je prišel k sorodnikom, pa je več pri naših kot pri svojcih.

Takšne trenutke se splaća doživeti...

J. Košnjek

Andreasa Wenzla in Ingemarja Stenmarka, ki sta razen Frommelta in Križaja najstarejša tekmovalca na prvenstvu, smo vprašali po možnostih Jugoslovancev na sobotnem in nedeljskem slalomu. Največ možnosti imata Bojan in Mateja, pa tudi Roku se lahko nasmehne uspeh. Petru Müllerju, velikemu zmagovalcu smuka, so v soboto ploskali in vzklikali, v nedeljo in ponedeljek pa živigali. Na start smuka in kombinacije nedeljo ga sploh ni bilo, v ponedeljek pa je v superveleslalomu brez potrebe ježe odstopil. Svoje je pač dobil.

Pirmin Zurbriggen, o katerem sedaj govoriti in piše vsa Švica, je zelo veren človek. Novinarji so ga vprašali, zakaj. Odgovoril je, da je to dobro za šport in življenje. Na veliko pišejo o nagradah Švicarjem, ki so doslej osvojili zlate kolajne. Nagradila naj bi jih njihova smučarska zveza. Erika Hess naj bi dobila najmanj, le 15.000 frankov. Marija Walliser, Peter Müller in Pirmin Zurbriggen pa po 40.000 frankov.

50 let je že naš naročnik

Franc Slatnar:

GORENJSKI GLAS JE ŠE ZMEROM »TA BOL«

Ko sta se Francka in Franc Slatnar leta 1937 poročila, je žena omenila, da bi bilo dobro, če bi naročila časopis. Jutro je takrat izhajalo pa Slovenski narod in še nekaj drugih. Pa sta se odločila za Glas Gorenjske, ki je takrat izhajal v Kranju.

Petdeset let je že od takrat. Žene Francke deset let ni več, Gorenjski glas pa še kar prihaja. Z leti in s časi se je spremjal. Pred vojno je pisal predvsem za kmete.

Tudi med vojno, ko se je Glas Gorenjske spremenil v Karawanken Bote — Glasnik Karavank, sta z ženo ostala naročnika. Ko je bil Sančov Janez z Brezgo v hajki v Udinem borštu 1942. leta ranjen v ramo in se je zdravil v Grabnu pod Retnjami, zdaj v eni, zdaj v drugi hiši, mu je Franc nosil Karawanken Bote, da je bral, kaj vse so Nemci pisali o »banditih«. Eno so pisali v časopisu, cisto drugače pa je bilo slišati pri ljudeh. Prav zanimivo je bilo primerjati.

Franc Slatnar z Loke pri Tržiču je izučen ključavnica, delal pa je vse mogoče. Pri baronu Bornu je skrbel za elektriko za kriško občino, bil pri Kovaču za šoferja, 1936. leta pa je šel v predilnico za električarja. Leta 1946. je postal v tovarni električarski mojster. Težko je bilo tista leto po vojni; nobenega materiala ni bilo za električarje, stroji pa so morali teči. Koliko noči ni spal, ko je razmišljal, kako bo naslednji dan ukrepal, da stroji ne bodo stali.

Kaj v Gorenjskem glasu najraje preberete? Od zadaj začne, kot večina bralcev, z nesrečami, osmrtnicami, malimi oglasi. Pa kakšne partizanske dogodivščine rad prebere. Včasih se mu zdi, da tudi ni vse res, kar napišemo.

Lahko bi pisali več dogodivščin, potopisov. Preveč reklam imate in predragi ste. Danes sem ga plačal za pol leta, pa sem kar malo razmišljal, ali bi ga ali ne. Pa sem ga, kaj hočeš. Svoj

čas smo imeli naročen Dnevnik, pa kaj, ko danes izide, jutri pa šele pride, ker ni raznašalca za naš konec. Zato je Gorenjski glas še zmerom »ta bol«.

Ampak, poglejte, toliko let sem naročnik, pa še nisem bil izžreban. To ni po pravici. Na izletu pa sem bil enkrat, ko je bila moja sestra Francka izžrebanata, pa ni mogla iti. Šli smo v Logarsko dolino. Bolj bi moral gledati na stare naročnike. Slišal sem, da gre na izlet tudi tak, ki je časopis komaj naročil, pa še dinarja ni plačal zanje. To pa res ne bi smelo veljati! Ampak, res bi rad doživel, da bi se zagledal med izžrebanci. No ja, enkrat sem pa že bil v Gorenju, ko smo imeli v Kotorju gasilsko veselico, pa so se vaši novinarji tem okrog potikal.

Franc Slatnar je naročnik Gorenjskega glasa že 50 let, 50 let po letos, odkar je gasilic, in letos bo dopolnil tudi okroglih 80 let. Da bi še dolgo let čil in zdravral naš časopis, mu želimo pri Gorenjskem glasu.

D. Dolenc

ODMEVI

(Glas, 30. decembra)

SPORTNO SRCE KRANJA

V omenjenem intervjuju se žal z nekaterimi pavšalnimi dejstvi ne moremo strinjati, saj so energetske varčevalne predloge za izgradnjo bazena in hladilnice pripravile in preucevale strokovne, za to usposobljene institucije.

Bazen in hladilnica bi vsekakor motila in omejevala prostor v Savskem logu, vendar so v sedanji gospodarski in inflacijski takci predlogi zelo zanimivi, kajti tudi za razvitejše in bogatejše dežele velja pravilo, da je najlažje projektirati. To velja zlasti pri nas, ko se to honorira od odstotka vrednosti projekta: če je dražje, več prihodka je ustvarjenega s projektiranjem. Lažje je graditi, najtežje pa je neogospodarske in energetske pozrešne objekte vzdrževati in z njimi obravnavati. Tudi v Jugoslaviji in Sloveniji velja to pravilo, saj morajo, na primer v Celju, izprazniti bazen in v koritu postaviti razstavne paviljone. Nekaj bazenov pa je prav zaradi velikih stroškov obravnavanja zaprtih. Ob tem pa je morda izražena samo bojazen, da to ne bo prevzeto usodno za nazadovanje drugih rekreativnih in vrhunskih športnih panog v Kranju, ki so terensko in racionalno smotnejše.

Druga pripomba o drsalnišču v intervjuju izveni kot posledica slabega spomina in pomajkljivega aktivnega sodelovanja, kajti ravno kranjsko drsalniščje je redek primer, ko gre klub nepredvidenim in nenormalnim podrazitvam vse po planirani smeri in nad pričakovanim.

Poleg delovne organizacije PPC Gorenjski sejem je to tudi rezultat razumevanja več kot 60 odstotkov kranjskega združenega dela — podpisnikov samoupravnega sporazuma, dela sveta uporabnikov, pa tudi ZTKO.

Menimo, da z energetskim racionalnim predlogom nismo proti takci drznih zasnovi, ampak je v bistvu le želja, da bi tudi bazen trajno in brez motenj obravnaval in ne bi povzročal oziroma ogrožal stagnacije drugih športnih panog.

PPC Gorenjski sejem
Franc Ekar

(Gorenjski glas, 30. januarja)

SE DRUGA STRAN MEDALJE O KMETIJI IZ KOVORJA

Prav zato, da se posestvo G. V. iz Kovorja ne bi drobilo, sta sestri sklenili po smrti očeta (trdnega kmetja) leta 1956 z bratom zanj zelo ugoden DEDNI DOGOVOR — saj sta želeli, da uspešno zagonpodi. Imeli sta nameč pravico po takratni zakonodaji dedovati po enakih delih. Pa sta se temu odrekli in se strinjali, da dobita v užitek les na očetovih gozdnih parcelah št. 133 in 134 k. o. Kovor za dobo 20 let in vsaka le po dvesto starih tisočakov. Ob tem se je G. V. v sodnem Sklepku o dedovanju tudi zavezal, da bo sodelinjama prepustil v last očetovo parc. št. 147 za primer, če bi jima navedenega zneska ne izplačal v 20 letih v celoti.

Žal G. V. v 20 letih ni izpolnil obveznosti iz Sklepa o dedovanju kot je tudi ugotovilo sodišče, ki je delalo po zakonodaji iz leta 1956. (Tedaj še ni bilo zakona o zaščitenih kmetijah). Nasprotno je G. V. sodelinjama izsekal na omenjenih parcelah 250 kubičnih metrov lesa in ga prodal Gozdnomu gospodarstvu Tržič — ne da bi o tem sestri obvestili. (Dokaz: Spisek GG Kranj o posekanem lesu v parc. 133 in 134. k. o. Kovor z dne 19. 2. 1976). Po vsem tem sta se sodelinji želeli bratsko pogovoriti z G. V. o njegovih obveznostih do dednega dogovora po »okojnem očetu, pa ju

je preteče zavrnili, čeprav je sam ta sklep sooblikoval in ga tudi sopodpisal. Bodil povedano še, da je dal za les minimalno in inflacijsko razvednoteno odškodnino, kar še daleč ni bilo v duhu dednega dogovora. Po opisanem je G. V. sklep o dednosti delno razvednotil; saj je les prodal, minimalne denarne obveznosti pa prenesel na pokojno mamo.

Pisec petkovega članka C. Z. se je po priopovedi G. V. dotikal tudi dedičnine po pokojni mami. Ob tem je dal javnosti tudi tu netočne in nepopolne informacije. (Na primer: poddedovana starina mamina hiša ni obnovljena in ni sposobna za bivanje). Zato bodil povedano še, da je G. V. dobil po mamini Izročilni pogodbi tudi od nje prek 8 ha zemlje. Tako je imel v lasti (skupaj z očetovim posestvom) blizu 20 ha zemlje. Kmalu nato je odpadal za okoli 20 hiš podedenje zemlje. Poleg tega je zaradi industrijske cone Tržič G. V. moral prodati TIKU (Tržiškemu podjetju kovinske opreme) parcelo št. 261, za kar je to podjetje nakazalo Skupnosti invalidskega pokojninskega zavarovanja za G. V. veliko vsoto denarja za doplačilo let pri kmetijski pokojnini, katero tudi že več let prejema. Iz opisanega sledi, da si je G. V. lahko obnovil hišo in mechanizirani kmetijo — seveda pa tudi sam dobro gospodari in pridno dela.

Ob opisu »druge strani medalje« je razvidno, da bi G. V. lahko dostojno izpolnil svoje obveznosti do sodelinj. Kljub vsemu pa še vedno lahko dobi omenjeno parcelo, če bi napravil ustrezni korak in častno uredil zadevo iz Sklepa o dedovanju po pokojnem očetu.

K. M.
(naslov v uredništvu)

(Gorenjski glas, 30. januarja)

VZGOJITELJI NISO BILI KRIVI

TRŽIČ, 4. februarja — Pravzaprav sem pričakoval odmev, vendar me je le-ta razočaral. Učitelji niti z enim samim podatkom niso spodbili trditve, da učenec 3. razreda tisti podnjoletnik ni pesačil z Ljubelja v Tržič.

Pripisali so mi senzacionalistično, zlonamerino in žaljivo poročanje. Če vse te privese iz njihovega zapisa Vzgojitelji niso bili krivi izpustim, so bile njihove trditve že objavljene 23. januarja. Vendar sem takrat zaradi objektivnosti objavil tudi otrokovico izjavo. Fant trdi, da sploh ni bil v avtobusu, to pa so na Ljubelju potrdili tudi nekateri drugi tečajniki (magnetofonski zapis še vedno imam). Prav to je očitno prizadel organizatorje plačanega smučarskega tečaja na Zelenici, ki ga je pravil ZVUTS Tržič, da so se odločili za javni odgovor.

O trditvah vodstva tečajev le tole: če so trdno prepričani (po rekonstrukciji), da je oče fantu obljudil, da bo prišel ponj, le zakaj v istem zapisu trdijo, da so se starši pogrešanega otroka popoldne sami oglašali pri S. Japlinu in Š. Jakšiču, ko so iskali otroka? Le zakaj, če naj bi otroku objubili, da pridejo ponj?

Zanimiv je podatek, da je aktiv učiteljev telesne vzgoje v Tržiču po odmevih v javnosti poskrbel, da je lokalni radio Tržič v nedeljo objavil (zaenkrat) le njihovo pojasnilo o dogodku.

Se o motivu za moje poročanje. Za dogodek sem zvedel po telefonu v torek pozno po poldne. Prvi zapis, brez imen in podrobnosti, je bil predvsem namenjen vsem organizatorjem smučarskih tečajev in vsem, ki tudi med počitnicami bodijo nad varnostjo otrok.

Toda aktiv učiteljev telesne vzgoje v Tržiču se je namesto vsaj drobnega opravičila staršem za neljub dogodek s srečnim koncem raje odločil, da bo s poročevalcem javno obračunal.

Hkrati so mi pripisali tudi senzacionalizem, zlonamerino in žaljivo poročanje...

Kljub vsemu je dejstvo: otroka, ki je bil ali pa sploh ni bil v avtobusu, prejšnji pondeljek niso pripeljali v Tržič oziroma do Križev.

Mirko Kunšić

V Domu v Čirčah postaja živahno

Čirče, februarja — Dom v Čirčah, eni najmlajših krajevnih skupnosti v kranjski občini, so krajanji zgradili s samoprispevkom in prostovoljnimi delom. Ko bo ob njem zrasla še trgovina, bo ob del Čirč postal pravo središče vsega dogajanja. Vendar pa je v domu že zdaj živahno. Poleg vrtca, strelišča, prostorov za delo krajevne skupnosti in organizacij je precej zasedena tudi dvorana. Vsako soboto imajo telovadbo najprej dekleta, potem pa še žene. Mi-

nulo soboto so od 17. do 19. ure pod vodstvom Carmen Bešić vadile plesno aerobiko mladine. Pripravljajo se na nastop na proslavi. »Dvorana sicer v teh mrzlih dneh ni najbolj topla, vendar pa je zanimanja med dekleti precej. Zdaj nas vadi okrog petnajst. Vadile bomo vso zimo oziroma dokler bo dvorana prosta. Želimo si le, da bi nam posodili radioaparat, so hitela pripovedovati dekleta, ki jih vodi Carmen.« A. Ž.

Komunalci, vaš kandidat!

Takih ljudi nam manjka!

Prav gotovo bi bil Kranj, pa še kakšno drugo mesto, v hipu odkidano, pa ne le pločniki, temveč tudi parkirišča. Le vsi bi morali biti tako besni kot voznik stoenke z ljubljansko registracijo LJ 233 - 752.

V torek je namreč parkiral na dovozu za kranjsko lekarno, kjer sicer stoji znak, da je parkiranje dovoljeno le za vozila lekarne. Voznik dostavnega vozila Gorenjske lekarne ga je še posebej opozoril, da po 15. uru ne bo nikogar, ki bi lahko odmaknil dostavni avtomobil innaj si raje poišče prostor kje drug je.

A je Ljubljancan raje tvegal — in ostal zaparkiran. Z jezo (in lopato v roki) si je sicer odidal pot skozi zmet mimo dostavnega avtomobila. Da pa bi si v lekarni zapomnili, kdaj so »zaparkirali« nekega ljubljanskega voznika, je cele kupe snega namerno nametal za avto, preden in na havbo dostavnega avtomobila!

Se vam ne zdi, da takih nadarenih »kidačev« manjka tudi pri komunali, posebno pozimi.

PESEM O BLEJSKI OBVOZNICI

Tam, na Bledu sredi raja,
se južna obvoznica poraja.
Betin ubog je skoz in skoz,
ker vzredil ni častitih mož
Tam na jaršah sredi polja
se sprehaja gospoda nova,
se ozira na vse strani,
kje postavil domek bi.
Krajan Mlinega se ozirajo sre-
po,
kdo komu cesto porinil bo.
Na Bohinjski Beli problemov ni,
ker ceste po privat lastnini ni.
Primož Poklukar, 7. razred

Pravi Delo:

Crvena zastava bo poslej proizvajala tudi ZDRAVILA

Pravi kupec CZ avtomobila:

Do zdaj so nas s svojimi avtomobili spravljali v živčne in finančne zlome, v neuspele reklamacije, a smo ostali vsaj ŽIVI.

Zdaj bo po užitju njihovih zdravil za reklamacije bržkone prepozno...

Ribčev France, ali jih slišiš?

8. februar, slovenski kulturni praznik. Dan, ko je umrl največji slovenski pesnik France Prešeren. Kulturni praznik prazujemo na dan smrti. Komajda pa vemo, kdaj se je naš veliki pesnik RODIL.

(3. decembra)

Hitra anketa je pokazala naslednje!

Kdaj se je torej rodil?

SREDNJEŠOLKA:

»A rodil? Čakajte! 24. decembra, mislim.«

USLUŽBENEC:

»Kaj jaz vem, kdaj se je rodil! Saj se sploh točno ne ve. A mislite, da je tedaj župnik res vpisal pravi datum? Če je bilo preveč Ivanov v vasi, je pa malo počakal, da je vpisal Franceljne.«

VOZNIK:

»Rodil se je 8. februarja.«

DELAVKA:

»Ne vem, tam okoli prvega, drugega jaruarja.«

UPOKOJENKA:

»Nimam pojma. Vem le to, da je imel en'ga otroka! S Primičevou Julijo.«

In tako dalje. Čeprav se 3. decembra res ni vedelo, kaj sploh bo, če kaj bo, iz Ribčevega France, bi bilo le prav, da bi vedeli, kdaj se je rodil naš veliki pesnik.

Restavrirajmo Blejsko jezero

Blejec nas sprašuje:

»Skrbi me, če bodo res Blejsko Jezero restavrirali kot je dejal predsednik za varstvo in urejanje okolja na valu 202.«

Skrajni čas je že, da se tudi Blejsko jezero RESTAVRIRA.

Kako?

Stara resnica je, da Blejsko Jezero lahko zajameš z enim vodrom — ČE JE LE ZADOSTI VELIKO. Če vzameš DVE ZADOSTI VELIKI in primerno cedillo, vso tisto blejsko brezgo na milje viže pretakaš z enega v druga in nato RESTAVRIRANO jezersko vodo vliješ nazaj v blejsko kotanjo.

Ne vem, zakaj toliko vika in krika: če danes že vse RESTAVRAMO, bomo pa še Blejsko jezero...

SREČANJA Z AVSTRALSKIM SLOVENCI**PIŠE: ALEKSANDER ZALAR****AVSTRALIJA****Delček slovenskega sveta**

Restavracije in majhni bifeji med opoldanskim odmorom za nekaj dolarjev nudijo kosilo hamburger s coca-colo. Vendar prebivalci Melburna vse raje segajo tudi po kitajski, meksikanski, italijanski in jugoslovanski hrani. To dokazujejo številne narodne restavracije v središču mesta. Gostje restavracij in raznih lokalov s povprečnim letnim dohodkom 14 tisoč dolarjev sede in jedo.

Avstralija ostaja še vedno zanimiva za Jugoslovane in druge narode. Vendar se vrata Avstralije zapirajo. Tam imajo že dovolj nekvalificirane delovne sile in dovolj izobražencev. Ičejo strokovnjake tehnično usmerjenih strok. A pritisk priseljencev v Avstralijo ne pojema. Le redki dobe pravico do vselitve. Drugi si pomagajo drugače, eni s poroko z avstralskim državljanom, drugi izrabijo možnost prihoda v to

4

deželo s turistično vizo. Kljub ostalim pogojem, ki veljajo pri izdaji teh viz, se vedno prihajajo »turisti«, ki potem Avstralije ne zapustijo.

Kljub prepovedi dela se zaposle kar »na črno« in upajo, da jim bodo avstralske oblasti izdale dovoljenje za delo, a le redki uspejo. Če ne, jih vrnejo, od kodar so prišli. Med turističnim potovanjem naših agencij se na tak način »izgubijo« vsaj trije potniki, večinoma mladi ljudje

iz Bosne ali Srbije. Tako močna je želja po avstralskih prostanstvih.

Pred leti so Avstralci še vabili nove priseljence. Pla-

čevali so jim celo vozne kar te iz Evrope, tako kot članom njihove družine.

Na ta način je prišla v Avstralijo večina Slovencev — političnih in ekonomskih emigrantov. V Sydneju so se politični emigranti zbrali okoli slovenskega akademiskega društva, ekonomski pa okoli številnih slovenskih društev in organizacij. Skovali sem poiskati nekaj teh društev s posredovanjem Slovenske izseljenske matice. Tako sem jih spoznal.

Ivanki Škop sem iz Ljubljane pisal v Melbourn. »Želel bi spoznati delček življenja Slovencev v Avstraliji... Ni sem vedel, ali je pismo prejela ali ne. V množici letališča v Melbournu sem že skoraj obupal, potem sem zagledal na palico pritrjen napis: Škop. Tako sva se spoznala.

Predstavila mi je moža, dan sem prebil pri njih. Pripravila je dobro domače slovenko kosilo, sedla k nam in pričela pripovedovati. Govorila je živahnno. Včasih je zala v pravi primorski dialek. Doma iz Artviž v Brkinih je šla po nekajletnem učiteljevanju na obisk k bratu v Avstralijo. To je bilo zanje usodno. Od tedaj dalje živi v Avstraliji. Sedaj dela kot knjižničarka v eni od mestnih knjižnic. Pri slovenskem klubu v Melbournu je devet let poučevala slovenčino otroke naših izseljencev. Sa ma je ustanovila šolo, ki je bila takrat ena od prvih te vrste pri slovenskih društvin v zvezni državi Viktorija.

SE NADALJUJE

Še naprej bomo objavljali dobre šale na naš račun, na račun Gorenjcev. Vsaka, ki bo objavljena, dobi darilno razglednico Podarim — dobim. Sodeluj!

NAJ VIC O GORENJCH**● Ata Janez in družina**

Ata Janez v zadnjih urah svojega življenja. Okoli njegove postelje je vsa objokana družina.

»Tu sem, na tvoji levi strani, držim te za roko,« pravi žena pomirjujoče.

»Kje pa je Špela?« vpraša Janez po hčerkki.

»Na tvoji desni, ata.«

»Kje pa sta Janez in Miha?« zanima ata.

»Pri tvojih nogah, ata.«

»Ali ste potem vti pri meni?«

»Vsi, vti,« družno odgovorijo.

Nato pa gorenjski ata Janez na široko odpre oči in glasno zavpije.

»Ja, zakaj hudiča pa potem gori luč v kuhinji?«

● S službenega potovanja

Gorenjec se vrne domov s službenega potovanja in v sobi dobi prijatelja s svojo ženo. Zaduženo pogleda in reče: »Veš kaj, Janez! To, da si z mojo ženo, bi ti že oprostil. Da ležiš v moji postelji, mi tudi ni mar. Da si oblečen v mojo pižamo, naj ti tudi bo. Ampak to, da si peč prešoltov na šest — tega ti pa ne morem oprostiti.«

● Gorenjec in žarnice

V nekem zdravilišču na Dolenjskem elektrikar menjata pregorete žarnice. Ko jih meče v koš za smeti, mu reče Gorenjec:

»Dajte žarnice meni!«

»Kaj vam pa bodo, saj so pregorete,« odvrne monter.

»Kaj pa potlej,« pravi Gorenjec, »za podnevi so še dobre.«

Halo halo, Crans – Montana!**● Naši v sobah Internacionala**

V naši reprezentaci je pet smučarjev, tri smučarke in spremstvo — kot na tekma svetovnega pokala. Vsi so v sobah hotela Internaciona: Bojan Križaj je sam v sobi, prav tako Tone Vogrinec, Rok Petrovič in Tomaž Čižman pa delita sobo. Enako kot Mateja Svet in Andreja Leskovšek, trenerja Milan Bernik in Jože Drobnič, Gregor Benedik in Robert Žan ter trenerja Jože Sparovec in serviser Miran Gašperšič.

J. Košnjek

● Rumeni karton za zamudnike

Vsek dan ob štirih popoldne je sestanek reprezentantov in vodstva z jugoslovenskimi novinari. Na njem morajo biti vsi, kdo zamudi, dobi rumeni karton. Prvega je dobil v pondeljek predsednik komisije za alpsko smučanje Smučarske zveze Jugoslavije Dušan Senčar.

● Sokove imamo, šampanjec bomo kupili

Po uspešnem startu fantov v superveleslalomu so naše vprašali, če imajo kaj pijače za primer uspeha. Imamo dovolj soka, so rekli, če bomo rabili šampanjec, ga bomo pa kupili.

● Masa pomaga

Kombija naše reprezentance sta bila v nesreči precej poškodovana. Zdaj sta že spet v redu, na bolje gre tudi poškodovanim trenerjem Drobniču in Berniku po zaslugu japonskega maserja Mase, stalnega sodelavca naše reprezentance.

REZERVNO KOLO**MILIJON RENAULTOV 5 SUPER**

V dveh letih so v francoski avtomobilski tovarni Renault naredili že milijon novih petic super. Renault 5 super je najbolj priljubljen avtomobil med francoskimi vozniki, saj zavzema kar 11,2 odstotka tržnega deleža, na dan pa naredijo 2000 vozil.

Novomeški IMV prodaja petice tudi pri nas, cena pa je precej zasoljena, saj stane avto od 5,7 do 6,9 milijona.

SREČANJA Z AVSTRALSKIM SLOVENCI**PIŠE: ALEKSANDER ZALAR****AVSTRALIJA**

iz Bosne ali Srbije. Tako močna je želja po avstralskih prostanstvih.

Pred leti so Avstralci še vabili nove priseljence. Pla-

čevali so jim celo vozne kar te iz Evrope, tako kot članom njihove družine.

Na ta način je prišla v Avstralijo večina Slovencev — političnih in ekonomskih emigrantov. V Sydneju so se politični emigranti zbrali okoli slovenskega akademiskega društva, ekonomski pa okoli številnih slovenskih društev in organizacij. Skovali sem poiskati nekaj teh društev s posredovanjem Slovenske izseljenske matice. Tako sem jih spoznal.

Ivanki Škop sem iz Ljubljane pisal v Melbourn. »Želel bi spoznati delček življenja Slovencev v Avstraliji... Ni sem vedel, ali je pismo prejela ali ne. V množici letališča v Melbournu sem že skoraj obupal, potem sem zagledal na palico pritrjen napis: Škop. Tako sva se spoznala.

Predstavila mi je moža, dan sem prebil pri njih. Pripravila je dobro domače slovenko kosilo, sedla k nam in pričela pripovedovati. Govorila je živahnno. Včasih je zala v pravi primorski dialek. Doma iz Artviž v Brkinih je šla po nekajletnem učiteljevanju na obisk k bratu v Avstraliju. Sedaj dela kot knjižničarka v eni od mestnih knjižnic. Pri slovenskem klubu v Melbournu je devet let poučevala slovenčino otroke naših izseljencev. Sa ma je ustanovila šolo, ki je bila takrat ena od prvih te vrste pri slovenskih društvin v zvezni državi Viktorija.

SE NADALJUJE

Pogovor z letošnjim državnim prvakom in reprezentantom Francijem Petkom

Prvič na svetovnem prvenstvu

Planica, 11. februarja — Pred odhodom na letošnje mladinsko svetovno prvenstvo v Asiago (Italija) v smučarskih skokih in smučarskih tekih smo se pogovarjali z državnim reprezentantom Francijem Petkom, doma iz lesa, ki je pred dobrim tednom v Žireh osvojil naslov državnega prvaka za starejše mladince.

Že staro pravilo vseh smučarskih skakalcev je, da je za dober uspeh treba skakati daleč in tehnično dovršeno. To pravilo upošteva tudi član Partizana Žirovnica, petnajstletni dijak smučarskega oddelka gimnazije Borisa Zihlera v Škofji Loki, Francij Petek. Pred dobrim tednom dni je osvojil naslov državnega prvaka za starejše mladince na skakalnici v Žireh. Na državnem članskem prvenstvu v Planici pa je na srednji skakalnici osvojil dvajseto mesto. Že v nedeljo je skupaj z našimi mladimi reprezentanti odšel v Asiago na svetovno mladinsko prvenstvo.

*Smučarsko skakalno pot sem začel v četrtem razredu osnovne šole v Lescah, ko sem se vključil v pionirske vrste skakalnega kluba TVD Partizan Žirovnica. Moj prvi trener je bil Vinko Bogataj, pozneje Ivo Zupan, sedaj pa treniram pod vodstvom trenerja skakalcev Partizana Žirovnica, Stanka Baloha. V letošnji smučarski sezoni sem prvič postal mladinski državni reprezentant in svetovno prvenstvo bo tudi moja največja mednarodna skakalna tekma. Vem, da bo na 100-metrski skakalnici v Asuagu močna mednarodna konkurenca. Upam, da bom skakal dobro, tehnično dovršeno.

V konkurenči starejših pionirjev sem bil državni prvak, skupni zmagovalec pokala Cockte in drugi na prvenstvu Slovenije. V kategoriji mlajših mladincem sem bil peti v Alpskem pokalu, letos pa sem kot starejši mladinci osvojil naslov državnega in republiškega prvaka.*

Janez Poljanšek iz Žirov je zvezni trener naših mladincov. Pred odhodom na mladinsko svetovno prvenstvo je dejal: »To svetovno prvenstvo bo prava loterija. Glavni favoriti so mladi Avstriji, ki so najboljši tudi v Alpskem pokalu. Imajo dobro smučarsko skakalno šolo. Tako kot Skandinavci, reprezentanți ZRN in NDR, imajo nadarjene skakalce, ki se bodo vključili v sam vrh, ki prinaša kolajne. Mi imamo srednjo kvaliteto. Računamo, da se bomo uvrstili med prvih dvajset najboljših. To bi bila že solidna uvrstitev.«

D. Humer

IL. ZIMSKI ŠPORTNI IGRI 1987 OS ZSS KRAJN JEZERSKO, 21. IN 22. FEBRUARIA

Vsa tekmovanja bodo na Jezerskem

Kranj, 4. februarja — Jubiljne, 20. zimske športne igre, ki jih organizira občinski svet zveze sindikatov Kranj, bodo 21. in 22. februarja na Jezerskem, v primeru slabega vremena oziroma neugodnih snežnih razmer pa 28. februarja in 1. marca na Jezerskem oziroma v Mojstrani. Veleslalom bo v soboto ob pol desetih, sankanje v nedeljo ob isti uri, tek pa v nedeljo ob enih. Občinski sindikalni svet sprejema prijave še do 13. februarja, v ponedeljek, 16. februarja, ob 18. uri pa bo v Delavskem domu v Kranju že žrebanje štartnih števil za vse discipline. Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj in pokalov najboljšim posameznikom in ekipam bo 5. marca ob 18. uri v Delavskem domu.

C. Z.

Kranj, 11. februarja — Dobra igra Triglava proti državnemu praviku — Hokejska igrišča na Gorenjskem sejmu v Kranju, pod Mežakljo na Jeseničah in v Zagrebu so bila v toreki prizorišča letošnjih četrtnih srečanj za jugoslovanski hokejski pokal. Kranjski Triglav je igral proti lanskemu državnemu prvaku Partizanu iz Beograda, čeprav so Triglavani visoko izgubili, edini gol je dosegel Potočnik, so pokazali dobro hokejsko predstavo. Od aktivnega igranja hokeja so se na tekmi poslovili: Nadižar, Sajovic, Konc, Koleša, Gros, Žvab in Strniša. Jeseničani so dobili srečanje z Bosno, Crvena zvezda pa proti Mladostu. Izidi — Triglav:Partizan 1:11 (0:1,0:2,1:8), Jesenice:Bosna 15:0 (3:0, 8:0, 4:0). Mladost:Crvena zvezda 2:14 (1:5, 1:5,0:5). (D. H.) — Foto: F. Perdan

Vabila, obvestila, prireditve

• Povabilo na smučarski tek — Turistično društvo Goriče obvešča vse ljubitelje smučarskega teka, da so proge od Letenc do Svarič dobro urejene.

C. Z.

Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju v Crans Montani

Zadovoljil le najmlajši, Robert Žan

Crans Montana, 4. februarja — Pirmin Zurbriggen, Zuggi National ga po toliko uspehov klicajo, je v sredo na veleslalomu osvojil že svojo drugo zlato kolajno. Veliki favorit, Švicar Joel Gaspoz, vodeči po prvi vožnji, pa jo je po neumnosti zapravil pri zadnjih vratcih. Drugi je bil Girardelli, ki doslej med moškimi edini resno greni zmagoval Švicarjem, tretji pa je bil dokaj nepričakovano Italijan Alberto Tomba, sicer šele četrti mož italijanske veleslalomske reprezentance. Italijani so tako po sredinem tekmovanju tudi med sedmimi državami, ki so doslej osvojile kolajne. Švicarji imajo že šest zlatih, štiri srebrne in eno bronasto, Luxemburg po eno zlato in srebrno, Avstrija prenenetljivo samo eno srebrno in eno bronasto. Združene države Amerike, Italija in Jugoslavija pa imajo po eno bronasto kolajno. V Crans Montani se že resno sprašujejo, kdaj bo konec Švicarskih zmag. Mogoče vsaj v četrtek v ženskem veleslalomu ali pa v soboto in nedeljo, ko se bosta ob desetih začela slaloma za moške in ženske. Jugosloveni pri rušenju Švicarjev lahko precej naredimo.

• Po tekmi so povedali: Tone Vogrinc: »Na splošno v veleslalomu forma raste, rezultati pa so odraz naše kakovosti. Matjaž Kranjc, trener: »Nisem zadovoljen. Škoda Tomaža, da ni bil sposoben startati, ker je bila druga proga dobra. Rok je slabo peljal položni del, Žan pa je svoj nastop popolnoma upravil.« Robert Žan: »Mesto je v redu. Zaostanek pa je prevelik. Nedeljski slalom bom peljal, kot Gregor Benedik: »Vesel sem, da sem prišel na cilj. Z uvrstitevijo nisem zadovoljen. Posebej slaba je bila prva vožnja, del druge pa sem že vozil, kot sem

Rok bi bil sposoben za šesterico, če bi seveda peljal tako kot lani. Sedaj je 12., pa je imel še srečo s startno številko 3 v prvi vožnji. Če bi imel višjo, bi bilo slabše. To ni bila vožnja za deseterico. Žan je odpeljal solidno, tako, kot najbolje zna, Benedik ne ujame prave forme. Problem je strmina, vendar bo z vadbo napredoval... Pri Čižmanu je nekaj naredila bolezen, nekaj pa psihološka pripravljenost. Take napake ne bi smel narediti klub bolezni. Gaspoz pa ne bi smel tako forsirati, saj je imel zmago v žepu (ljude so ob njegovem padcu vplili: ne, ne — op. J. K.).«

Naša veleslalomska ekipa, Čižman, Petrovič, Benedik in Žan ni bila v sredo bogekaj uspešna. Planirali smo Čižmanovo uvrstitev med 10, Petrovičev med 20, druga dva pa naj bi bila do 30. mesta. Rok je bil po prvi vožnji 9., Čižman je startal z vnetimi očmi in grlo ter bil 21., Žan je bil 24. in Benedik 28. Na koncu je Rok zdrsnil na 12. mestu, Čižman sploh ni startal, Žan je bil dober 20. in Benedik 21. Čižman je včeraj trenerjem kranjecem odpotoval domov, kot je bilo planirano. Vendar že zjutraj, saj naši odslej načeloma ne bodo potovali ponovi.

• Po tekmi so povedali:

Tone Vogrinc: »Na splošno v veleslalomu forma raste, rezultati pa so odraz naše kakovosti.

Alpsko smučanje

Najuspešnejša Veronika Šarec

Bohinjska Bistrica, 11. februarja — Smučišče na Kobli je bilo dva dni prizorišče mednarodnega FIS tekmovanja in državnega prvenstva v slalomu in veleslalomu za starejše in mlajše mladinke in mladince. Največ uspeha je imela Veronika Šarec iz Novinarja Ljubljana, ki je državni naslov osvojila v obeh tehničnih disciplinah.

Rezultati — veleslalom — st. mladine — 1. Šarec (Novinar) 1:40,58 — ml. mladinke — 1. Rojs (Branik) 1:45,73, 2. Lesjak 1:46,49, 3. Peternej (obe Alpetour) 1:46,52; veleslalom — st. mladinci — 1. Markič (Tržič) 1:50,40, 3. Grašč (Alpetour) 1:53,85, ml. mladinci — 1. Grilc (Triglav) 1:51,88, 2. Jovan (Radovljica) 1:52,46, 3. Miklavc (Alpetour) 1:54,04, slalom — st. mladinci — 1. Žagar (Fužinar) 1:41,66, 2. Gosar (Kranjska gora) 1:41,66, 3. Podlipnik (Blejska Dobrava) 1:43,22, m. mladinci — 1. Miklavc (Alpetour) 1:42,63, 3. Stojanovič (Triglav) 1:45,69. D. H.

Iz desetletnega dela košarkarskega kluba Sava Commerce

Dobro delo je pogoj za uspehe

Kranj, 11. februarja — Košarkarski klub Sava, sedaj Sava Commerce, praznuje letos desetletico. Od samega začetka pa do danes so njihove košarkarice, od pionirk, kadetinj, mladink, do članic, dosegle lepe uspehe. Se posebno članice, ki že nekaj let dobro igrajo v družbeni ligi. Leta 1984 je pokroviteljstvo nad njimi prevzela delovna organizacija Sava Commerce.

Pred desetimi leti so po nasvetu Branete Dežmane v Stražišču pri košarkarskem klubu Sava »prevzeli« žensko košarko. To se jim je obrestovalo, saj so njihove članice, ki sedaj nastopajo pod imenom pokrovitelja, Sava Commerce, kot republiške prvakinje začele tekmovati v drugi zvezni ligi. Vsa zahvala gre tudi delovni organizaciji Sava Commerce in njeni vodilnim delavkam, ki je predsednica kluba, Marici Lončar. Enako zavzeto kot v vrsto članice delajo tudi s pionirkami, mladinkami in kadetinjami. Slednje so v finalu državnega prvenstva v Beogradu zasedle četrto mesto.

Mlado moštvo članic v tej sezoni dobro igra v drugi zvezni ženski ligi. Po prvem delu je na četrtmetu mestu s sedemnajstimi točkami. Jutri, v soboto, gostuje na Reki pri vodilnem moštvo v tej zvezni ligi. To sezono je člansko vrsto Sava Commerce pod vodstvom trenerja Braneta Lojka igrajo: Ksenija Ponikvar, Mojca Hrovat, Janja Merlak, Mirjana Šoštarič, Mateja Katrašnik, Marija Ljucović, Polona Oblak, Andreja in Sabina Rakovec, Joža Habjan, Alenka Sustar, Olga Baligač. Polona Tabar in Tjaša Urankar.

Mlado moštvo članic v tej sezoni dobro igra v drugi zvezni ženski ligi. Po prvem delu je na četrtmetu mestu s sedemnajstimi točkami. Jutri, v soboto, gostuje na Reki pri vodilnem moštvo v tej zvezni ligi. To sezono je člansko vrsto Sava Commerce pod vodstvom trenerja Braneta Lojka igrajo: Ksenija Ponikvar, Mojca Hrovat, Janja Merlak, Mirjana Šoštarič, Mateja Katrašnik, Marija Ljucović, Polona Oblak, Andreja in Sabina Rakovec, Joža Habjan, Alenka Sustar, Olga Baligač. Polona Tabar in Tjaša Urankar.

Iztok Klavora: »Organizirane imamo sekcijske po osmih osnovnih šolah v občinah, razen v OS v Preddvor. Velike so težave s strokovnim kadrom, ki se hitro menjata. Jana Suhošolnik in Ivan Tresket dobro in zagnano skrbita za dotok

mladih igralk in igralcev. Enkrat na mesec izbiramo najboljše, za katere organiziramo skupne priprave in tekmovanja. Letos bomo že tretjič imeli svoj košarkarski tabor v Premanturi za najmlajše in mlajše košarkarje in košarkarice.«

Brane Lojk: »To sezono je člansko morebitno Sava Commerce precej pomiljeno, saj igra pri članicah sedem mladih. V prvem delu smo bili četrti, izgubili smo tri tekme. V tem delu smo osvojili sedemnajst točk. Nekaj igralk je bilo poškodovanih in naša želja je, da bi se uvrstili v vrh druge ženske lige. Treniramo vsako določno, imamo tudi individualne treninge.«

Polona Oblak, igralka, stara štirindvajset let, visoka 181 centimetrov: »Menim, da smo že prvi del prvenstva dobro izkoristile. Za drugi del smo imele priprave tudi v Beogradu in te so nam koristile. Upam, da smo za nadaljevanje, ki se prične v soboto, dobro pripravljene in da se bomo na koncu uvrstile v prvo polovico tekmovanja. Jutri gremo na prvo gostovanje na Reko. Tamkajšnje mesto je prvi favorit tekmovanja. Borile se bomo za boljši izid.«

Vem mestu, vendar ne bodo napredovali, prvo žensko republiško ligo, saj igrajo v drugi zvezni ligi. Že uvrstitev državnega prvenstva je bil za te igralke reden uspeh. Že veliko pa bodo morale biti, da bodo postale dobre košarkarice.«

Foto: F. Perdan

sposoben, Veleslalom bo več vaditi.«

Rok Petrovič: »Pri veleslalomu se mi pozna decembrska škoda. Vozim vedno boljše, sem zadovoljen. Za zmagam sem zaostal samo 2. kunde, za petim pa le 63. V ravni nem izgubljam moja bolezen.«

Včeraj je bil ženski slalom. Mateja je med favami. Če bo počasna skozi daj, pravi Vogrinc. Sa dejala: »Želim kolajno sem sposobna. Proga mi nem leži, je prelomnice, v preži. Raten Mateja si pili še Andreja Lesko Mojca Dezman.«

Včeraj je večer je pri Bojan Krizaj. Pod vodstvom ženskega trenerja Pavla je vodil v Kranjski gori, trener Jože Sparovec je v formi, kot vso sezono je proga v Crans Montanu pripravljena. Gregor Benedik: »Vesel sem, da sem prišel na cilj. Z uvrstitevijo nisem zadovoljen. Posebej slaba je bila prva vožnja, del druge pa sem že vozil, kot sem

Upamo, da bomo v Montani še slavili... J. Koščep

Vabila, obvestila, prireditve

• V Žireh za pokal Cockte — Smučarsko-skakalni klub Alpina iz Žireha prireja v nedeljo, 8. februarja, ob 11. uri na skakalnici Novi vasi tekmovalje v smučarskih skokih za pokal Cockte. Nastopili bodo najboljši venski mlajši mladinci.

• Z avtobusom na trnovski maraton — ZTKO Kranj organizira za udeležence trnovskega maratona avtobusni prevoz. Prijave sprejemajo po telefonu 21-176. Maraton je na 42 in 21 kilometrov bo v nedeljo s štartom ob 9.00 pred hotelom Bor na Črnem vrhu.

• Beštrov memorial — Tekiški smučarski klub Triglav iz Kranja bo že v soboto, ob 14. uri organiziral v Nemiljah tekmovanje v smučarskih tekmi Memorial bratov Bešter. — D.H.

• Danes prva tekma za Trim pokal — Prva tekaška tekma za tržiški Trim pokal, za katerega stejejo tri tekme v smučarskih tekih in tri v veleslalomu, bo danes, v petek, ob 15.30 na osnovno šolo v Križah. — J. Kikel

• Kurirski smuk na Pristavi — 33. smuk karavanških kurirjev bo v nedeljo ob desetih dopoldne na Pristavi v Javorinskem rovtu. Nastopili bodo borci, vojaki, mladina, šolarji in drugi. — J. Rabl

• Stucinov kronometr v Hrastju — Športno društvo Jakob Stucin Hrast je Prebačovo priredi danes ob 15. uri v Hrastju Štucinov kronometr teku s smučmi na tri kilometre dolgi progi. Prijave sprejemajo eno ura začetkom v gostišču

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR KRAJN

V MERKURJEVI prodajalni v Radovljici na Kranjski cesti 2 imajo poleg dobre izbire gospodinjskih aparatov, celotne opreme za kuhinje, velike izbire svetilk in dobre oskrbe z avtomobilskimi deli na zalogi še dobro izbiro mopedov TOMOS po lanski ceni.

gidor

GIDOR
Gorenja vas

Razpisna komisija na podlagi 14. in 15. člena pravilnika o delovnih razmerjih in 14. člena statuta DO Gidor Gorenja vas objavlja naslednja prosta dela in naloge:

VODJE TEHNIČNEGA SEKTORA

Pogoji: končana višja ali srednja izobrazba strojne smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj v strojni stroki, da ima organizacijske sposobnosti.

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta. Rok za prijavo je 15 dni od dneva razpisa. Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Gidor, Gorenja vas, za razpisno komisijo. O izbiro bodo obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

ELEKTRO GORENJSKE
Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge: V finančno-računovodski službi:

1. DELO S STROJI MDS IN TERMINALI

Pogoji: ekonomski tehnik ali nedokončana srednja šola, delovne izkušnje zaželene

Delovno razmerje sklenemo za določen čas.

2. OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV

Pogoji: ekonomski tehnik, delovne izkušnje zaželene

Delovno razmerje sklenemo za določen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Elektro Gorenjska, delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6/III v 8 dneh po objavi.

SODIŠCE ZDRAŽENEGA DELA V KRANJU

objavlja prosta dela in naloge

STROJEPISKE

Kandidatke oziroma kandidati za sklenitev delovnega razmerja morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

končana srednja šola (V. stopnja) administrativno-tehnične smeri, eno leto delovnih izkušenj pri strojepisnem delu (neobvezni pogoji)

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas — za čas nadomeščanja začasno odsotne delavke. Pred sklenitvijo delovnega razmerja bodo kandidati opravili preizkus znanja. Prijave poslati na naslov: Sodišče združenega dela v Kranju, Ulica Moše Pijade 2, Kranj, v 15 dneh po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiro obveščeni v 15 dneh po opravljenem preizkusu.

IZBRALI
SO ZA VAS

V blagovnici FUŽINAR na Jesenicah imajo akcijsko prodajo orodja UNION. Orodje lahko kupite na tri mesečne obroke. Na primer: komplet 49 kosov orodja star 56.635 din, garnitura nasadnih ključev (gedore) od 10 do 32 pa stane 42.934 din.

Svet
osnovne šole
heroja Grajzerja Tržič
razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom o združenem delu, pogoje iz zakona o osnovni šoli, določila 57. člena družbenega dogovora o kadrovski politiki občine Tržič ter imeti:

—višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri
—najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu po opravljenem strokovnem izpitu.

Kandidat za razpisana dela in naloge bo izbran za 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite do 18. februarja 1987 svetu osnovne šole heroja Grajzerja Tržič z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiro razpisana obveščeni v 8 dneh po izbiri.

ALPETOUR

CARIGRAD/ISTANBUL, direktni polet iz Ljubljane od 19.3. naprej, cena od 69.700 din

EUROSHOP, mednarodni sejem trgovine in marketinga, Düsseldorf, odhod 23.2., letalo

IHM, mednarodni obrtni sejem, München, odhod 13.3.

DUNAJ—BRATISLAVA, 3 dni, odhod 6.3. (za skupine)

PRAGA, v marcu in aprili (za skupine)

Informacije in prijave v Alpetourovih turističnih poslovalnicah v Ljubljani (211–118), Kranj (21–022) in Škofji Loki (60–960).

moda
Elita

40 %

SEZONSKO ZNIŽANJE

vseh zimskošportnih artiklov

od 9. do 21. februarja

Vezenine bled

TOZD Konfekcija Bled

objavlja naslednja prosta dela in naloge

ČISTILKE

Pogoja: končana osnovna šola in 3-mesečno poizkusno delo Rok za prijavo je 8 dni po objavi. Kandidati naj pošljejo pisne prošnje na naslov: Vezenine Bled, kadrovsko splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

bombažna predilnica in tkalnica tržič

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič razglaša naslednja prosta dela in naloge na podlagi 10. člena pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. členom zakona o delovnih razmerjih.

V TOZD OPLEMENITILNICA**1. VODENJE PROIZVODNJE TOZD OPLEMENITILNICA**

1 oseba za nedoločen čas

Pogoja: višja šola tekstilne ali organizacijske smeri, 3 leta delovnih izkušenj

2. NORMIRANJE

1 oseba za nedoločen čas

Pogoji: 4-letna srednja šola tekstilne kemijske ali ustrezone tekstilne šole, znanje s področja študija dela in časa, 2 leti delovnih izkušenj, ali ustreza srednja šola, znanje s področja študija dela in časa, 3 leta delovnih izkušenj

3. SMOJENJE IN IMPREGNIRANJE TKANIN

1 oseba za nedoločen čas

Pogoji: končana osemletka, 1 leto delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi in potrdilom o stanovanju sprejema kadrovski oddelok 8 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiro obveščeni v 30 dneh po roku za vložitev prijav.

KEMIČNA TOVARNA PODNART

DS DO KTP razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

— VODENJE FINANČNE SLUŽBE

Za opravljanje navedenih del in nalog morajo kandidati poleg zahtev, določenih združbenim dogovorom izpolnjevati še naslednje pogoje:

— visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri

— 48-mesečne delovne izkušnje v stroki na delih finančno računovodskega značaja

— izpolnjevanje pogojev za ZTR.

Kandidati bodo izbrani za 4 leta.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Kemična tovarna Podnart — splošno kadrovski sektor — reelekcija. O izbiro bo može kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranjem prijav.

ODR DO KTP objavlja prosta dela in naloge

1. KLJUČAVNIČARJA

Pogoji:

KV delavec (III. ali IV.) kovinarstvo — strojne smeri in 12-mesečne izkušnje v stroki

2. IZDELovalca ANORGANSKIH KISLIN IN SOLI (4 delavci)

Pogoji:

KV delavec (III. ali IV.) 12-mesečne delovne izkušnje v poklicu

3. ČISTILKE (2 delavki)

OD brez MD 110.000 din

Pogoji: priučena delavka

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Kemična tovarna Podnart — p. o. splošno — kadrovská služba, 64 244 Podnart.

ALPETOUR

SOZD Alpetour Škofja Loka objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja prosta dela in naloge v

**DO TURISTIČNI AGENCIJI ŠKOFJA LOKA
VODJE TURISTIČNE POSLOVALNICE II. na Bledu**

Pogoji: srednja izobrazba komercialne, hotelske ali delovodske smeri, poklicna šola ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj v turizmu, aktivno znanje dveh tujih jezikov (nemški, angleški)

Poskusno delo traja 2 meseca.

**TOZD MEHANIČNE DELAVNICE ŠKOFJA LOKA
PRALCA VOZIL**

Pogoji: I. st. usmerjenega izobraževanja — nekvalificiran dešavac.

Poskusno delo traja 2 meseca.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovski sektor v Škofji Luki, Titov trg 4/b, 8 dni po objavi.

Kandidate bomo v obveznosti v 30 dneh po izteku prijav.

megarok **magazin za delavce**

magazin za delavce

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****aparati, stroji**

Prodam barvni TV iskra, Dragan Točakovič, Frankovo nas. 155, Šk. Loka 1063

MINIKOMPONENTO 2 x 30 W high speed dubbing, 3-sistemski zvočniki, loudness, deklarirano, garancija, prodam za 17 SM. Tel.: 24-971 1064

Prodam barvno TV, staro 2 leti, 25 SM. Križe 94/a, Ottoničar 1065

Prodam 2 x 10 W AVTORADIO, nov. Kavčič, Sr. Bitnje 105, Žabnica 1066

Prodam črno-beli TV iskra, HLADILNIK oboden in električni STEDILNIK gorenje, vse dobro ohraneno. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Frančka Fric, Planina 49, Kranj 1067

Prodam TRAKTOR ursus 35 KM, registriran, s kosiškom in kabino, cena 160 SM. Tel.: 47-796 1068

Prodam dvoredni PLETILNI STROJ regina. Majda Pivk, Križe 169, Tržič 1069

Prodam ŽAGO za razrez hladovine. Janez Ajdovec, Mlakarjeva 8, Šenčur 1070

Prodam OJAČEVALEC za orgle 100 W. Tel.: (064) 42-827 1071

TELEVISOR trim, nerabiljen, prodam za 4 SM. Kličite: 25-782 1072

Prodam dvojni KASETOFON z ločljivimi zvočniki znamke unisef. Tel.: 65-055 1073

Prodam dvojni RADIOKASETOFON za 12 SM. Tel. 65-126 1074

Prodam nov PUHALNIK eolo z noži. Ogled v soboto in nedeljo. Aljaž Petkoš, Češnjica 38, Bohinj 1075

GLASBENI STOLP hitachi, 2 x 40 W, z omarmico, dvojni kasetofon, še v garanciji, prodam. Marjan Čeč, Zg. Bitnje 47, Žabnica 1076

Prodam 120-amperski CO₂ aparat. Tel.: 35-037 1077

STROJ za brezkončno brušenje TOFI 18 prodam. Bodešče 2/a, Bled 1078

Prodam RADIO z ojačevalcem HI-FI 2 x 120 W ZVOČNIKI. Cena 190.000 din. BABIČ, Voglie 36/a, Šenčur 1150

HI-FI STOLP sansui prodam. Tel.: 26-312 1151

Crno-beli TV, ekran 36, deklariran, prodam za 6,8 SM. Tel.: 28-436 1152

Prodam barvni TV gorenje. Medvešček, Mencingerjeva 3, Kranj 1153

Prodam starejši barvni TV telefon. Rudi Ogrinc, Nova vas 17, Predvor, tel.: 25-071, int. 16 1154

Prodam MENGELE 15-kubično slameznico, 800 eplo. Voglie 61, Šenčur 1155

Prodam kompakt-stolp avdiofon 30 W z dvojnim KASETARJEM, nov. deklariran. Tel.: 51-521 1156

Poceni prodam GRAMOFON in 170 plošč. Mirka Vrdnova 1, Kranj 1157

Prodam električni varični APARAT in HARMONIKO melodija, Lado Skopac, Log 19, Šk. Loka 1158

Ugodno prodam GLASBENI stolp tensai (dvojni kasetofon) in MOTOR APN-6. Tel.: 60-670 1159

Prodam dvoredni PLETILNI stroj standard. Tel.: 61-250 1160

PEČ stadijer za centralno ogrevanje, 60 tisoč kalorij, rabljeno 2 leti, prodam. Martin Praprotnik, Brezje 63/a, Tel.: 79-802 1161

Prodam OJAČEVALEC philips 2 x 40 W (10,7), KASETAR jvc (13,7), TUNER pioneer (9,6), ZVOČNIKE 2 x 50 W SINUSA (6,0) ali skupaj za 35 SM ter ogrodje maraton KOLESNA z dodatno opremo, vse novo. Tel.: 42-810 1162

Prodam črno-beli TV kalipso elektronik EI Niš, star 10 let, za 2 SM, in MULTICICK. Tel.: 28-237 1163

Prodam GLASBENI CENTER gorenje. Tepina, Planina 16, Tel.: 21-631 851

Ugodno prodam ŠIVALNI stroj da nica v omari. Tel.: 37-336 1164

Prodam starejši barvni TV, ZVOČNIKE fischer 70 (100 W) in električno PIŠTOLO za barvanje. Tel.: 80-665 1165

Prodam nov dvojni kasetofon API-TICH 700 z ločljivimi zvočniki 2 V 25 W in deklaracijo. Breg ob Savi 66 — 1242

Prodam SEDEŽNO garnituro in ŠTEDILNIK kppersbusch. Globocnik, Frankovo naselje 159, Šk. Loka 1043

Prodam 220-litrski SKRINJO in DNO za fička. Smledniška 43/a 1044

Prodam vzdijenje nerjaveči ŠTEDILNIK, kuhinjske ELEMENTE, termoakumulacijsko PEČ 3 kW in GARDEROBNO OMARO. Golnitska c. 44, Kokrica 1045

Prodam novo trajnožarečo PEČ feroterm 40 KW (35000 cal) ali menjam za manjšo 32 KW (27000 cal). Zadraga 15, Duplje 1046

Prodam ŠTEDILNIK gorenje (2 p + 4 elek.) Torniči, Šorljeva 18, Kranj 1047

Prodam HLADILNIK z zamrzovalniki gorenje. Tončka Dežmanja 2, stanovanje 29 1048

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam KASETOFON (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam KASETOFON (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

Prodam ŠTEDILNIK (2+4 elek.) dobro ohranjen, za 3 SM. Branko Gogača, Dvorska vas 7, Begunje 1049

DEŽURNI VETERINARJI

od 6. februarja do 13. februarja

za občini Kranj in Tržič

od 6. do 22. ure Živinorejsko – veterinarski zavod Gorenjske, tel.: 22-781 ali 26-779 od 22. do 6. ure po tel.: 36-121

za občino Škofja Loka Andrej Pipp, dipl. vet., Partizanska 37, Škofja Loka, tel.: 60-380

za občini Radovljica in Jesenice Janez Urh, dipl.vet., tel.: 23-716 ali 25-779

Stanovanja

Prodamo ENONADSTROPNO stanovanjsko hišo, zazidane površine 120 m², z gospodarskim poslopjem, zazidane površine 90 m², s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem, cca 300 m², na Jesenicah. Gospodarsko poslopje je uporabno za obrtno delavnico z možnostjo kasnejše nadzidave.

Tel.: 63-880 1114

Domačin, samski, iščo garsonjer v Kranju. Šifra: Kranj 1115

Prodam TRISOBNO stanovanje v Škofji Loki. Vseljivo 1988. leta. Tel.: 81-224, po 20. uri 1116

Zazidana in zaposlena zakončna najema STANOVANJE na relaciji Radovljica – Lesce. Šifra: Enoleto predplačilo 1117

Začasno oddam (ženski) sobico. Ogled med tednom, razen sobote in nedelje 1118

Mlad zakonski par išče SOBO v Kraju ali okolici. Šifra: Kranj – Dragan 1119

Zamenjam enosobno stanoanje za vedega. Šifra: Zamenjava 1120

Dosesti

Kupim zazidljivo parcele v Tržiču ali okolici. Plaćam v gotovini, za pravilno nudim zelo donosno delo. Ponudbe pod šifro: OBRT 1201

ZDOMEĆ vzam v najem dvosobno stanovanje ali polovico hiše za dve do tri leta. Naslov v oglašnem oddelku 993180-240304-NL 1202

Zamenjam urejeno hišo v dvojčku, 50 m², v Kranju in lepo zazidljivo parcele za dvostanovanjsko hišo v gradini, gotovo z doplačilom. Šifra: Sončna 1203Prodam dvosobno lastniško stanovanje, 58 m², na Planini pri Kranju. Tel.: 34-225, popoldan 1204

Kupim

Kupim suhe smrekove PLOHE. Kam. Poljšica 6, Podnart. Tel.: 70-225 1096

Kupim enofazno gradbeno DVIGALO ali motorno. Sp. Brnik 40, Cerkje. Tel.: 42-751 1097

Kupim BAGER nakladalnik BN 80 Tel.: 38-368 1098

Kupim suhe jesenove DESKE, debele 3 cm in več. Mizarstvo Šivic, Dobro poje, Brezje. Tel.: 79-839 1099

Kupim rabljeno NAKLADALKO, 25 do 77-kubično. Smokču 4, tel.: 80-514 1100

Kupim 10 do 14 dni starega BIKCA kmetišča. Tel.: 68-279 1101

Kupim računalnik spektrum 48. Tel.: 1102

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega dragega očeta, brata in strica

FRANCA PRISTOVA
iz Hraš pri Lescah.

bospremili na poslednji poti, mu poklonili cvetje in izrekli sožalje. Posebno hvala sosedom za pomoč, g. župniku, cerkvenim pevcom in govorniku ZB za žalni obred. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste hraniли v lepem spominu.

VSI NJEGOVI

Hraše, 26. januarja 1987

ZAHVALA

Ob smrti mame, sestre in tete

MARIJE BERGANT

Melove mame z Lenarta nad Lušo 2

se zahvaljujemo sorednikom in njenim sosedom, ki so jo pospremili na zadnjo pot. Iskrena hvala duhovniku za lep cerkveni obred in poslovilne besede, hvala govorniku ob odprtju skrbno nego v času njene onemoglosti.

Sin Aleš in sorodstvo

Kupim rabljeno KOSILNICO BCS. Tel.: 79-921, popoldan. 1205
Kupim SLAMOREZNICO eple. Tel.: 44-533 1206
Kupim dobro ohranjen OBAČALNIK zgrabilnik, znamke holbrič panonia sip. Delovna dolžina od 2 m do 2.20 m. Tel.: 061/831-895 1207

Izgubljeno

V Lesčih oz. Radovljici se je izgubil pes, pasme bradati kuli. Je srednje velik, črno-sive barve, z dolgo dlako. Ima rjavno ovratnico, sliši na ime ŠNOFI. Če bi kdo kaj vedel o njem, naj sporoči po tel.: 80-128 ali 74-224. 1103

31. januarja 1987 sem na avtobusni postaji na Likozarjevi ulici (Novi dom) izgubil moško torbico. Poštenega najdljitelja lepo prosim, če mi vrne vsaj dokumente in čeke. 1104

Zaposlitve

Mladim osebam z lastnim prevozom nudimo delo pri prodaji novih zelo ziskanih piročnikov na področju Slovenije. Šifra: Izreden zaslugek 931

TAKOJ zaposlim kovinostrugarja. OD po dogovoru. Pipanova 60, Šenčur 938

Sprejem delavca za pričutitev v vrnarstvu. Nastop in OD po dogovoru. Pisne ponudbe na: Parkovno vrnarstvo Stregar, 61231 Črnuče, Hlebčeva 1 1105

Redno zaposlim KV avtoličarja. AMD Podnart. Tel.: 70-135 1106

Majšim osebam z lastnim prevozom nudimo honorarno zaposlitev – tudi sobote in nedelje, prodaja knjig na področju Slovenije. Šifra: Odličen zaslugek + stimulacija 1208

Takoj zaposlim delavko na stroju za izdelovanje vezenin. OD po dogovoru. Tel.: 42-190 1209

Delavko takoj redno zaposlimo. Škofja Loka. Tel.: 60-922 1210

V Nemčiji zaposlim s 1. avgustom 1987 izvezbanjo, pridno, samostojno KUHARICO in še eno pomočnico za 2 leti v restavraciji z izključno jugoslovensko kuhinjo. Stanovanje in delovno dovoljenje preskrbljeno. Naslov v oglašnem oddelku 1211

Iščem skupino za gradbena dela. Sp. Brnik 40. Tel.: 42-751 1212

Zaposlim nekvalificiranega delavca. Tel.: 22-783 1213

GOSTILNA v Kranju potrebuje kuharja in dekle za pomoč v kuhinji. Šifra: Dobež zaslugek 1214

GOSTILNA v Kranju zaposli dekle za delo v kuhinji. Tel.: 25-266 1215

OBVESTILA

Izoliram CEVI centralne kurjave in vodovoda z našimi ali vašim materialom. Tel.: 216-673 687

Izdelujem in popravljam lesene ročaje za razne vrste ročnega orodja, brusim, krajšam in daljšam verige za ročne motorne žage. Lada Blažič, Škofja Loka. Tel.: 60-787 1108

OSTALO

Na dom prevzamem VRTANJE in SESTAVLJANJE komadov. Naslov v oglašnem oddelku 1109

Iščem DELO – čiščenje prostorov. Naslov v oglašnem oddelku 1110

Sprejem DELO na dom. Šifra: Kranj 1111

Varstvo v Kranju iščem za 4-mesečno člernko v dopolninskem času. Simon Brezovšek, Trg Prešernovih brigad 3. Tel.: 25-461, int. 343, od 6. do 14. ure 1112

Nudim INŠTRUKCIJE krojenja in šivanja za začetnike. Tel.: 23-329 1113

Iščem varstvo za enoletnega otroka od 8. do 14. ure. Tel.: 24-809 1216

Prodam zakonsko spalnico, staro 6 let, omarmo za predsobo in barvni TV gorenje safir, star 7 let. Oglej proti večeru. Kavčič, Gradnikova 119, Radovljica 1217

Opravljam vsa ZIDARSKA dela, kamnite in keramične obloge. Tel.: 74-736 1218

Strojepisna dela opravljam hitro in natančno. Tel.: 21-450, Jana 1219

Prodam VIJAKE za gojenice za bager. Šifra: BAKER 1220

PRIREDITVE

Odbor za prireditve pri DPD Svoboda Stražišče išče narodnozabavni ansambel za PUSTOVANJE. Prijava sprejema po telefonu številka 21-503 v popoldanskem času 1122

DPM Šenčur prireja v soboto, 14. februarja 1987, ob 20. uri v Domu Kokške čete družbeni PLES za stare in mlade. Zabaval bo ansambel Dixieland. Za dejavo in pijačo bo poskrbljeno. Čaka vas bogat srečelov. Predpredaja vstopnic je 12., 13. in 14. februarja od 16. do 18. ure v domu 1240

Prodam 7 tednov staro psičko, črno, pritlikavi pudel z rodovnikom, odličnih staršev. Tržič, tel.: 50-570, popoldne

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, žene, sestre, tete, tašče, stare mame in prababice

ANE PLAZNIK

se iskreno zahvaljujemo sorednikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali toliko cvetja in nam izrekli sožalje. Zahvala tudi KŽK, tozd Mesoiždelki, Alpetour, tozd Remont in tozd Potniški promet, GG tozd Gozdarstvo Preddvor, OŠ Jezersko, kolektivu hotela Kazina, govorniku, pevcem in g. župniku za lep pogrebni obred. Lepa hvala vsem, ki ste jo v tolikšnem številu pospremili na zadnji poti.

VSI NJENI

Ježersko, Tupaliče, Novo mesto, januarja 1987

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, strica in brata

PETRA GRAŠIČA

iz Zadrage

se iskreno zahvaljujemo sorednikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in jo tako številno spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred in pevskemu zboru za zapete žalostinke.

VSEM SE ENKRAT ISKRENA HVALA

Žalujoči: žena Francka in Alma

Zadraga, 23. januarja 1987

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame, babice in prababice

MARIJANE GRILC
roj. Gradišar, iz Tenetiš 22

se zahvaljujemo sorednikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti, izrekli sožalje in ji darovali cvetje. Posebna zahvala sosedom, odboru KS, dr. Alenki Pegam, bolnici Golnik, odd. 600, ZB, g. župniku za obiske na domu in lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, praporčakom in govorniku za poslovilne besede. Vsem iskrena hvala.

VSI NJENI

Tenetiš, Mlaka, 28. januarja 1987

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina in brata

SAŠKA BOGATAJA

se zahvaljujemo doktorjem Veličkovičevima, Kolmanovi, Bečanu, Grilu in Križnarjevi, otroškemu oddelku bolnice Jesenice – prim. dr. Plutu, dr. Tancarju, dr. Kersnikovi v vsem se stram, ki so mu nesrečno lajšali bolečine ob njegovi težki bolezni. Zahvaljujemo se Društvu za cerebralno paralizo, so-delavcem Iskre, tozd Terminali, SGP Gradbinc Kranj in Jesenice – skupne službe, za vso pomoč, sosedom, znancem, prijateljem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

HVALA VAM

Žalujoči: mama Marinka, oče Janez, sestra Andreja in drugo sorodstvo

Kranj, 30. januarja 1987

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJA TOMAN
roj. Šlibar, Posavec 131

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na poslednjo pot, poklonili cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se sovaščanom, zlasti sosedom, za vsestransko pomoč v težkih dneh. Hvala tudi govorniku KS in DPO Ljubno, pevcem za zapete žalostinke, praporčakom in župniku za lepo opravljen obred.

VSI NJENI

Posavec, Jesenice, Zvirče

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

Škofjeloški »svetovni pokal«

Škofja Loka, februarja — Zveza telesnokulturalnih organizacij Škofja Loka in smučarski klub Alpetour že več let prirejata smučarsko tekmovalje za Pokal ciciban, na katerem sodelujejo cicibanke in cicibani, starci enajst let in mlajši, iz Škofje Loke in iz drugih krajev občine.

Vsako leto pripravijo tri ali štiri tekme, na katerih točkujejo najboljše v vsaki kategoriji tako kot na tekma svetovnega pokala. Prvi dobi 25 točk, drugi 20, tretji 15... Sklepi del cicibanskega pokala je vsako leto na Soriški planini, kjer najboljšim v skupni razvrsttvosti podelijo priznanja in pokale.

Na prvi letošnji tekmi, ki je bila minuli konec tedna v smučarski dolinici za gradom v Škofji Loki, je nastopilo 138 ci-

cibanov in cicibank. V posameznih skupinah so zmagali: Urška Frelih, Andreja Šiškovec, Barbara Kalan, Spela Bračun, Tina Kokalj, Luka Kržičnik, Blaž Demšar, Uroš Krek, Jure Podlipnik in Mihor Maretič. Smučarski klub Alpetour vsako leto povabi

najboljše mlade smučarje v svoje vrste. Podobno tekmovalje poteka v občini tudi za pionirje in pionirke. Na prvi tekmi v Žireh je nastopilo šestdeset smučarjev, sklepi del pa bo tako kot za cicibane na Soriški planini.

C. Zaplotnik
Foto: T. Lunder

Razglednica iz kranjske gimnazije — Zdaj lovijo vodo s stropa, ki zamaka, s širim vedri. Kaj šele bo, ko pride otoplitev? — Foto: F. Perdan

Čez štiri leta avtocesta po Gorenjski

Jesenice, 5. februarja — Gorenjski izvršni sveti obravnavajo priporočilo izvršnega sveta skupščine Slovenije, naj se takoj začnejo pripravljati na gradnjo avtoceste. Cesta po Gorenjski leta 1991, ko bo odprt karavanški predor.

Izvršni svet skupščine Slovenije je obravnaval predlog o gradnji avtoceste Bratstvo in enotnost v Sloveniji. Posamezni slovenskim občinskim skupščinam, je priporočil, naj čimprej začnejo pripravljati dokumentacije za gradnjo avtoceste. Avtocesta naj bi bila končana v Sloveniji leta 1991 — hkrati s predorom Karavanke.

Prvi izračuni zbranih namenskih sredstev — 7 dinarjev od litra iz cene pogonskih goriv kažejo, da tega denarja ne bo dovolj za lastno udeležbo. Treba bo poiskati še dodatne finančne vire pri domačih in tujih sovlgateljih, ki naj bi se združili v konzorcij. Poleg skupnosti za ceste naj bi bili v

njem gradbena podjetja, banke in druge.

Gorenjske občinske skupščine — Jesenice, Radovljica in Kranj — morajo takoj dopolniti srednjoročne planske dokumente in ustrezno organizirati pravočasno izvedbo vseh pripravljalnih in kasnejših pogojev za drugo fazo gradnje predora Karavanke.

Tudi vinjarji ne zaostajajo:

Slovini je buteljena vina, kot so sauvignon, šipon in druga, po-

drali s 870 na 1120 dinarjev. Podažili pa so se tudi Fructalovi sokovi.

NAROČILNICA

Ime in priimek _____

Naslov _____

Poklic _____

Rojev _____

Reg. št.os.izk. _____ Izdaná _____

Zaposlen — naslov del. org. _____

Naročam knjižico Črtomira Zorča Po Prešernovih stopnjah po 2.500 din, ki jih bom poravnal po povzetju po pošti.

Datum _____

Podpis _____

Meja, 5. februarja — Trčilo devet avtomobilov — začelo se je okrog 8. ure, ko je bila vičljivost zaradi mgle omejena na okrog 30 metrov in je v smeri iz Kranja proti Jepreci trčila ladja v poltovornjak. Potem pa so se trčenja iz obeh smeri kar vrstila. Nazadnje se je prevrnil še tovornjak s prikolico. Bolj ali manj poškodovanih je bilo sedem tovornih in dva osebna avtomobila, trije ljudje pa so bili lažje ranjeni. Cesto so po dobroih štirih urah, ob 12.15, spet odprli za promet. — A. Z.

Tržič je bil včasih bolj živahan

Tržičani so znani kot družabni ljudje. Bili so časi, ko so prirejali vesele večere, imeli so po tri godbe na pihala in kup ansamblov pa plešalo se je na vseh koncih, tako da so celo Kranjčani v Tržič hodili na plese, iskat zabave. Zadnje čase pa mladi Tržičani tawnajo, da pri njih ni nobene zabave več. Če se hočejo napeljati, morajo v Kranj, na Bled. Kje je vzrok? Ni pravih prostorov za mlade, ni prave organizacije ali pa je družabno življenje v Tržiču zamrlo kar samo od sebe, s časi, kakršni so prihajali?

Vili Aljuncič, čevljarski tehnik, iz Reten pri Tržiču: »Kar jaz pomnim, je bil Tržič najbolj živahan med leti 1960 in 1965. Takrat smo imeli precej dramskih skupin in narodnozabavnih ansambl 6 mladih, veliko iger in veliko mladinskih plesov je bilo po Tržiču. Zelo narobe je bilo, ker so zaprli dvorano v Križah in jo namenili za telovadnico, ker je dvorana akustična, kot nalašč za glasbo, ples, igre. Sokolnica je propadla, v mladinskem domu »na Fabrik« ni več življenja, v sindikalni dvorani je danes slasčičarna. To so bili čudoviti časi, ko ni bilo težko dobiti igralcev; v Tržiču jih je bilo toliko, da smo dramsko sekcijo osnovali še v Križah in imeli igralce, stare od 15 do 75 let. Veliko smo gostovali po Koroški, pa tudi v Poljanski in Selški dolini. Danes težko najdeš človeka, ki bi hotel na oder. Življenje je postalо prehitro, čas sta vzel tudi televizor in avto. Vsak se zapre za svoja vrata.«

Božidar Kaloper, ekonomist iz Bistrice: »Tržiču manjka osrednji kulturni center. Samo stara kinodvorana je za kulturno in družabno življenje premalo. Mladina potrebuje prostor za ples, potrebujemo dvorano za glasbene nastope. Bistrica ima to rešeno v šoli, mladina pa ima svoje prostore v gasilskem domu. Tržič sam pa nima ničesar. Pekova delegacija je dala

skupščini občine konkreten predlog, kaj storiti: področje pri kinu, Kurnikovo hišo, glasbeno solo in drugo tam okrog, je treba obnoviti, da bi pridobili prostore za kulturno in družabno dejavnost Tržiča. Že dolgo let ugotavljamo, da v Tržiču razen šušterske nedelje ni nobenih predmetov. Razmišljati pa bi morali tudi o športnih objektih. V okviru osnovnih šoli je postobljen predvsem za družabno, kulturno in športno dejavnost, za mlade po osmletki pa ni prav ničesar.«

Romana Polajnar, administratorka, iz Tržiča: »V Tržiču je mrvilo. Sicer z možem zaradi majhnega otroka ne hodiva veliko ven, ogledava si le kakšno folklorno prireditve. Rada bi šla kam plesat. Včasih smo plesali v spodnjih prostorih paviljona NOB, potem pa je vse zamrlo. Ce hočeva v diskopaviljon na Bled, v Radovljico ali v Kranj. Zdi se mi, da je v Tržiču še vedno več zabave za starejše kot za mlade.«

Janez Kališnik, svetovalec v Peku, iz Tržiča: »Tržič je bil vedno znan kot zelo družaben kraj. Včasih smo se vsi med seboj poznavali in smo drug drugega bolj cenili. Družabno življenje je bilo predvsem v društvih. Zdaj pa ni ljudi, ki bi hoteli delati ljubiteljsko. V društvenih dejavnostih bi se morali vsi odpovedati zasluzku. Delo društev pa motijo tudi neformalne skupine, ki delujejo ad hoc, ponavadi še le za izbrane ljudi in potem ni več stalne društvene dejavnosti in družabnosti. Športna društva so včasih skrbela za športno udejstvovanje, ne le za tekmovanja, kot danes. V Tržiču nimamo nobene srednje šole in to je tudi največji vzrok, da ni družabnega življenja za mlade. Tudi v društva jih ni, čeprav jih vedno in povsod vabimo. Drugam gredo v šole, drugod se povežejo, za Tržič pa praktično izgubljeni.«

D. Dolenc

Ta teden se je podražilo

Upam, da nismo prav mi peko prejšnji teden tako zdražili, da so zdaj čisto ponoreli in podražili vse od kraja. Kar poglejmo: beli kruh, 800 gr. se je podražil s 260 na 300, polbeli, 800 gr, ki je stal prej 196, so spremeni na 850 gr in postavili novo ceno — 225 dinarjev. Sendvič kruh (francoska štruca) se je podražila s 155 na 185, ovseni kruh je poskočil z 272 na 307, koruzni z 247 na 279, ajdov s 300 na 340, maščobni s 161 na 190, ržen z 270 na 305, dvokilogramski hlebec s 540 na 621 dinarjev. Tudi trajna kruha sta se podražila, in sicer štajerski s 168 na 214, prški pa z 250 na 300 dinarjev. Staro ceno, 110 dinarjev, ima edino graham kruh.

Peki niso prizanesli niti drobnarjam: mlečne štručke so se podražile s 130 na 172, velike štručke s 66 na 76, maščobne štručke s 66 na 76 in hot dog štručke s 50 na 58 dinarjev.

Tudi vinjarji ne zaostajajo: Slovin je buteljena vina, kot so sauvignon, šipon in druga, po-

NESREČE

Izsledili pobeglega voznika

Bled, 3. februarja — Poročili smo že o prometni nezgodbi, ki se je pripetila 16. januarja letos ob 22.15 na Cesti svobode na Bledu, v bližini Vile Bled. 34-letni Drago Pretnar z Bohinjske Bele, ki je vozil od Bohinjske Bele proti Bledu, je zaradi okvare fička obstal ob desnem robu vozišča. Ko je stopil iz avta, se je vanj zaletel z osebnim avtomobilom tedaj neznani voznik, ki je sicer ustavljal v pogledal, kaj se je pripetilo, potem pa odpeljal naprej, ne da bi pomagal Pretnarju, ki je v nesreči utrel hud pretres možganov, dobljane po glavi in udarec v trebuh. Delavci oddelka milice Bled so z zbiranjem podatkov ugotovili, da je pobegli voznik 38-letni Janez Bertoncelj z Bistrice pri Tržiču, ki je povzročil nesrečo z lado nivo, last KŽK Gorenjske — tozd Kmetijstvo Kranj.

Sestletni fantič sam odšel iz Kranjske gore

Kranjska gora, 2. februarja — Danes ob štirih popoldne se je na oddelku milice v Kranjski gori oglašil Dušan Petrović iz Ljubljane in povedal, da se sestletni fantič S. C. iz Ljubljane ni zgglasil kot so bili dogovorjen ob pol štirih ob vlečni-

ci Mojca niti ne pri avtobusu pri hotelu Kompas in da so ga že iskali drugi smučarji iz skupine. Miličniki so skupaj z delavci na smučišču ponovno pregledali smučišče in gozdrove ob njem, v iskanje pa so vključili tudi pet gorskih reševalcev iz Kranjske gore, vendar fantič niso našli. Ob sedmih so jim iz Ljubljane sporočili, da je mladi smučar v bližini doma, pri sosedih, in da je iz Kranjske gore odšel sam ne da bi o tem obvestil vodjo skupine.

Vnela so se oblačila

Šenčur, 4. februarja — Danes zvečer je zagorelo v stanovanjski hiši v Šenčurju, za katere skrbijo Mira Okorn. Njen mož Peter je vsak dan zaradi mraza zakuril krušno pec, to kratek pa se je peč pregril in staro oblačila in vzglavni, ki so bili na njej, so se vneli. Skoraj je za približno 50 tisoč dolarjev.

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Nakup novega avtomobila po načinu

STARO ZA NOVO

inf.: 064 / 74-866 od 7. do 15. ure

murka

TRAFIG

RENAULT II

RENAULT

RENAULT 4

VAULT

RENAULT 5

RENAULT 13

Ocenjevanje starih vozil 151 122 123 263 94 234 0517